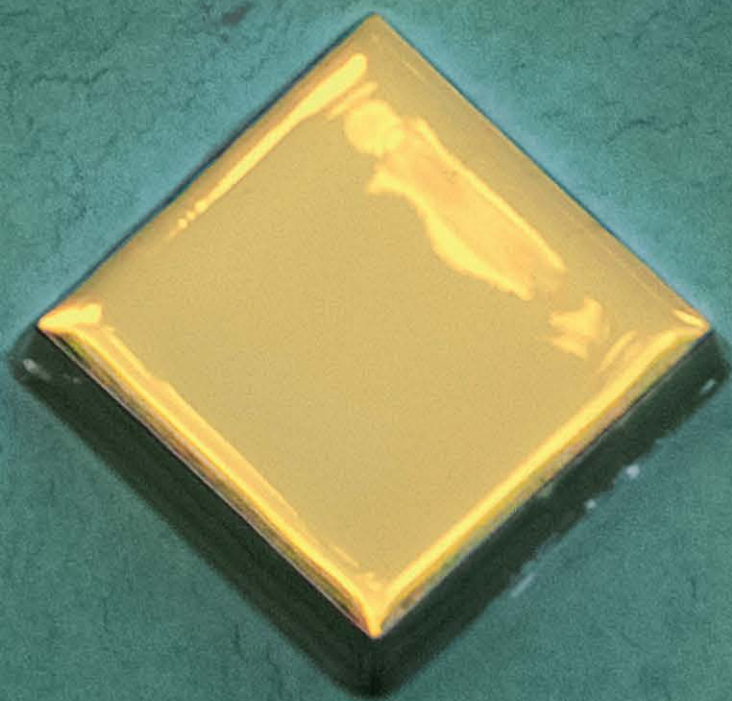

RCO FOUNDATION

jaarverslag 2018

RCO Foundation
Jaarverslag 2018

Inhoud

3 Voorwoord

5 Bestuursverslag

5 Doelstelling, doelgroep en communicatie

9 Fondsenwerving particulieren

39 Corporate partnerships

49 RCO House

63 Verantwoording en organisatie

69 Meerjarenbeleid

73 Financieel beleid en financiële resultaten

77 Jaarrekening 2018

Cover: Een tegel met gouden punt op de voorgevel van RCO House.
Het is een van de 96 tegels die samen een dichtregel vormen:
•LET•OP•WAT•IEDEREEN•KAN•HOREN•EN•PAS•DAN•KOMT•
HET•HIER•TOEVALLIG•TEVOORSCHIJN•EEN•NIEUWE•KLANK•
Stadsdichter van Amsterdam, K. Schippers schreef deze zin in opdracht van het Concertgebouworkest. De tegels zijn stuk voor stuk mogelijk gemaakt met bijdragen van schenkers.

VOORWOORD

FONS VAN WESTERLOO

Hoge ambities verwezenlijken: de mooiste muziek maken op topniveau, met een internationaal bereik en tegelijkertijd een maatschappelijke verantwoording dragen – dat is waar het Koninklijk Concertgebouworkest voor staat en waar RCO Foundation het orkest financieel in ondersteunt. Dankzij de bijdragen van onze vele schenkers, corporate partners en institutionele fondsen zijn we daar in 2018 weer overtuigend in geslaagd.

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is in 2018 verder gegaan onder de naam RCO Foundation. Corporate partners en private schenkers zijn nu samen onder de hoede van de Foundation en vormen zo een stevig fundament voor de verdere ontwikkeling van de financiële mogelijkheden van het orkest. De Foundation ontwikkelde in 2018 voor private donateurs een nieuw schenkingsprogramma om zijn positie binnen het culturele veld te verstevigen. Met de opbouw worden nieuwe doelgroepen aangesproken en zijn schenkers met extra service en exclusieve privileges meer bij het orkest betrokken. Het programma heeft zijn vruchten afgeworpen: een groot aantal nieuwe en bestaande schenkers heeft zich verbonden met het programma.

Sprekend over ambities, € 10 miljoen had het orkest nodig om een grote wens in vervulling te laten gaan: het verwerven en verbouwen van het eigen huis aan het Museumplein. Een uitdaging voor de Foundation die we graag zijn aangegaan, en met een groots opgezet wervingstraject is het gelukt. Wij zijn het comité dat zich hiervoor heeft ingespannen, onder voorzitterschap van Jop Ubbens, zeer dankbaar. Ook spreken we graag onze grote waardering uit voor de Stichting Beheer voor het begeleiden van het bouwproces.

Ik dank onze schenkers, onze zakelijke relaties en de institutionele fondsen voor hun grote steun in 2018. Dankzij hen worden dromen en ambities van het Koninklijk Concertgebouworkest verwezenlijkt.

Fons van Westerloo
Voorzitter Stichting RCO Foundation

JAN RAES

Een veelbewogen jaar, zo kan 2018 met recht genoemd worden. Een jaar waarin we met steun van onze begunstigers weer bijzondere artistieke projecten realiseerden, een steeds breder en groeiend publiek konden aanspreken en jong talent in ons midden wisten te inspireren. Het was financieel een goed jaar voor RCO Foundation, mede dankzij de vele giften aan RCO House, waardoor het orkest zijn doelen kon verwezenlijken.

Maar 2018 was ook het jaar van het vertrek van Daniele Gatti. Ik heb diep respect voor het orkest dat onverminderd op het hoogste niveau is blijven spelen.

De totstandkoming van RCO House was voor onze musici en stafleden een hoogtepunt. Behalve dat ons nieuwe onderkomen het noodzakelijk fundament is voor het waarborgen van de kwaliteit van het orkest, biedt het ook de ruimte om onze educatieprojecten verder te ontwikkelen. Het hele project en de geslaagde fondsenwerving heeft ongelooflijk veel positieve energie gegenereerd. Het is daarmee een ongekende impuls geweest voor het bouwen aan de toekomst van het orkest.

Tijdens de afronding van het wervingsproject voor RCO House initieerde het orkest in 2018 een nieuw groot project waarvoor het een beroep doet op de Foundation. In het kader van talentontwikkeling zal in de zomer van 2019 de eerste editie plaatsvinden van Concertgebouworkest Young, een jeugdorkest bestaande uit verborgen talenten tussen de 13 en 18 jaar uit heel Europa. De ambities voor de fondsenwerving blijven dus hoog.

Bovenal wil ik mijn dankbaarheid uitspreken namens het orkest naar al onze schenkers en corporate partners in binnen- en buitenland. We hebben dit jaar grote betrokkenheid ervaren – juist in eneroverende tijden van grote betekenis voor het orkest. Wij danken u voor uw bijdragen en voor het draagvlak dat u gezamenlijk vormt – onmisbaar voor het voortbestaan van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Jan Raes
Algemeen directeur Koninklijk Concertgebouworkest

Eredirigent Riccardo Chailly

BESTUURSVERSLAG

1 DOELSTELLING, DOELGROEP EN COMMUNICATIE

In dit verslag legt het bestuur van de Stichting RCO Foundation (RCO Foundation) rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid gedurende de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Doelstelling

Begin 2018 vond een statutenwijziging plaats waarbij de naam van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest wijzigde in Stichting RCO Foundation. Het statutaire doel van de stichting is steun te verlenen aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest en/of aan de leden van dit orkest, alles 'in de ruimste zin des woords'.

Missie en visie

RCO Foundation biedt noodzakelijke financiële steun aan het Koninklijk Concertgebouworkest en zijn individuele musici. Hiermee helpt de Foundation het Concertgebouworkest in zijn streven om, als Nederlands ambassadeur voor internationale excellentie wereldwijd, op het allerhoogste niveau uitvoeringen van orkestmuziek te geven op de belangrijkste podia en onder leiding van de beste dirigenten. de Foundation realiseert duurzame verbintenissen tussen het orkest en zijn publiek, gericht op het vergroten van betrokkenheid en het werven van fondsen voor met name muziekinstrumenten en jong talent.

De stichting werd opgericht op 11 januari 1963 ten behoeve van de financiële ondersteuning van het Koninklijk Concertgebouworkest (RCO). In het streven naar efficiëntie van de organisatie en kruisbestuiving tussen diverse relaties van het orkest, zijn in 2016 de afdelingen *fondsenwerving particulier* en *corporate partnerships* samengegaan in de afdeling *development*. Op 1 januari 2017 is een volgende stap gezet in verdere professionalisering: de Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest (Stifco) – waar tot dan toe de corporate partnerships onder viel, is opgegaan in de Stichting Donateurs. In de loop van 2018 heeft dit traject geleid tot de nieuwe naamgeving Stichting RCO Foundation.

RCO Foundation heeft zich in 2018 vol overtuiging ingezet voor het werven van gelden om haar doelstellingen te kunnen realiseren.

Doelgroep

Voor het verwezenlijken van de genoemde doelstelling richt de Foundation zich op particuliere en zakelijke relaties en op institutionele fondsen in Nederland en in het buitenland.

Particuliere donateurs

Veel vaste concertbezoekers uiten hun waardering voor het Concertgebouworkest door een extra bijdrage te geven bij de bestelling van hun abonnement.

Muziek liefhebbers die het orkest structureel willen ondersteunen konden dat tot nu toe doen via het Gouden Gilde. In 2018 is er daarnaast een nieuw schenkingsprogramma ontwikkeld waarin schenkers voor een periode van vijf jaar jaarlijks € 1.500, € 5.000, € 10.000 of meer schenken, en als dank daarvoor een aantal privileges genieten.

Ook is er in 2018 grote bereidheid gebleken bij te dragen aan speciale projecten, zoals RCO House. Dit toont aan dat het Koninklijk Concertgebouworkest ook schenkers weet te mobiliseren voor eenmalige, grote projecten.

RCO Foundation heeft daarnaast vele Fondsen op Naam onder haar hoede. Instellers van de Fondsen op Naam denken in sommige gevallen mee over de bestemming van hun gift aan het Concertgebouworkest.

Daarnaast nemen steeds meer particuliere schenkers RCO Foundation op in hun testament. Zij zijn verenigd in het Kroongilde. Dankzij hun generositeit wordt een prachtige muziektraditie doorgegeven aan een volgende generatie.

Aansluitend bij de internationale profilering van het orkest groeit de bijdrage van buitenlandse donateurs, verenigd in RCO Global Friends en diverse buitenlandse vriendenkringen.

In hoofdstuk 2 worden bestedingen en activiteiten van particuliere donateurs in Nederland en in het buitenland verder uitgewerkt.

6 Slagwerker Herman Rieken geeft een toelichting op het programma tijdens de seizoenssluiting voor de corporate partners van het orkest

Corporate partners

Voor veel bedrijven is het aantrekkelijk een verbintenis aan te gaan met het Koninklijk Concertgebouworkest in de vorm van een (global) partnership. Een partnership kan een bijdrage leveren aan het bereiken van de algemene doelstellingen van een bedrijf. Tegelijkertijd biedt het de mogelijkheid voor een onderneming om een rol te spelen in het behoud en de ontwikkeling van uniek Nederlands erfgoed.

Naast het aangaan van een partnership kunnen bedrijven ook lid worden van de business club van het Concertgebouworkest, De Salon.

In hoofdstuk 3 worden de vormen van corporate partnerships verder uitgewerkt.

Institutionele Fondsen 2018

In 2018 is geïnvesteerd in het relatiebeheer van (vermogens) fondsen. Banden zijn aangehaald met fondsen waar in het verleden mee is samengewerkt en er zijn fondsen benaderd waar de Foundation nog geen relatie mee had.

Ook is onderzoek gedaan naar het beleid van diverse fondsen om in kaart te brengen waar het orkest aansluiting kan

vinden; waar kansen liggen voor financieringsaanvragen. Op basis daarvan zijn verschillende aanvragen gedaan. De fondsen die steun hebben toegezegd, worden structureel op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen het orkest. Ook wordt de samenwerking periodiek geëvalueerd.

De volgende fondsen hebben in 2018 financieringsaanvragen gehonoreerd:

- Porticus Nederland
- Art Mentor Foundation
- Schweizer Mengelberg Stiftung
- Ammodo
- Stichting Elise Mathilde
- P.W. Janssen's Friesche Stichting

Communicatie

RCO Foundation zet verschillende middelen in om te communiceren met bestaande en potentiële donateurs en corporate partners. Informatie over bestedingen en activiteiten vormt de spil van de communicatie. Transparantie en zorgvuldigheid staan hierbij voorop, zowel in de persoonlijke benadering als in alle communicatie-uitingen van de Foundation. Zo heeft de Foundation ook

Actrice Ryoko Aoki, uniek in de wereld van het nō-theater, met Junko Naito en Sylvia Huang, viool; Fred Edelen, cello en Saeko Oguma, altviool in de Hagoromo suite van de jonge componiste Noriko Baba. In de serie Horizon – 'Japanse impressies'

7

getracht alle donateurs, vermogensfondsen en partners zorgvuldig te informeren over het vertrek van Daniele Gatti.

Persoonlijk

De medewerkers van de afdeling development gaan in nauwe samenwerking met de bestuursleden van RCO Foundation persoonlijk in gesprek met potentiële particuliere en corporate begunstigers om tot een specifieke schenkingsvorm te komen die hen aanspreekt. Ook blijven zij voortdurend bouwen aan de relatie met bestaande begunstigers.

Events

Speciale evenementen en ontvangsten in binnen- en buitenland zijn belangrijke gelegenheden om donateurs en potentiële donateurs, zakelijke partners en potentiële zakelijke partners aan het orkest te binden. Hoogtepunten gedurende het concertseizoen zijn de RCO Opening Night, de feestelijke afsluiting van het concertseizoen, de ontvangst voor Fonds op Naam houders en de ontvangst voor leden van het Kroongilde. Voor de (global) partners en Salonleden worden ook diverse evenementen georganiseerd. Belangrijke momenten zijn de RCO Opening Night, de Cross-overavond, de uitreiking van de Prix de Salon en de RCO Lounge na afloop van het Essentials concert. Veel partners zijn ook aanwezig bij concer-

ten in het buitenland, in gezelschap van hun lokale relaties. Dit biedt het orkest de kans het internationale zakelijk netwerk te vergroten.

Nieuwsbrieven en achtergrondartikelen

RCO Foundation hield ook in 2018 via diverse digitale nieuwsbrieven contact met haar begunstigers in binnen- en buitenland, waaronder:

- Maandelijks digitale nieuwsbrief voor alle schenkers
- RCO Global Friends News – voor internationale begunstigers
- Nieuwsbrief voor Belgische vrienden
- RCO Corporate – nieuwsbrief voor de (global) partners en Salonleden

Ook verschenen achtergrondartikelen in Preludium, het programmablad voor concertbezoekers, waarin diverse schenkers in de rubriek 'De Gift' vertelden over hun drijfveren om te doneren aan het orkest.

Medio 2018 verscheen het jaarverslag 2017. Hierin werden de namen van de begunstigers vermeld. Na publicatie verscheen het op de website van het Concertgebouworkest en werd het toegezonden aan begunstigers, belanghebbenden en op verzoek ook aan andere geïnteresseerden.

Dirigent Trevor Pinnock deelt zijn kennis met violiste Ana Nedobora tijdens een masterclass voor de studenten van de RCO Academie

Overige publiciteit

Het beëindigen van de samenwerking met chef-dirigent Daniele Gatti in augustus was wereldnieuws. Niet alleen in Nederland, maar ook van Amerika tot in Azië werd over deze breuk bericht. In december 2018 gaf Jan Raes een lang interview op Radio 4 waarin meer inzicht werd gegeven in het proces dat tot deze beslissing leidde. In april 2019 sloten Daniel Gatti en het orkest dit hoofdstuk in goed overleg met elkaar af.

Er was ook veel positief nieuws. Op dinsdag 10 april bracht beschermvrouwe Koningin Máxima een werkbezoek aan het Concertgebouworkest. Zij nam plaats tussen de orkestleden tijdens de repetitie, sprak met orkest- en stafleden en bezocht de orkestbibliotheek. Hiervan werd uitgebreid verslag gedaan op radio, tv en in de geschreven pers.

In de aanloop naar de opening van RCO House publiceerde NRC Handelsblad in het voorjaar van 2018 een grote reportage over de verbouwing. Op 24 november eindigde de tournee RCO meets Europe met een concert in Zagreb, de hoofdstad van Kroatië. Gedurende alle 28 etappes van deze

ambitieuze tournee was er veel media-aandacht voor met name het project *Side by Side*, waarbij onze orkestleden tijdens het openingswerk van het concert hun lessenaars deelden met jonge lokale talenten.

Ook in 2018 waren musici van het orkest geregeld te gast in programma's als Podium Witteman, op Radio 4 en op Klara (België). Verschillende ensembles van orkestmusici hebben de kwaliteit van het orkest kunnen laten horen aan een groot en divers publiek. Veel concerten werden bovendien uitgezonden door mediapartner AVROTROS op Radio 4.

De internationale tv-zender Mezzo zond meerdere concerten rechtstreeks uit, in tientallen landen wereldwijd. Onder deze registraties viel de RCO Opening Night onder leiding van Thomas Hengelbrock. De Kerstmatinee met Tsjajkovski's *De Notenkraker* onder leiding van Semyon Bychkov was rechtstreeks te zien op NPO 2 en werd via Unitel in veel landen later uitgezonden. Een noviteit was de registratie van de concerten medio september door de Japanse tv-zender NHK in super HD (8k)-resolutie.

2 FONDSSENWERVING PARTICULIEREN

BESTEDINGSDOELEN

Met betrekking tot particuliere schenkingen heeft RCO Foundation vijf bestedingsdoelen vastgesteld:

1. Opbouw en beheer instrumentencollectie

Om de unieke klankkleur en het artistieke topniveau van het Koninklijk Concertgebouworkest te behouden, bouwt RCO Foundation aan een collectie hoogwaardige muziekinstrumenten die in bruikleen worden gegeven aan de musici van het Concertgebouworkest. De Foundation is ook verantwoordelijk voor het beheer van deze instrumenten

2. Jongtalentprogramma en educatieve projecten

Jong talent, educatie en publieksontwikkeling zijn bijzondere aandachtspunten van het Concertgebouworkest. Belangrijke bestedingsdoelen van RCO Foundation zijn daarom de RCO Academie, de ontwikkeling van educatieve apps, het educatieprogramma voor het primair en voortgezet onderwijs, de jaarlijkse Familieconcerten en de serie Essentials.

3. Bijzondere artistieke projecten

RCO Foundation ondersteunt bijzondere projecten die zich artistiek onderscheiden en passen bij de internationale status van het orkest. Dat kunnen kleine projecten zijn van een enkele musicus, maar ook bijzondere producties voor het gehele orkest. Een voorbeeld is de productie van *Jeanne d'Arc au bûcher* van Arthur Honegger in september 2018.

4. Speciale projecten

Voor het realiseren van speciale eenmalige projecten van het orkest zet RCO Foundation extra middelen in. Door het organiseren van grootschalige wervingscampagnes worden extra gelden geworven en nieuwe donateurs aangetrokken. Zo werden de *Side by Side*-projecten met jeugdorkesten in heel Europa mede mogelijk gemaakt door de Foundation via vele particuliere donateurs. Het nieuwe RCO House werd ook gefinancierd door bijdragen van particulieren, institutionele fondsen en bedrijven. Vanaf 2019 zal met steun van de Foundation een nieuw project voor jonge musici van start gaan, RCO Young.

5. Endowment fund

Om ervoor te zorgen dat het orkest ook bij tegenvallende kaartverkoop of subsidie-inkomsten op het allerhoogste niveau kan blijven presteren, nu en in de toekomst, wordt bij RCO Foundation een vermogen opgebouwd dat alleen in tijden van hoge nood kan worden besteed. Hoewel het orkest tot op heden geen beroep hoefde te doen op dit Endowment fund, bevestigt de politieke ontwikkeling van de laatste jaren de noodzaak van het opbouwen van zo'n continuïteitsreserve.

Hieronder wordt uitgewerkt wat er met dank aan particuliere steun in 2018 gerealiseerd is.

Opbouw en beheer instrumentencollectie

Een van de belangrijkste doelstellingen van RCO Foundation is nieuwe instrumenten te verwerven, deze in bruikleen te geven aan de musici uit het orkest en de collectie te onderhouden.

De klank van het Koninklijk Concertgebouworkest ontstaat niet zomaar. Daar werken onze musici continu aan: spelen, luisteren, verfijnen. Iedere dag opnieuw. Met de beste instrumenten. In de afgelopen vijf jaar kwamen er in totaal achttien nieuwe musici in het orkest. Deze meestal jonge orkestleden beschikken zelden over een muziekinstrument van de gewenste kwaliteit. Ook bij musici die al langer aan het orkest zijn verbonden, bestaat nog behoefte aan verbetering van het instrumentarium en het onderhoud daarvan.

Inmiddels speelt ruim de helft van alle musici van het Concertgebouworkest op een instrument uit de collectie van de Foundation of op een instrument dat door derden in bruikleen is gegeven en door de Foundation wordt beheerd. Sommige aankopen zijn kansen die onverwacht voorbijkomen, maar meestal is de aanschaf van een instrument het resultaat van een zorgvuldig en soms langdurig proces. Een nieuw instrument moet niet alleen bijdragen aan de unieke klank van het orkest, maar ook naadloos passen bij de musicus die het bespeelt. Het nieuwe instrument geeft de musicus weer extra mogelijkheden en klankkleuren. Samen tillen ze elkaar naar onverwachte hoogten.

Aanwinsten 2018

In 2018 kon aan de collectie een aantal instrumenten worden toegevoegd:

Basklarinet

gebouwd door Buffet Crampon voor Davide Lattuada

Houten fluit

gebouwd door Powell met kopstuk Mancke voor Emily Beynon

Divers slagwerk

ten behoeve van de slagwerksectie (zie interview pag 19)

Pauken

twee bijzondere en historisch belangrijke pauken, de zgn. Mahler-pauk en een Weense Schnellar pauk

Hobo d’amore

ten behoeve van Ivan Podyomov gebouwd door Josef Oboes

Viool

voor Jae-Won Lee, een 17e eeuwse viool gebouwd door Jofredus Cappa

Tenor-trombone

voor Nico Schippers van S.E. Shires in Boston, USA

Drie piano's

Boston (ontwerp/bouw Steinway&Sons) voor RCO House

C-vleugel

van Steinway&Sons voor gebruik in de Amsterdamzaal van RCO House

Twee bassethoorns

gebouwd door Buffet Crampon ten behoeve van de klarinetgroep

Drie c-trompetten

voor Hans Alting, Jacco Groenendijk en Bert Langenkamp van de Zwitserse bouwer Spada

In bestelling genomen

Twee houten fluiten

die in 2017 in bestelling werden genomen door bouwer Zoon&Maia voor de fluitsectie zijn nog niet klaar, maar naderen hun voltooiing

Descant hoorn

ten behoeve van José Sogorb Jover gebouwd door Klaus Fehr

Piccolo

voor Vincent Cortvrint van de hand van Jean Yves Roosen

Twee fagotten

besteld bij Heckel voor de toekomst (bouw duurt tot 2028)

Tuba

voor Perry Hoogendijk te bouwen door Fa. Adams (voorheen Hirsbrunner)

Duitse bes-tuba

Melton Fafner tuba voor Perry Hoogendijk

Talentontwikkeling

Orkestacademie

De orkestacademie van het Koninklijk Concertgebouworkest (RCO Academie) geeft ieder seizoen een aantal jonge, zeer getalenteerde musici de gelegenheid deel te nemen aan tenminste twaalf concertproducties onder leiding van vooraanstaande dirigenten, waarbij ze worden begeleid door leden van het orkest. Ook geven academisten met elkaar en met orkestleden kamermuziekconcerten op diverse locaties. In 2018 is de academie dankzij de steun van Ammodo gegroeid van zeven naar acht posities.

Daarnaast bestaat de academieleergang van het Koninklijk Concertgebouworkest uit de volgende onderdelen:

- 20 individuele lessen bij aanvoerders en overige leden van het orkest
- bewegingstechnieken: individuele lessen Alexandertechniek of dispokinese
- individuele en groepssessies mentale training
- een masterclass met de artist in residence en/of een dirigent
- auditietraining, uitmondend in twee proefaudities, waarvan een met auditiegordijn
- educatie (creative learning): een improvisatieworkshop en een driedaagse educatieworkshop, uitmondend in een uitvoering op een school voor blinde en slechtziende kinderen (Visio-school)
- medewerking verlenen aan het onderzoek Training For Excellence (T4X) in Sport Music and Dance

Gedurende het academieseizoen (september-juni) ontvangt de academist een maandelijkse toelage. Positieve afronding van de academieleergang geeft de academist drie jaar recht op een voorrangspositie bij het proefspelen voor het Concertgebouworkest.

Pedro Freire, trompet en Daniel Quiles Cascant, trombone, tijdens het concert in de Kleine Zaal ter gelegenheid van de certificaatuitreiking van de RCO Academie

Academisten seizoen 2017/2018

Caspar Horsch, viool
Ana Nedobora Ivanova, viool
Elisa Karen Tavenier, altviool
Clément Peigné, cello
José Moreira, contrabas
Pedro Freire, trompet
Daniel Quiles Cascant, trombone

Deze studenten namen tussen januari en juni 2018 deel aan onder meer de volgende activiteiten:

- een improvisatieworkshop op 22 januari in Splendor door Renee Jonker, coördinator van de Joint Master for New Audiences and Innovative Practice aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag
- een educatieworkshop: academisten maakten samen met slechtziende en blinde kinderen (Visio School) muziekstukken op basis van materiaal dat de jongeren zelf aandroegen. De einduitvoering vond plaats in de Koorzaal van Het Concertgebouw
- concerten tijdens het Jong Talent Festival op Schiermonnikoog, 10 en 11 maart
- concert in het Muziekgebouw aan 't IJ op 15 maart
- een masterclass kamermuziek in VondelCS op 4 april door dirigent Trevor Pinnock in aanwezigheid van schenkers
- optreden op 23 april tijdens de Gouden Gilde Soiree samen met pianiste Anna Fedorova
- ING-Lunchconcert, op 21 juni - Amsterdam Bijlmer samen met RCO leden
- het lunchconcert in de Kleine Zaal op 27 juni met na afloop de certificaatuitreiking door artistiek directeur Joel Ethan Fried
- een avondconcert in de Kölner Philharmonie te Keulen op 28 juni met alle academisten

Academisten seizoen 2018/2019

Coraline Groen, viool
Remus Rîmbu, viool
Isobel Warmelink, viool
Anna Maria Wünsch, altviool
Victoria Constien, cello
Lucia Mateo Calvo, contrabas
Annemiek de Bruin, klarinet
Lauriane Chenais, harp

Deze studenten namen tussen september en december 2018 deel aan onder meer de volgende activiteiten:

- Masterclass kamermuziek door Trevor Pinnock In Vondel CS, op 2 oktober – in aanwezigheid van een aantal schenkers
- een optreden voor Radio 4, live uit de Spiegelzaal op 7 oktober
- een concert voor de Dutch Masters Foundation in Londen (29 november) en voor de Zwitserse Vrienden (30 november)

in Genève door academisten Isobel Warmelink, Anna Maria Wünsch, Annemiek de Bruin en RCO-leden

- een kamermuziekconcert op 18 december in Vondel CS voor schenkers aan het orkest met academisten en orkestleden.

Na de Academie

De orkestacademie heeft sinds de oprichting in 2003 veel succesvolle beroepsmusici voortgebracht. Maar liefst negen van hen maken inmiddels deel uit van het Concertgebouworkest. Meest recent, in oktober 2018 heeft Clément Peigné de tutti cello positie gewonnen, aansluitend aan zijn academie-jaar. Contrabassist Felix Lashmar (academist 2016 -2017) is in september aangenomen. In 2018 verwierven de volgende oud-academisten een positie in een orkest: Ana Nedobora (academist 2017-2018) heeft de positie van co-principal tweede violen bij de Philharmonie Zuid-Nederland gewonnen; Daniel Quiles Cascant (academist 2017-2018) heeft de positie van solo trombonist in het Antwerp Symphony Orchestra gewonnen; fluitiste Liselotte Schricke (academist 2016-2017) heeft de solo fluit positie gewonnen bij het Opernhaus Zürich. Nog tijdens haar academie-jaar heeft Lauriane Chenais (academist 2018-2019) de positie van solo harpiste gewonnen bij het Noord Nederlands Orkest. Zij maakt wel haar academiejaar bij het Concertgebouworkest af.

Regelmatig spelen voormalig academisten waaronder Koen Stapert, Elise Besemer, Ana Nedobora en Caspar Horsch als remplaçant mee in het orkest.

De extra beurs voor oud-academisten uit het Bernard Haitink Fonds is in 2018 toegekend aan Caspar Horsch (academist 2017-2018). De violist wordt met deze eenmalige beurs financieel ondersteund in zijn ontwikkeling als orkestmusicus.

De RCO Academie wordt volledig mogelijk gemaakt door RCO Foundation en Ammodo. Royale donaties komen van een groot aantal muziekliefhebbers, de Dutch Masters Foundation, de Freundeskreis Schweiz, De Salon en van een aantal Fondsen op Naam.

Masterclasses

In juni konden vier zeer talentvolle jonge dirigenten een 3-daagse openbare masterclass volgen onder leiding van toenmalig chef-dirigent Daniele Gatti. Voor deze bijzondere dagen waren geselecteerd: Nuno Coelho, Roderick Cox, Tianyi Lu en Ruth Reinhardt. Zij kregen de kans te werken met het volgende repertoire:

- Johannes Brahms - Variaties over een thema van Haydn
- Igor Stravinsky - Le sacre du printemps
- Wolfgang Amadeus Mozart - Ouverture 'Don Giovanni', KV 527
- Felix Mendelssohn - Vioolconcert
- Ludwig van Beethoven - Symfonie nr. 7

De masterclasses werden mede mogelijk gemaakt door het Kirill Kondrashin Fonds, Ammodo en de Schweizer Mengelberg Stiftung.

Sweelinck Academie

De samenwerking met de Sweelinck Academie, het jong-talentprogramma van het Conservatorium van Amsterdam, is in 2018 voortgezet met vier projecten. Leden van het Concertgebouworkest speelden met leerlingen van de Sweelinck Academie in kamermuziekconcerten. De orkestleden die meedoen in het project kunnen leerlingen uit hun ensemble voordragen voor de Gerda Schunck-Cremer beurs. De beurs is in 2018 op zaterdag 30 juni uitgereikt in het Conservatorium van Amsterdam aan de zeventienjarige altviolist Floris Heeres. Hij zal in het seizoen 2018-2019 lessen volgen bij Edith van Moergastel (altviool) en Arno Piters (klarinet).

Met *RCO meets Europe* heeft het orkest de meerstemmige Europese traditie en het belang van internationale samenwerking benadrukt. De polyfonie die het fundament vormt van Europa staat sterk onder druk. De boodschap van *RCO meets Europe* is dan ook urgenter dan ooit: het is essentieel om met aandacht en empathie naar elkaar te blijven luisteren, opdat splijtzwammen geen ruimte krijgen en we gezamenlijk aan een toekomst kunnen bouwen.

Jan Raes, algemeen directeur

Samenwerking Zuid-Afrika

Het bezoek van het Koninklijk Concertgebouworkest aan Zuid-Afrika tijdens de wereldtournee in 2013 werpt nog steeds zijn vruchten af. In het kader van de samenwerking met het orkest van Kwazulu Natal en het South African National Youth Orchestra (SANYO) zijn RCO-leden Raymond Munnecom in juni 2018 en Mark Braafhart en Arno Piters in december 2018 afgereisd naar Zuid-Afrika om daar masterclasses te geven aan leerlingen van het SANYO.

Op basis van deze masterclasses werden drie Zuid-Afrikaanse studenten geselecteerd die begin mei een bezoek brachten aan Amsterdam. Gilah Kellner (viool), Craig Nicholas (tuba) en Tiaan Uys (klarinet) volgden masterclasses, speelden kamermuziek, woonden orkestrepitities bij, bezochten concerten en opera en genoten van Amsterdam. Ook was er een huisconcert bij Anne Christin Erbe en Willem Ackermans.

De reis van de RCO-leden naar Zuid-Afrika werd mogelijk gemaakt met steun van KLM.

Side by Side

Sinds 2016 is het project *Side by Side* een belangrijk wervingsdoel van RCO Foundation in het kader van talentontwikkeling. *Side by Side* is onderdeel van de *RCO meets Europe* concerttournee die in het najaar van 2018 werd afgesloten.

Onder de noemer *RCO meets Europe* trad het Koninklijk Concertgebouworkest van augustus 2016 tot december 2018 op in alle 28 lidstaten van de Europese Unie. Met deze tournee heeft het orkest de fundamentele ideeën en idealen willen benadrukken die Europa bij elkaar kunnen houden. UNESCO verleende patronage aan *RCO meets Europe*. Jean-

Claude Juncker, president van de Europese Commissie, was beschermheer.

In ieder Europees land dat het orkest bezocht, speelde het een openingswerk samen met een jeugdorkest uit het betreffende land. Ook gaven leden van het Concertgebouworkest in een aantal landen lessen en masterclasses. Zo deelde het orkest zijn kennis en ervaring met jongere generaties en ging het duurzame samenwerking aan met jeugdorkesten uit heel Europa. In 2018 kreeg jong talent in Madrid, Lissabon, Praag, Parijs, Sophia, Malta, Cyprus, Wroclav, Vilnius, Riga, Tallin, Helsinki, Göteborg, Kopenhagen en Zagreb de kans om met het orkest mee te spelen dankzij de genereuze steun van diverse donateurs en een buitenlands vermogensfonds. Tijdens de laatste etappe werden in negen dagen acht verschillende landen bezocht en reisden veel *Side by Side* schenkers met het orkest mee. In januari 2019 verscheen het boek *RCO meets Europe* dat in woord en beeld verslag doet van dit bijzondere project.

RCO Young *

In het verlengde van het succes van *Side by Side* is in 2018 begonnen met de werving voor een nieuw project: RCO Young, een internationaal jeugdorkest van het Koninklijk Concertgebouworkest. Van 7 t/m 25 augustus 2019 zal een orkest gevormd worden bestaande uit 73 jonge getalenteerde musici van 14 tot en met 17 jaar uit heel Europa. De eerste editie van RCO Young vindt plaats in Akoesticum te Ede. Het project RCO Young kent in eerste instantie een pilotperiode van drie jaar (2019 – 2021) met de intentie om RCO Young structureel voort te zetten.

* Vanaf 2019 wordt de naam RCO Young aangepast naar Concertgebouworkest Young

Tijdens de samenwerking met de jeugdorkesten voor *Side by Side* zijn nauwe banden ontstaan met jonge musici uit heel Europa. Een uniek concept, dat nu verdieping en intensivering vindt in de vorm van RCO Young en zo blijft resoneren in de samenleving. De deelnemers van RCO Young worden ambassadeurs: de gedachte achter RCO Young - talentontwikkeling, diversiteit en de verbinding met de maatschappij - nemen zij mee terug naar hun eigen land. Het jeugdorkest is vooral bedoeld voor verborgen talenten: jonge musici die een steuntje in de rug verdienen en die te weinig zichtbaar zijn in de Europese orkesten.

Gedurende het RCO Young *summer camp* krijgen de deelnemers een intensief programma met groeps- en orkestrepitities, kamermuziek, coaching-sessies en workshops door professionele workshopleiders en lessen van musici van het Concertgebouworkest. De periode wordt afgesloten met concerten onder leiding van dirigent Pablo Heras-Casado in Het Concertgebouw en in concertzaal Flagey te Brussel.

Deelname voor de jongeren zal kosteloos zijn, reis- en verblijfskosten en het inhoudelijke programma worden vergoed met steun van fondsen, particulieren en corporate partners.

Werving RCO Young

De werving voor RCO Young is in 2018 van start gegaan. De wervingsdoelstelling voor de pilotperiode (2019-2021) ligt tussen € 800.000 en € 850.000 per jaar. Het orkest zal jaarlijks zelf € 100.000 investeren in het project. De campagne bevond zich in 2018 nog in de 'stille fase'. Wervingsinspanningen waren vooral gericht op institutionele fondsen. Drie grote fondsen – een Nederlands fonds en twee buitenlandse fondsen, hebben hun steun toegezegd voor één of meer edities van het project. Ook heeft een aantal particulieren hun steun inmiddels toegezegd nadat zij gericht benaderd zijn.

Werving stand van zaken eind 2018

€ 800.000 voor editie 2019
€ 555.000 voor editie 2020
€ 485.000 voor editie 2021

In 2019 wordt de campagne verbreed naar andere fondsen, particulieren en het bedrijfsleven.

In het kader van *RCO meets Europe* gaf het orkest voor het eerst in de geschiedenis een concert op Cyprus, *Side by Side* met jonge musici van het eiland.

TALENT GEZOCHT

Het Koninklijk Concertgebouworkest start in de zomer van 2019 een project voor verborgen jong talent: muzikale jongeren van 14 tot en met 17 jaar uit heel Europa zullen een orkest vormen onder de naam Concertgebouworkest Young. Coördinator educatie Lili Schutte vertelt vol enthousiasme over de urgentie van dit nieuwe project.

Een volgend Europees jeugdorkest voor toptalent? 'Zeker niet', zegt Lili Schutte. 'Passend bij het doel van het Koninklijk Concertgebouworkest hebben we getalenteerde jongeren gezocht die als gevolg van hun achtergrond moeilijk de weg vinden naar landelijke jeugdorkesten en conservatoria.' Om een belangrijke drempel weg te nemen, kost deelname aan het zomerkamp de jongeren niets. RCO Young* is sinds 2018 een nieuw wervingsdoel van RCO Foundation en zal met hulp van institutionele fondsen, particuliere schenkers en het bedrijfsleven gefinancierd worden.

Zomerprogramma

Lili speelde als conservatoriumstudent klarinet in verschillende gerenommeerde internationale jeugdorkesten. 'Dat was zo overweldigend mooi: muziek maken met zoveel jongeren, overal vandaan – daardoor groeide ik als klarinettist, maar ook als persoon.' Het plan voor RCO Young ligt haar dan ook na aan het hart. In twee en een halve week in augustus volgen de jongeren een intensief programma van orkestrepitities, kamermuziek, lessen door musici van het orkest en workshops. Afsluitend geeft RCO Young concerten met dirigent Pablo Heras-Casado in Het Concertgebouw en in concertzaal Flagey in Brussel.

De Europese gedachte

Het idee voor RCO Young is geboren uit het succes van *RCO meets Europe* en *Side by Side*. Afgelopen seizoenen speelde het Concertgebouworkest in alle lidstaten van de EU samen met een plaatselijk jeugdorkest. Net als bij *Side by Side* is de Europese gedachte een belangrijke basis voor RCO Young. Het symfonieorkest als illustratie van een eenheid waarbinnen verscheidenheid een kracht is; muziek als verbindende universele taal en juist jongeren die deze boodschap overdragen.

* Vanaf 2019 wordt de naam RCO Young aangepast naar Concertgebouworkest Young

Piramide

'Om topmusici voort te brengen moet er een consistente piramide van talentontwikkeling zijn. Op Europees niveau mist er een trede in het landschap van jeugdorkesten. Enerzijds zijn er de *El Sistema*-orkesten, waarin alle kinderen een kans krijgen, ongeacht talent en niveau. *El Sistema* is een internationaal muziek-educatieprogramma dat in 1975 in Venezuela ontstond. Het andere uiterste vormen de bekende Europese jeugdorkesten zoals het Gustav Mahler Jugendorchester, vooral bestaand uit conservatoriumstudenten met een uitzonderlijk hoog niveau. RCO Young zit hier precies tussenin, en gaat actief op zoek naar talent dat nu vaak onontdekt blijft.'

Pareltjes

De beoogde jongeren zijn gezocht met behulp van de netwerken die *Side by Side* heeft opgeleverd en van *El Sistema Europe*. 'Van een *Side by Side*-concert in Boekarest – waar de kansen anders liggen dan in Amsterdam en Londen – herinner ik me een cellistje dat onafgebroken opzij keek om te leren van solocellist Gregor Horsch. Zo gretig! En bij een *El Sistema*-project in Luzern speelde een klein jongetje uit de Portugese delegatie zo ongelooflijk mooi fluit. Het bleek een vluchteling uit Afrika. Zo zijn er meer pareltjes.' Om kans te maken, moeten de jonge auditanten voorgedragen worden door een docent of dirigent van een jeugdorkest. Op een online auditieplatform kunnen ze dan een filmpje uploaden waarin ze een paar fragmenten spelen en vertellen over hun (muzikale) achtergrond.

Een jonge cellist uit het Västra Götalands Youth Orchestra deelt zijn lessenaar met Chris van Balen tijdens het tourneeconcert in het kader van RCO meets Europe

RCO Young geeft deze jongeren de unieke en onvergetelijke kans zich muzikaal en sociaal-maatschappelijk te ontplooien. Daarmee wordt een toon gezet voor hun verdere toekomst en kunnen zij ook anderen in hun omgeving inspireren. Het Richter Fonds wil hier maar al te graag een bijdrage aan leveren!

Marise Voskens, Richter Fonds

Brede aanpak

Met RCO Young wil het Concertgebouworkest toekomstig draagvlak voor het orkestrepertoire creëren. Ook de jongeren die later geen professioneel musicus worden, zullen na een geweldig zomerkamp hun liefde voor klassieke muziek uitdragen. Naast muzikale ontwikkeling is er ook aandacht voor persoonlijke groei en bewustwording. Met United World Colleges Nederland, een internationale educatieve organisatie, worden workshops gegeven in kennisoverdracht en leiderschap. Volgens Lili past deze brede educatieve aanpak bij het orkest: 'Wij staan voor topkwaliteit en tegelijkertijd dienen we een sociaal-maatschappelijk belang. Onze eigen musici zullen daarbij geweldige voorbeelden en muzikale coaches zijn.'

Verschil maken

De jongeren verblijven straks in Akoesticum, een bij uitstek geschikte accommodatie in Ede. Lili verheugt zich: 'Natuurlijk hoop ik dat we een paar supertalentjes wakker schudden. Maar ik hoop vooral dat we alle jongeren een inspirerend zomerprogramma bieden, dat ze een bijzondere tijd hebben en vriendschappen sluiten. Als we verschil kunnen maken voor hen, zullen ze daarna zelf uitdragen hoe geweldig klassieke muziek is, en hoe waardevol de Europese idealen zijn – als onze jonge ambassadeurs!'

Dit interview verscheen in januari 2019 in het tijdschrift *Preludium*

Jeanne d'Arc au bûcher van Arthur Honegger onder leiding van Stéphane Denève met medewerking van het Rotterdam Symphony Chorus en het Nationaal Kinderkoor. Deze bijzondere productie werd mogelijk gemaakt door de Freundeskreis Schweiz ter ere van hun 10-jarig bestaan

STRADIVARIUS ONDER DE XYLOFOONS

Sinds kort bezit RCO Foundation twee zeldzame Deagan-xylofoons.

Slagwerker Mark Braafhart is zielsblij met de instrumenten.

De slagwerksectie heeft lang gezocht naar de juiste xylofoons om het gewenste geluid niet alleen in de Grote Zaal maar juist ook op tournee te realiseren.

Die instrumenten hebben ze nu in huis: ze zijn handzaam en hebben een prachtige klank.

Met grote zorg tillen Mark Braafhart en xylofoonreparateur Paul Bouten twee xylofoons op het podium van de Grote Zaal. Vergeleken bij de meest gebruikte orkest-xylofoons zijn ze relatief eenvoudig te verplaatsen. Braafhart noemt het een soort campingexemplaren; ze zijn 'inklapbaar' en daardoor makkelijk mee op reis te nemen. In eerste instantie zien beide instrumenten er hetzelfde uit, alleen de kleur hout van de toetsen is verschillend. Dat de ene xylofoon de andere niet is, hoeft je Bouten niet uit te leggen. Met de twee xylofoons als stille getuigen doen Braafhart en Bouten hun verhaal.

Wat maakt deze instrumenten uniek?

Bouten: 'De 'Honduras Rosewood' (xylofoon met toetsen van palissander uit Honduras) had nog nooit een stembeurt gehad toen we hem vonden. Dat is erg gunstig, want deze instrumenten klinken het beste wanneer er zo min mogelijk aan gesleuteld is. Deze *Deagan Radio 886* is in 1938 gemaakt door de Amerikaanse firma Deagan, die in die periode enorm veel xylofoons produceerde vanwege de opkomst van de vaudeville. In dat luchtige repertoire was het instrument enorm populair.

De andere, de *Klyposerus Deagan Professional 882*, is van vóór 1927, want toen hebben ze de stemming aangepast. Hij is gemaakt van cocobolohout, dat zo hard is dat de zagen en boren van de firma Deagan het begaven. Ze zagen af van verdere productie en dat maakt dit instrument heel zeldzaam.'

Hoe vaak hebben de xylofoons onderhoud nodig?

Bouten: 'Dat ligt aan het gebruik. Bij xylofoons worden vaak veel te harde stokken gebruikt: soms door de slagwerker zelf, maar ook weleens omdat dirigenten erom vragen. Wanneer

er putjes of splinters ontstaan, kun je zo'n instrument echt kapotslaan. Moderne instrumenten zijn overigens veel kwetsbaarder, omdat het hout zacht is. Oude en uitgerijpte xylofoons kunnen tegen een stootje. Vandaar dat oude Deagans wereldwijd zo geliefd zijn.'

Braafhart vertelt: 'Wanneer er iets mankeert aan de xylofoons is Paul Bouten de enige aan wie ik ze toevertrouw. Deze historische instrumenten verdienen de specialistische kennis en toewijding van een vakman als Paul. Het reviseren van oude xylofoons is een uitstervend ambacht. Het is tijdrovend handwerk, zoals het boren van minuscule gaatjes voor de juiste stemming. Je moet precies weten wat je doet, want wanneer er iets te veel van een toets is afgeschaafd, bestel je niet zomaar een nieuwe.'

Hoe komt het orkest aan deze historische instrumenten?

Braafhart: 'De aanschaf van de 'Honduras Rosewood' is een bizar verhaal. Ik kreeg van een leerling de tip dat er een xylofoon op Marktplaats te koop stond. Hoewel xylofoon met een 's' was geschreven, ging ik toch maar even kijken. Toen ik aankwam, wist ik niet wat ik zag. Het instrument had jarenlang in een garage gestaan, maar was nauwelijks beschadigd. Het frame leek origineel en ook de toetsen zagen er gaaf uit. Ik belde Paul op en hij vertelde me waar ik op moest letten. Uiteindelijk bleek het een schot in de roos. Het instrument is nu in het bezit van het Concertgebouworkest, ik deel het met mijn slagwerkcollega's. We behandelen de instrumenten met zorg, zodat een volgende generatie er ook op kan spelen.'

Dit interview verscheen in maart 2019 in het tijdschrift *Preludium*

Mark Braafhart in de slagwerkstudio met de 'Honduras Rosewood'

Participatie en publieksontwikkeling

Familieconcerten

Voor kinderen vanaf zes jaar organiseert het orkest gesteund door RCO Foundation jaarlijks twee Familieconcerten. Op een speelse en interactieve manier wordt symfonische muziek bij een jong publiek geïntroduceerd.

Romeo en Julia

Op 3 juni 2018 konden kinderen vanaf zes jaar kennismaken met misschien wel het beroemdste liefdespaar aller tijden. Onder leiding van Gustavo Gimeno speelde het Concertgebouworkest de *Fantasie-ouverture 'Romeo en Julia'* van Tsjajkovski. Acteurs Steven Stavast en Jouman Fattal speelden vanaf de balkons en vanuit de zaal Romeo en Julia uit het verhaal van Shakespeare. Dit verhaal was door de jonge schrijfster Sanne Schuhmacher geestig en eigentijds vormgegeven vanuit het perspectief van twee kinderen. Caecilia Thunnissen was de regisseur.

Voorafgaand aan het concert vertelden orkestleden in drie verschillende foyers over hun instrument en over de muziek die de kinderen zouden gaan horen in de Grote Zaal.

Tarantula en de dans der dieren

Aan de hand van drie stukken van Saint-Saëns namen musici van het Concertgebouworkest en een actrice de kinderen mee in de wereld van de spin Tarantula. De productie vond plaats op 1 december in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw. Behalve delen uit het *Carnaval der dieren* werden ook de *Tarantelle* op. 6 en *Dance Macabre* van Saint-Saëns gespeeld.

Dit concert, in samenwerking met Oorkaan werd geregisseerd door Caecilia Thunnissen. De dramaturgie was van Erin Coppens, Tessa Verbei was verantwoordelijk voor de scenografie en Desiree van Gelderen voor het lichtontwerp. De actrice was Ibelisse Guardia Ferragutti.

Het Pan Fonds stelde kaarten beschikbaar voor een aantal visueel gehandicapte kinderen. Alle kinderen konden voorafgaand aan het concert naar een ontvangst met uitleg en een 'instrumententuin'.

Daarnaast werd voor deelnemers aan het nieuwe schenkingsprogramma een voorontvangst georganiseerd in de Koorzaal.

Familieseries

Ten behoeve van kinderen in de leeftijdscategorie 8 t/m 16 jaar ondersteunt de Foundation de familieserie van het orkest. Een serie van drie concerten met aansprekende concertprogramma's waarin ouders en grootouders hun (klein)kinderen kunnen laten kennismaken met de wereld van het Concertgebouworkest. Voorafgaand aan de concerten is er een inleiding speciaal gericht op kinderen. Een begeleider vertelt over het programma en gaat actief met de groep aan de slag. Er is altijd een musicus aanwezig die vertelt over zijn instrument en de rol ervan in het concertprogramma. En er is uiteraard gelegenheid vragen te stellen. Abonnementhouders krijgen zitplaatsen op de podia achter het orkest, zodat de kinderen de musici en de dirigent goed kunnen zien.

Essentials

Essentials is al vanaf 2014 een succesvolle reeks van drie concerten waarbij steeds één meesterwerk centraal staat, een stuk dat iedereen beslist gehoord moet hebben. Presentator Thomas Vanderveken geeft vanaf het podium een toelichting op het programma. Na afloop van het concert organiseert Entrée - de jongerenvereniging van het Concertgebouworkest en Het Concertgebouw, een borrel met jazz-ensembles. De serie is met name gericht op bezoekers die (nog) niet naar het Concertgebouworkest komen luisteren.

Bijzondere artistieke projecten

RCO Foundation maakte in 2018 een aantal bijzondere artistieke projecten mogelijk:

Koningsnachtconcert

Het Koninklijk Concertgebouworkest vierde Koningsnacht 2018 met de Nederlandse zangeres Kovacs en de pianisten Lucas en Arthur Jussen. Eigenzinnige, soulvolle popmuziek georkestreerd door Jules Buckley vermengde zich met de rijke klassieke traditie in een sfeervol concert onder leiding van Elim Chan uit Hongkong, een rijzende ster onder de dirigenten. Een unieke eenmalige samenwerking! Het Koningsnachtconcert beoogt met een kruisbestuiving van pop en klassiek nieuw publiek enthousiasmeren. Het concert was besloten: het orkest bood, in samenspraak met Simone Kukenheim, Wethouder Cultuur van de gemeente Amsterdam, alle Amsterdamse leraren en toekomstig leraren kortingkaarten aan, als blijk van waardering voor hun inzet.

Horizonserie

Het Koninklijk Concertgebouworkest presenteerde voor het derde seizoen de serie Horizon. Thematisch opgezette concerten: ruim een uur grensverleggende orkestmuziek met een bijzondere presentatie in samenwerking met een culturele partner. Na afloop is er Entrée Late Night, een afterparty georganiseerd door de jongerenvereniging van het Concertgebouworkest en Het Concertgebouw.

RCO Club Nights

Kamermuziek in ontspannen clubsfeer. In 2018 werden weer twee RCO Club Nights georganiseerd. De eerste vond plaats in de Sugarfactory. Musici van het Concertgebouworkest speelden samen met mondharmonicaspeler Hermine Deurloo een programma rond het thema filmmuziek. Naast de sfeervolle mondharmonicaklanken van Toots Thielemans was er muziek van Schubert, Janáček en Pärt die dankzij films een breder publiek hebben bereikt. In oktober stond de complete slagwerk- en paukensectie van het Concertgebouworkest in de Melkweg, aangevuld met orkestcollega's en slagwerker Ryoko Imai. Van een paukenfanfare tot een spectaculair handenballet (Thierry de Mey's Musique de table), van de mystiek van Arvo Pärt tot onweerstaanbare Spaanse ritmes: alle uithoeken van het slagwerk kwamen aan bod.

Jeanne d' Arc au bûcher - Arthur Honegger

Met dank aan de Freundeskreis Schweiz speelde het Concertgebouworkest in september 2018 een van de meest wonderlijke en inventieve oratoria ooit gecomponeerd: *Jeanne d' Arc au bûcher* van Arthur Honegger. *Jeanne d' Arc au bûcher* volgt de historische Franse heldin in de laatste uren voor haar terechtstelling. Als in een detective wordt de aanloop tot haar doodvonnis gereconstrueerd. Het levendige libretto van Paul Claudel plaatst Jeanne tegenover wonderlijke personages. Reden voor Honegger om een bonte kleuroos open te trekken: spiritueel geladen koorpassages, kubistische klankblokken en zelfs snuffjes variétémuziek wisselen elkaar af.

Een grootse productie met vijf zangsolisten, vier spreekstemmen, twee koren en groot orkest. De regie was in handen van Caecilia Thunnissen.

War Requiem – Benjamin Britten

Een andere grote productie ondersteund door de Foundation was het *War Requiem* van Benjamin Britten op 11, 12 en 14 oktober onder leiding van Gianandrea Noseda. Het was een langgekoesterde wens van het Concertgebouworkest dit belangwekkende werk uit te voeren. Britten componeerde het *War Requiem* voor de inwijding van de Kathedraal van Coventry die tijdens de Tweede Wereldoorlog was verwoest: een nieuwe kerk verrees naast de ruïnes van de oude. Zo balanceert ook de muziek voortdurend tussen klassieke harmonieën en moderne dissonantie. Ook voor deze concerten was de bezetting groots: orkest, groot koor, kinderkoor en drie solisten.

GRENZELOZE MOGELIJKHEDEN

‘Steun verlenen aan het Koninklijk Concertgebouworkest en aan de leden van dit orkest.’

Aldus de statutaire doelstelling van RCO Foundation.

Wat betekent deze steun voor individuele musici? In gesprek met cellist Johan van Iersel, orkestlid en harpiste Lauriane Chenais, deelnemer aan de RCO Academie.

Samenleven

Harpiste Lauriane Chenais kan dankzij RCO Foundation een jaar ervaring opdoen bij het orkest, onder de hoede van soloharpiste Petra van der Heide. 'De RCO Academie is meer dan meespelen met orkestprogramma's, vertelt Lauriane. 'Het voelt als samenleven met de musici, oprecht contact hebben met hen. Door de breedte van het programma leer ik ongelooflijk veel - ook als mens. Kamermuziek, Alexander Techniek, mental coaching, allemaal redenen waarom deze orkestacademie zo goed bekend staat onder mijn muziekvrienden in Parijs.' Dit jaar meldden zich maar liefst 507 studenten aan voor de acht beschikbare plekken.

bijvoorbeeld en met mijn inbreng haar lesgeven verbeteren. En ik merk dat de orkestleden houden van de energie en de motivatie die wij als jonge mensen inbrengen.' Ook Johan probeert te bedenken wat hij geeft: 'Het voelt eigenlijk vooral als een voorrecht dat ik met dit orkest muziek kan 'geven'. Wij zijn musicus van 's morgens vroeg tot 's avonds laat - ik fluit onder de douche, ik zing op de fiets. Zonder deze baan speelde ik misschien onder een brug in Parijs, met dezelfde intensiteit. Nu heb ik behalve een inkomen ook een prachtig instrument. Weinig musici krijgen deze kans, ook al zijn ze net zo goed.'

Topinstrumenten

Johan van Iersel is plaatsvervangend solocellist van het Concertgebouworkest. Hij speelt al dertien jaar op een cello van F. Ruggieri (Cremona, 1687), voorheen eigendom van zijn celloleraar, aangekocht door RCO Foundation. 'Destijds hadden twee of drie van de musici net als ik het geluk zo'n goed instrument uit ons eigen fonds van donateurs te mogen bespelen, inmiddels is het ruim de helft – dat is uniek in de orkestwereld. Het heeft een enorme invloed op de klank en resonantie, we zouden anders niet half zo goed klinken.' Lauriane speelt ook op een instrument van de Foundation. 'Ik bereik een ander niveau omdat het instrument grenze-loze mogelijkheden heeft. Echt forte bijvoorbeeld, klinkt op een harp vaak minder mooi, maar op deze harp blijft de klank prachtig. En ik kan extreem zacht spelen, terwijl het helder blijft klinken. Als de musici van dit orkest spelen op een instrument dat net zo goed is als zichzelf, zijn er geen grenzen meer aan de kwaliteit.'

Brug in Parijs

RCO Foundation helpt Lauriane en Johan de ambities van het Concertgebouworkest waar te maken. Hoe ervaren zij hun persoonlijke bijdrage aan het orkest? 'Wat ik het orkest breng?' Lauriane aarzelt: 'Het verbaast me, Petra speelt op zo'n hoog niveau, toch wil ze altijd mijn ideeën over een stuk horen, over de vingerzetting

Risico's nemen

Streven naar topkwaliteit, ondersteund door de Foundation. Dat vraagt van de musici overgave en risico's durven nemen. Lauriane en Johan voelen zich daarbij gedragen en aangemoedigd door een organisatie met lef. Voor Lauriane getuigt de invulling van de RCO Academie van moed. 'Wij mogen meespelen, terwijl we geen professionals zijn. Al vanaf het eerste programma voelde ik me heel welkom tussen de musici. Ik realiseerde me: ik wil niet alleen graag met hen spelen, maar zij ook met mij! Op basis van het vertrouwen dat ik voel, durf ik me vol in te zetten en mijzelf te ontwikkelen.' Johan begrijpt wat ze bedoelt: 'Onderling vertrouwen is een belangrijk kenmerk van het karakter van het Concertgebouworkest. Voor veel orkestmusici is angst de grootste vijand op het podium; bang zijn fouten te maken. Het is moeilijk die angst te overwinnen in een sfeer van rivaliteit. Met mensen om je heen die je steunen en vertrouwen geven kun je risico's nemen. En dat gebeurt in dit orkest: ik hoor mijn collega's die ruimte nemen: zachter, sneller of langzamer spelen dan je voor mogelijk houdt. Dat is waarmee we als orkest steeds weer onze grenzen verleggen.'

Dit artikel verscheen eerder in de seizoensbrochure 2019/2020 van het Koninklijk Concertgebouworkest

Lauriane Chenais

Johan van Iersel

Dima Slobodeniouk dirigeert het Concertgebouworkest met werken van Richard Strauss

DONATEURS IN NEDERLAND

Het Koninklijk Concertgebouworkest kon ook in 2018 rekenen op veel steun van de donateurs verbonden aan het Gouden Gilde en van de vele Fondsen op Naam. Naast deze bestaande schenkingsvormen is er in 2018 een nieuw schenkingsprogramma ontwikkeld.

In 2018 zijn grote bijdragen ontvangen naar aanleiding van de speciale wervingscampagne voor de bouw van RCO House. Bestuur, directie, staf en musici van het orkest waarderen deze steun enorm.

Nieuw schenkingsprogramma

In mei 2018 is een nieuw schenkingsprogramma geïntroduceerd. Om de huidige concurrentie binnen het culturele veld aan te kunnen gaan, was het noodzakelijk een andere structuur te ontwikkelen - vergelijkbaar met dat van veel andere culturele instellingen. Donateurs kunnen vanaf mei 2018 een keuze maken uit vier schenkingsvormen met elk een eigen privilegeprogramma. Schenkers worden afhankelijk van de hoogte van hun bijdrage RCO Patron, RCO Fellow, RCO Master of RCO Trustee.

Het doel van deze opbouw is nieuwe doelgroepen aan te trekken en schenkers nog meer bij het orkest te betrekken door het bieden van extra service en exclusieve privileges.

De leden van het Gouden Gilde werden uiteraard geïnformeerd over het nieuwe programma en zijn uitgenodigd toe te treden. Veel van hen zijn overgestapt. Voor anderen is gezocht naar een manier waarop de exclusiviteit, het unieke karakter en de saamhorigheid van deze groep schenkers van het eerste uur behouden kon blijven. De oplossing is gevonden in een numerus clausus, waardoor er geen nieuwe schenkers kunnen toetreden tot het Gouden Gilde. Leden van het Gouden Gilde kunnen hun lidmaatschap echter wél verlengen of hernieuwen.

De belangstelling voor toetreden tot het nieuwe schenkingsprogramma is groot, onder zowel voormalige, huidige als nieuwe schenkers. Een groot aantal leden van het Gouden Gilde en veel nieuwe schenkers hebben zich inmiddels verbonden aan een van de nieuwe schenkingsvormen.

Voor de diverse schenkers werden onder meer de volgende activiteiten georganiseerd:

- Bijwonen van de masterclasses voor deelnemers van de RCO Academie op 4 april en 2 oktober
- Feestelijke afsluiting van het seizoen, de zomerborrel op 28 juni. Vanaf het schoolplein van het Sweelinck College

- de nieuwe burens van het orkest, werden gasten rondgeleid door RCO House in aanbouw. Uiteraard was er muziek

- RCO Opening Night op 14 september
- Repetitiebezoek met ontbijt op 30 oktober
- Voorontvangst voorafgaand aan het Familieconcert op 1 december
- Bijwonen van de proefaudities voor deelnemers van de RCO Academie op 7 en 17 december;
- Kamermuziekconcert door orkestleden en deelnemers van de RCO Academie op 18 december
- RCO Master diner op 20 december ten huize van een bestuurslid van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest

Gouden Gilde Soirée

Ook in 2018 werd in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw een Gouden Gilde Soirée georganiseerd voor Gouden Gildeleden. Bij die gelegenheid op 23 april 2018, werd het nieuwe schenkingsprogramma gepresenteerd. Penningmeester Anita Nijboer gaf een toelichting op de jaarcijfers en aansluitend was er een walking dinner en een concert. Orkestleden Emily Beynon (fluit), Julie Moulin (fluit) en Pierre-Emmanuel de Maistre (contrabas) speelden kamermuziek. Ook was er een concert van alle academisten. De avond werd gepresenteerd door Hans Haffmans, onder meer bekend als presentator van NPO Radio 4.

Fondsen op naam

Voor wie een schenking met een specifieke bestemming in gedachten heeft die aansluit bij de doelstellingen en de programma's van het orkest, is een Fonds op Naam een ideale vorm van schenken. Een instrument(groep), jong talent, educatie, kamermuziek of nieuw publiek, instellers van een Fonds op Naam kunnen meedenken over het doel van hun gift aan het Concertgebouworkest. De naam van hun fonds is aan hen: een componist, een dierbare, of een inspirerend persoon. Bijna alle fondsen staan open voor giften van derden die de gekozen doelstelling ondersteunen. RCO Foundation beheert inmiddels 28 Fondsen op Naam.

Hieronder leest u meer over de bestaande Fondsen op Naam en hun bestedingen in 2018:

Anoniem Fonds: Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest

Dankzij dit Fonds op Naam kon in 2003 RCO Academie worden opgericht. Sindsdien ondersteunt deze muziekliefhebber jaarlijks met veel enthousiasme de RCO Academie met een royale bijdrage.

Anoniem Fonds: Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest	
Ook vanuit dit Fonds op Naam worden jaarlijks bijdragen geschonken ten behoeve van de RCO Academie.	
Willem Mengelberg Fonds: jong talent	
Het Willem Mengelberg Fonds ondersteunt conservatoriumstudenten met een bijdrage voor een aanvullende opleiding of cursus in binnen- of buitenland. In 2018 honoreerde het fonds tienmaal een aanvraag.	
Bernard Haitink Fonds: jong (dirigeer)talent	
Dit fonds geeft jonge dirigeertalenten de mogelijkheid als assistent repetities en uitvoeringen bij te wonen van het Koninklijk Concertgebouworkest onder leiding van Bernard Haitink. Een aantal van hen is intussen actief als dirigent op belangrijke podia in de wereld. In 2018 werd Kerem Hasan als assistent-dirigenten welkom geheten. Deze jonge dirigent nam noodgedwongen een concert van Bernard Haitink over. Daarna werd hij teruggevraagd om het concert op Cyprus te dirigeren. Daarnaast kunnen oud deelnemers van de RCO Academie bij dit fonds eenmalig een extra beurs aanvragen om zich verder te ontwikkelen als orkestmusicus. In 2018 kreeg voormalig academist Caspar Horsch deze beurs toegekend.	
28 Christiaan Vlek Fonds: de cellogroep van het orkest	
In overleg met het Christiaan Vlek Fonds zijn dit jaar plannen uitgewerkt met de cellogroep voor een uniek project in 2019: een eigen serie in Splendor in Amsterdam onder de naam RCO Cello Society.	
Familie Van Ees-Havenstein Fonds: de toekomst van het orkest	
De opbrengst van dit fonds komt volledig ten goede aan het Endowment fund, voor de toekomst van het Koninklijk Concertgebouworkest.	
Jacobson Fonds: educatie	
Het Jacobson Fonds is ingesteld ten behoeve van educatieprojecten. In 2018 werden plannen gemaakt voor het ondersteunen van educatieprojecten in het basisonderwijs vanaf 2019.	
Els Mosler Fonds: koperblazers	
De trompetsectie van het orkest zoekt al langere tijd nieuwe c-trompetten. Na een paar bezoeken aan de bouwer in Zwitserland konden drie trompetten worden aangekocht, gefinancierd vanuit het Els Mosler Fonds. Daarnaast werd met steun vanuit dit fonds een bijzondere cd-presentatie gehouden van de cd <i>Fratres</i> van Jörgen van Rijen.	

Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds: kinderen kennis laten maken met klassieke muziek	
In het kader van de doelstelling van dit fonds - om kinderen uit Amsterdam-Oost die door omstandigheden minder de kans krijgen in aanraking te komen met klassieke muziek - werd een groep kinderen in de gelegenheid gesteld om het Familieconcert op 3 juni bij te wonen. Voor de meeste kinderen en hun families was dit een eerste kennismaking met het Concertgebouworkest.	
Irwan Rachman Fonds: jong talent en instrumenten	
De mentoren van de RCO Academie werden in 2018 ondersteund en daarnaast konden de academisten dankzij het Irwan Rachman Fonds trainingen Alexandertechniek volgen.	
Sjoerd van den Berg Fonds: jong en nieuw publiek	
In 2018 ondersteunde dit fonds de inleiding op het Essentials concert van 3 november (de verjaardag van het orkest). Hiervoor werden de gelden gebruikt die retour kwamen van jongerenvereniging Entrée voor een symposium waar in 2017 vanuit dit fonds een bijdrage aan was verleend, maar dat helaas niet doorging..	
De Witt Wijnen Fonds: educatieve projecten van het orkest	
Het De Witt Wijnen Fonds heeft in 2018 bijgedragen aan de algemene ondersteuning van de RCO Academie en aan het project <i>Side by Side</i> .	
Huib Kersten Fonds: kamermuziek binnen de orkestacademie jongtalentprogramma	
Dit fonds maakte de masterclass door Trevor Pinnock mogelijk voor deelnemers aan de RCO Academie. Daarnaast ondersteunde het Huib Kersten Fonds ook de coaching in kamermuziek door leden van het orkest aan de academisten.	
Het Mozartgenootschap: ontwikkeling RCO Universe jong talent educatie	
Het Concertgebouw Kamerorkest organiseerde een tournee door Zuid-Amerika. Om dit mogelijk te maken kon worden gerekend op een bijdrage vanuit het Mozartgenootschap.	
Für Elise Fonds: Japanse musici in het orkest	
Het beschikbare budget werd bij de instelling van dit fonds volledig aangewend om de aankoop mogelijk te maken van een prachtige altviool voor aanvoerder Ken Hakii.	
In memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds: kinderen in aanraking laten komen met muziek	
Ook in 2018 maakte dit fonds de opzet en organisatie van de Familieconcerten mogelijk.	

Ben Pauw Fonds: voor musici en jong publiek	
Tijdens het Familieconcert <i>Tarantula en het Carnaval der Dieren</i> op 1 december kon een instrumententuin worden georganiseerd met behulp van een bijdrage uit het Ben Pauw Fonds.	
Kirill Kondrashin Fonds: de ontwikkeling van muzikaal dirigeertalent	
Met steun van dit fonds werd in 2018 de masterclass voor jonge dirigenten onder leiding van Daniele Gatti mede mogelijk gemaakt.	
Pan Fonds: kinderen met een beperking inspireren met klassieke muziek	
In 2018 kregen kinderen met een visuele beperking dankzij dit fonds twee keer toegangskaarten en een voorontvangst bij de Familieconcerten.	
Frances Fonds: jong talent I RCO Academie	
Het Frances Fonds maakte in 2018 onder andere mogelijk dat de academisten een educatieworkshop kregen van een professional waarmee zij kinderen met een visuele handicap van de Visioschool konden begeleiden. Daarnaast werd de coaching door mentoren - orkestleden, mogelijk gemaakt.	
Alfred Nijkerk Fonds: jong talent orkestacademie	
In 2018 kon aan alle leden van de RCO Academie coaching bij Monica Luijendijk worden aangeboden door een bijdrage uit dit fonds.	
CS Fonds: Nederlands muzikaal erfgoed op topniveau behouden	
Jaarlijks wordt door dit fonds de Gerda Schunck-Cremers Beurs uitgereikt aan jong Nederlands talent aan de Sweelinck Academie van het Conservatorium van Amsterdam. In 2018 ontving de 17-jarige altviolist Floris Heeres de beurs.	
Greta Steneker-van der Drift Fonds: muziekinstrumenten ondersteuning orkest	
Dit fonds is gericht op de algemene ondersteuning van het orkest en verwerving van muziekinstrumenten.	
Het Burgerhout Fonds: de houtblazers van het orkest	
De aankoop van een van de twee nieuwe bassethoorns werd vanuit dit fonds mogelijk gemaakt Hij zal bespeeld worden door een van de leden van de klarinetgroep..	
Het Reni en Egon Mosler Fonds: de dubbelrietblazers van het orkest	
Dankzij de gulle geefster, mevrouw Marion Mosler, kon de met veel inspanning gezochte hobo d'amore voor Ivan Podyomov worden aangekocht. In aanvulling op de eerder verkregen rietmachines konden de gebruikers nog een extra	

persoonlijk template laten maken met steun vanuit haar Fonds op Naam. Tot onze grote spijt overleed de insteller van dit fonds in november 2018.

Mr. Cornelis Roozen Fonds: Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest
Het Mr. Cornelis Roozen Fonds draagt via hun Fonds op Naam bij aan het jaarprogramma van de de RCO Academie.
Richter Fonds: jong talent
Dit fonds werd eind 2018 ingesteld een zal het project RCO Young ondersteunen, het jongtalentprogramma dat in de zomer van 2019 van start gaat.
Fréan Visscher Fonds: RCO Young
Dit fonds werd eind 2018 ingesteld en zal het project RCO Young ondersteunen, het jongtalentprogramma dat in de zomer van 2019 van start gaat.
Kroongilde
Bewonderaars van het Koninklijk Concertgebouworkest die het orkest opnemen in hun testament worden lid van het Kroongilde. Zo dragen ze eraan bij dat de nieuwe generatie orkestmusici muziek kan blijven maken op het hoogste niveau. De leden van het Kroongilde ontvangen maandelijks een digitale nieuwsbrief, worden jaarlijks bij een repetitie of masterclass uitgenodigd en hebben eventueel extra privileges die passen bij hun specifieke wijze van nalaten. Het aantal leden van het Kroongilde nam ook dit jaar weer toe.
Op 31 oktober 2018 vond de jaarlijkse bijeenkomst met de leden van het Kroongilde plaats rondom een repetitie van het orkest onder leiding van Philippe Herreweghe met pianist Yefim Bronfman.

<i>Concertmeester Liviu Prunaru tijdens een concert in de Grote Zaal. Hij bespeelt de 'Paschoud' van Antonio Stradivari uit 1694, in 2008 aangekocht door Stichting Instituut GAK en aan het Concertgebouworkest in bruikleen gegeven</i>

BIJDRAGEN AAN DE BASIS, GENIETEN VAN DE TOP

Nog vol van hun reis met het Concertgebouworkest naar Berlijn

vertellen Bas Rachman en zijn vrouw Maud Kampstra over hun ervaringen als donateur. Hoe ze de afgelopen jaren steeds beter zijn gaan begrijpen wat het betekent om te spelen in een orkest dat behoort tot de wereldtop.

En hoe hun waardering voor de musici en voor de muziek steeds groter werd.

Stil zijn

Als donateur meereizen met het orkest: met een groep gelijkgestemden een stad verkennen, een repetitie van het orkest bezoeken, naar een concert van het Concertgebouworkest gaan en in Berlijn bijvoorbeeld ook naar de Berliner Philharmoniker luisteren en les krijgen in de Weense wals. Voor het echtpaar Rachman-Kampstra is het daarnaast ook een gelegenheid musici beter te leren kennen. Bas: 'Je drinkt wat samen op een terras en komt van alles te weten. Het is als bij een voetbalteam, je ziet de spelers tijdens de wedstrijd, maar weet niet wat er de rest van de week gebeurt. We zijn er inmiddels achter hoe ongelooflijk veel activiteiten musici hebben rondom de concerten. Lesgeven, kamermuziek maken, heel vaak repeteren, veel reizen, samenspelen. Heel leuk vind ik het kijkje in de keuken tijdens een repetitie voorafgaand aan een concert. De ene musicus nog in spijkerbroek, de ander al in kostuum. En wij mogen erbij zijn als we heel stil zijn!' Maud vult haar man aan: 'Soms zijn het maar een paar noten die ze steeds herhalen en dan klaar – naar een volgend fragmentje.'

Het paste...

Geen van beiden heeft de liefde voor klassieke muziek van huis uit meegekregen. Maud: 'Het is een proces geweest in ons leven samen. We gingen een keer voor het eerst naar een concert van het Concertgebouworkest, we vonden het mooi en gingen nog eens, en nog eens.' Na verloop van tijd speelde het echtpaar met de gedachte het orkest te willen steunen als ze de middelen zouden hebben. In die periode lazen ze ook over de mogelijkheden voor het instellen van een Fonds op Naam. Bas vertelt: 'Toen overleed mijn broer Irwan. Hij

was eind 30, hield erg van klassieke muziek en speelde zelf prachtig piano. Een fonds voor het Concertgebouworkest, ter nagedachtenis aan hem, dat paste.' Het goedlopende bedrijf dat zijn broer naliet, kwam in handen van Bas en met de opbrengst van de verkoop daarvan werd de basis gelegd voor het Irwan Rachman Fonds.

In gesprek met het orkest werd al snel duidelijk dat educatie en jong talent belangrijke bestemmingen van hun fonds zouden worden. Maud: 'We zien beiden educatie als basis van de piramide waarvan het orkest de top vormt en dragen graag bij aan de ontwikkeling van jong talent.' In de precieze bestemming van hun bijdrage is het echtpaar graag flexibel. Maud: 'We hebben jaarlijks een gezellige lunch waarbij we horen hoe we kunnen bijdragen binnen de doelstelling van ons fonds.'

Ons orkest

Het beeld dat het echtpaar van het orkest heeft, is in de loop van de jaren sterk veranderd. Bas: 'In het begin was het orkest een geheel waar prachtige muziek uit voortkwam tijdens een mooi concert.' Zijn vrouw zoekt naar een passend woord: 'Het orkest was een soort "totaal". We keken er van buitenaf tegenaan. Nu we zoveel meer betrokken zijn, zie ik individuen en hoor ik individuele kwaliteiten. Een prachtige klarinetsolo, of de hoornisten met een mooi fragment. Door onze band voelt het bovendien inmiddels alsof we onderdeel van het orkest uitmaken, het is "ons" orkest.'

Bas Rachman en Maud Kampstra tijdens de opening van RCO House

Tijdens repetities en masterclasses die ze bijwonen, is het echtpaar ook veel muziek beter gaan begrijpen. Bas: 'Musici leggen uit dat ze tijdens samenspel elkaars klank en kleur proberen over te nemen. Ze werken aan intonatie, pauzes - details waar wij niet bij stilstaan.' Maud: 'En door de tips die jonge musici krijgen tijdens masterclasses, ga ik zelf gericht luisteren en hoor ik veel meer verschillen.

Uiteindelijk waarderen we dus meer wat er allemaal moet gebeuren om in zo'n toporkest te spelen en genieten we ook nog meer van de muziek die het orkest speelt.' Bas kan het niet vaak genoeg zeggen: 'We gaan al vijftientig jaar naar het Concertgebouworkest, uiteindelijk wilden we graag bijdragen aan het voortbestaan van het orkest. En vervolgens krijgen we er zoveel voor terug!'

Dirigent Philippe Herreweghe overlegt met solist Yefim Bronfman tijdens de repetitie voorafgaand aan het concert in de Latvian National Opera, onderdeel van de tournee RCO meets Europe.

DONATEURS IN HET BUITENLAND

RCO Global Friends

Sinds 2015 kan iedereen, waar ook ter wereld, Global Friend worden van het Koninklijk Concertgebouworkest. In 2018 is de groep RCO Global Friends gestaag gegroeid. Inmiddels heeft het orkest 45 Global Friends, naast de ruim 100 leden van de vriendenkringen in Zwitserland, België, Het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Vergelijkbaar met het nieuwe programma voor schenkers in Nederland is ook internationaal het schenkingsprogramma verder gedifferentieerd. Ook buitenlandse donateurs kunnen afhankelijk van hun bijdrage RCO Patron, RCO Fellow, RCO Master of RCO Trustee worden en krijgen passende privileges.

De keuze voor landen waar het orkest actief fondsen werft, leidt tot bestendige relaties met vooraanstaande Europese concertzalen in bijvoorbeeld Parijs, Brussel, Londen en Frankfurt. Ook bij verschillende Europese festivals, zoals in Luzern, trekt het orkest jaarlijks volle zalen. Naast de reguliere concerten geeft het orkest regelmatig kamermuziekoptredens en workshops voor jonge talentvolle musici in de diverse steden in het buitenland.

RCO Global Friends ondersteunen de internationale tournees en de RCO Academie, het jongtalentprogramma van het orkest. Ook dragen ze bij aan de aanschaf van instrumenten van topkwaliteit voor orkestleden. Giften van RCO Global Friends zijn in alle landen waar geworven wordt fiscaal aftrekbaar.

RCO Global Friends hebben voorrang bij het verkrijgen van kaarten als het orkest in 'hun' land speelt en zij kunnen ter plekke repetities bezoeken. Ook ontvangen zij twee kaarten voor de RCO Opening Night waar zij andere RCO Global Friends, deelnemers aan het schenkingsprogramma in Nederland en orkestmusici kunnen ontmoeten. Velen van hen waren op 14 september aanwezig voor de start van het seizoen 2018/2019.

In Zwitserland, België en het Verenigd Koninkrijk blijven de lokale en goed georganiseerde vriendenverenigingen onveranderd voortbestaan.

In 2018 vonden in verschillende Europese steden geslaagde wervingsbijeenkomsten plaats:

Cultureel weekend Wenen

Op zaterdag 12 en zondag 13 mei 2018 werd een cultureel weekend georganiseerd rondom het concert in de Musikverein in Wenen. Het was een mooie gelegenheid samen te komen met een groep Nederlandse schenkers die het orkest na Wenen begeleidde naar Praag. In de residentie van de Nederlandse ambassadeur in Wenen – het voormalig huis van Richard Strauss, speelden Sanne Hunfeld (viool), Christian Hacker (cello) en Martijn Willers (piano) pianotrio's van Mozart en Strauss.

Luxemburg

In Luxemburg was er op 18 februari een voorontvangst in de residentie van ambassadeur Schaepveld, voorafgaand aan het concert in het kader van *RCO meets Europe*.

Frankfurt

Het orkest speelde op 31 maart en 11 november in de Alte Oper in Frankfurt. Op deze avonden werden Global Friends ontvangen voor een repetitiebezoek en een receptie, jaarlijks aangeboden door ING.

Parijs

In Parijs werden op 17 mei wervingsbijeenkomsten georganiseerd rondom het concert in de Philharmonie de Paris. De *Side by Side* repetitie vond plaats in aanwezigheid van schenkers. Ook was er een wervingslunch met slagwerker Herman Rieken.

RCO Global Friends USA

In 2018 werden wervingsbijeenkomsten gehouden in de Verenigde Staten in verband met de tournee van het Koninklijk Concertgebouworkest in februari 2019. In september ging een kleine delegatie orkestleden naar de VS voor een huisconcert bij honorair consul Paul Heule en zijn echtgenote in Grand Rapids (Michigan). De musici gaven ook een concert bij Robbert Dijkgraaf (directeur van het Institute for Advanced Research) en Pia de Jong in Princeton, in het voormalig huis van Albert Einstein. Tenslotte traden de musici op in een private club in New York.

Het comité van de Global Friends USA:

Robbert Dijkgraaf, *voorzitter*
Consul-generaal New York, Dolph Hogewoning, *lid*
Wim Kooyker, *lid*
Roelfien Kuijpers, *lid*
John Pirovano, *lid in memoriam*

Zwitserse Vriendenkring

De Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse Vriendenkring richt zich op de ontwikkeling van jong talent. Zo kunnen getalenteerde Zwitserse muziekstudenten masterclasses bijwonen van orkestleden als het orkest tijdens het Lucerne Festival optreedt.

Begin september was het orkest weer aanwezig op dit jaarlijkse festival in Luzern. Het orkest gaf twee concerten, een onder leiding van honorair dirigent Bernard Haitink en de andere door Manfred Honeck. Zwitserse studenten kregen masterclasses van individuele orkestleden. Op de slotavond waren alle orkestleden, Zwitserse Vrienden en overige gasten van het orkest welkom voor de 'Apéro Riche', gesponsord door de Bank Safra Sarasin.

Op 30 november gaven de academisten Isobel Warmelink, Anna Maria Wünsch, Annemiek de Bruin samen met RCO leden Arndt Auhagen en Clément Peigné een uitvoering van het *Klarinetkwintet* van Mozart in de residentie van de Nederlandse ambassadeur in Geneve.

Het orkest heeft in 2018 door de genereuze schenking van de Zwitserse Vrienden Honeggers *Jeanne d' Arc au bûcher* kunnen uitvoeren. Rondom deze concerten in Amsterdam werd het jubileum van de Freundeskreis gevierd. Daarnaast kon het orkest met steun van de Zwitserse Vrienden drie piano's aanschaffen voor de repetitiestudio's in RCO House.

Het bestuur van de Zwitserse Vrienden bestond in 2018 uit:

Jop Wehmeijer, *voorzitter (tot september 2018)*
Fidelis Götz, *algemeen bestuurslid (tijdelijk voorzitter)*

Isabella zu Pappenheim, *penningmeester*
Jane Enny van Lambalgen, *secretaris (tot september 2018)*
Tom Berkhout, *algemeen bestuurslid*
John-Patrick Broekhuijsen, *algemeen bestuurslid*
Jan Raes, *algemeen bestuurslid*
Charles Zijderveldt, *voorzitter Patronats Comité*

Belgische Vriendenkring

De Vriendenvereniging van het Koninklijk Concertgebouworkest in België is een select, actief gezelschap van muziekliefhebbers. Deze Belgische Vrienden organiseren onder meer kamermuziekconcerten in Brussel en masterclasses voor Belgisch jong talent door musici van het orkest. Ook vergoedden zij in 2018 weer de reis- en verblijfskosten van Belgische auditanten voor de orkestacademie.

Als bijzondere sponsoring in 2018 deden de Belgische Vrienden een bijdrage van € 25.000 aan het RCO House.

Evenementen in 2018

Zondag 18 februari 2018 trad het Concertgebouworkest op in de Philharmonie in Luxemburg. Het concert, onder leiding van Semyon Bychkov met de zusters Labèque op de vleugel was spectaculair. Exclusief voor de Belgische Vrienden organiseerde de Nederlandse Ambassadeur in Luxemburg, Dhr Schaapveld, voorafgaand aan het concert een ontvangst bij hem thuis. Aansluitend konden de Belgische Vrienden de repetitie van het orkest bijwonen en kregen zij een rondleiding door de Philharmonie.

Zaterdag 17 maart speelde het orkest met dirigent Franz Welser-Möst in BOZAR. De Belgische Vrienden konden een repetitie bijwonen in de Henry Leboeuf zaal. Tijdens de receptie voorafgaand aan het concert in Brasserie Victor in BOZAR was er gelegenheid elkaar te ontmoeten. Deze ontvangst werd georganiseerd in samenwerking met het Holland House.

Zondag 17 juni werden de Belgische Vrienden uitgenodigd voor een bijzonder huiskamerconcert met musici van het Concertgebouworkest in het Emmaus in Mechelen. Vincent Cortvrint (fluit), Anna de Vey Mestdagh (viool), Eva Smit (altviool) en Joris van den Berg (cello) speelden werken van Johann Christian Bach, Claude Debussy, Aaron Copland en Ferdinand Ries. Na afloop van het concert was er een cocktailreceptie.

Zaterdag 8 december speelde het orkest onder leiding van Daniel Harding in BOZAR. Het voorprogramma

Kamermuziek in The Links Club in New York. Een ontvangst mogelijk gemaakt door John Pirovano, een grote fan van het orkest die helaas begin 2019 is overleden. Musici: Jae-Won Lee, viool; Benjamin Peled, viool; Jeroen Woudstra, altviool; Johan van Iersel, cello en Nicolas van Poucke, piano

werd deze keer georganiseerd in samenwerking met de Alumnivereniging van de Universiteit van Utrecht in Brussel. De Vlaamse professor Geert Buelens, gerenommeerd hoogleraar Moderne Nederlandse Letterkunde aan de UU, gaf een lezing over *De jaren 60, een cultuurgeschiedenis*. Vervolgens konden de Belgische Vrienden een repetitie bijwonen. Voorafgaand aan het concert was er een receptie in de Witte Bar van BOZAR.

Het bestuur van de Belgische Vrienden bestond in 2018 uit:

Eric ter Harc, *voorzitter*
Luc Carbonez, *onder-voorzitter*
Ferdinand Verdonck, *penningmeester*
Marianne van der Mersch-Doyer, *algemeen bestuurslid*
Dorian van der Brempt, *algemeen bestuurslid*
Peter Callens, *algemeen bestuurslid*
Jan Raes, *algemeen bestuurslid*
Sietske Steneker, *algemeen bestuurslid*
Inge Vervotte, *algemeen bestuurslid*

Ambassadeur van België in Den Haag, Zijne Excellentie Chris Hoornaert is ere-ondervoorzitter van de Belgische Vriendenkring.

Dutch Masters Foundation

De Dutch Masters Foundation is een gezamenlijke donateursvereniging opgezet in Londen door het Koninklijk Concertgebouworkest samen met het Nederlands Dans Theater (NDT) en de Stichting Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis. De opbrengst van deze Engelse Vrienden gaat naar de RCO Academie. In 2018 nam voorzitter

van het eerste uur Steven Kaempfer afscheid. Hij werd opgevolgd door trustee Leo van der Linden.

Het bestuur van de Dutch Masters bestond in 2018 uit:

Steven Kaempfer, *chairman en trustee tot september*
Leo van der Linden, *chairman en trustee vanaf september*
Rose Damen, *NDT Nominated trustee*
Peter Kerckhoffs, *RCO Nominated trustee*
Johnny van Haften, *Mauritshuis Nominated trustee*
Jessica Lavooy, *trustee*
Jeanette Smits van Oyen, *trustee*

H.K.H. Prinses Mabel van Oranje-Nassau, *Founding Patron*
Z.E. Simon Smits, Ambassadeur in het Verenigd Koninkrijk, *Patron*

Evenementen in 2018

Op 24 april traden Ursula Schoch (viool), Jérôme Fruchart (cello) en Eke Simons (piano) op in de residentie van de Nederlandse ambassadeur Simon Smits. Tijdens deze bijeenkomst met circa 90 gasten kondigde Steven Kaempfer zijn afscheid aan. H.K.H. Prinses Mabel van Oranje-Nassau sprak dankwoorden uit.

Op 29 november waren er presentaties van de drie Masters: het Mauritshuis, het NDT en het Concertgebouworkest tijdens het Annual dinner bij Christies. Academisten Isobel Warmelink, Anna Maria Wünsch, Annemiek de Bruin gaven samen met orkestleden Arndt Auhagen en Clément Peigné een uitvoering van het *Klarinetkwintet* van Mozart. Onder de 190 gasten was ook H.K.H. Prinses Mabel van Oranje-Nassau aanwezig.

DELEN IN WAT JE HEBT

Vanaf het allereerste concert hield Rose-Marie de Mol van Otterloo van het Koninklijk Concertgebouworkest. De Belgische woont sinds 1967 in de Verenigde Staten, deels in Massachusetts, deels in Naples, Florida. Twee maanden per jaar verblijft ze met haar man in hun pied-à-terre in Amsterdam en bezoeken ze zoveel mogelijk concerten van het Concertgebouworkest.

Amsterdam en Naples

'Ik vind het altijd jammer als we uit Amsterdam vertrekken – natuurlijk vanwege de vrienden en familie hier, maar ook omdat ik het orkest weer een jaar moet missen. Tijdens de concerten komt er altijd iets bijzonders over me heen. Problemen verdwijnen en ik heb het gevoel dat ik even helemaal alleen ben. Ik heb last van chronische pijn, maar als ik geniet van de muziek voel ik die pijn niet. Muziek kan het gemoed veranderen van diepbedroefd naar blij, en andersom.'

Gelukkig maken

Samen met haar man verzamelde Rose-Marie een omvangrijke kunstcollectie die zij recentelijk schonken aan het Museum for Fine Arts in Boston. Deze schenking gaf een vergelijkbaar geluksgevoel als het ondersteunen van het Concertgebouworkest. 'Ik geniet ervan dat onze geliefde schilderijen nu ook door anderen bewonderd worden. Zo ben ik ook blij dat wij in de omstandigheden verkeren dat wij concerten van het Concertgebouworkest kunnen steunen, muziek maakt zoveel mensen gelukkig!'

Als een van de belangrijke donateurs van RCO Foundation haalt Rose-Marie vrienden en bekenden in de VS over om het orkest te steunen. Bovendien kon het orkest dankzij haar financiële en logistieke bijdrage de tournee in januari 2019 naar de VS beginnen in haar woonplaats Naples, Florida. Een onvergetelijk mooie avond voor zowel de musici als voor de inwoners van het stadje van ongeveer 140 duizend mensen. Naples kent een oudere bevolking, oorspronkelijk uit de staten in de Midwest, die tijdens de overwintering in Florida heel dankbaar is voor hoge kwaliteit van kunst en cultuur. Rose-Marie hoopt dat het orkest een volgende tournee naar de VS weer in Naples kan beginnen.

Rose-Marie voelt een sterke verantwoordelijkheid als donateur. 'Het orkest kan niet voortbestaan zonder schenkers en sponsors. Niet iedereen heeft de keuze, maar als je om het orkest geeft en je hebt de mogelijkheid te delen, dan moet je dat doen.' Waar komt die stelligheid vandaan? Rose-Marie gelooft dat zowel haar persoonlijke achtergrond als de gewoontes in de VS een rol spelen. 'Ik groeide op in België op een kleine boerderij in een dorp waar eigenlijk iedereen arm was. Maar het woord 'arm' bestond niet in ons vocabulaire – iedereen verkeerde tenslotte in dezelfde situatie. Elke maandag kwamen zigeuners langs ons huis met de vraag naar iets te eten, en altijd had mijn moeder iets voor ze achtergehouden. Ze gaf eieren of vlees, en als ze zag dat een vrouw in verwachting was, breide ze een dekentje of truitje. Ik leerde van mijn moeder dat je altijd moet delen in wat je hebt.'

Mozart en C.Ph.E. Bach met Kristian Bezuidenhout als dirigent en pianist

Daarnaast realiseert Rose-Marie zich dat de schenkingscultuur in Amerika grote invloed heeft op haar keuzes. Waar het in Europa gemeengoed is dat de overheid culturele instituten steunt, bestaan orkesten en musea in de VS dankzij vrijgevigheid van Amerikanen. Rose-Marie: 'Een Amerikaan is nog niet van school of de eerste brief met het verzoek iets te ondersteunen ligt in de brievenbus. In Nederland is dat anders, maar ook hier zullen steeds meer mensen de verantwoordelijkheid moeten nemen om met financiële middelen het leven voor anderen beter te maken. Ik zie gelukkig ook dat dat gebeurt.'

Eijk en Rose-Marie de Mol van Otterloo

Houtblazers van het Concertgebouworkest

Publiek tijdens een concert in de serie Essentials

3 CORPORATE PARTNERSHIPS

Algemeen

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft een groot netwerk van zakelijke relaties. Een duurzame verbintenis in de vorm van een partnership biedt daarbij toegevoegde waarde voor veel bedrijven. Een partnership kan ingezet worden voor het bereiken van heel diverse strategische doelstellingen van het bedrijf: van relatiemanagement tot HR. Daarnaast geven partners aan belang te hechten aan de maatschappelijke bijdrage die ze leveren middels het ondersteunen van het orkest als uniek Nederlands erfgoed.

De (global) partners ondersteunen met hun jaarlijkse bijdrage de algemene doelstelling van het Concertgebouw-orkest en maken specifiek de excellentie van het orkest mogelijk. Zo kan het orkest blijven spelen met de beste solisten en dirigenten, in de mooiste zalen van de wereld. Daarbij maakt de organisatie van het orkest regelmatig dankbaar gebruik van de inhoudelijke expertise van hun (global) partners, bijvoorbeeld op het gebied van marketing, conceptontwikkeling en digitalisering.

Het orkest biedt zijn partners zeer diverse tegenprestaties: exclusieve ontvangsten en events, *talent exchanges*, *meet & greets* met musici, kamermuziekconcerten en bijvoorbeeld de mogelijkheid internationale concerten bij te wonen. Steeds wordt gezocht naar een tegenprestatie op maat; met iedere partner wordt zorgvuldig gekeken naar specifieke behoeften en hoe het orkest daarop kan inspelen.

2018 stond onder andere in het teken van het verder verbeteren van de processen en de samenwerking, zowel intern als extern. Waarom doen we wat we doen en hoe doen we dat? De kernwaarden die zijn vastgesteld door het orkest: 'Leven voor muziek: durven, luisteren, verbinden en delen' vormden de leidraad bij het aanscherpen van deze doelstellingen. Dit heeft geleid tot het ontwikkelen van een *infographic* waarbij in een oogopslag de mogelijkheden van corporate partnerships duidelijk worden. Ook zijn in 2018 kostenbesparingen doorgevoerd om de sponsorgelden zo efficiënt mogelijk te kunnen besteden zodat er zoveel mogelijk gelden beschikbaar bleven voor de algemene doelstellingen van het orkest.

Daarnaast is het team ook bezig geweest met het opbouwen van nieuwe relaties en het vergroten van het netwerk. Het vinden van nieuwe partners kost tijd en vraagt vooral ook geduld. Er zijn veel gesprekken gevoerd met verschillende partijen. Hierdoor heeft het team diverse relaties opgebouwd

waar hopelijk in 2019 de vruchten van geplukt kunnen worden. Het netwerk is niet alleen in Nederland verder opgebouwd maar ook internationaal gegroeid - zoals in de Verenigde Staten en in Japan naar aanleiding van de aanwezigheid van het orkest ter plekke.

Er is in 2018 steeds meer samengewerkt met het team particuliere fondsenwerving – de overeenkomst in werkwijze is groot, waardoor kruisbestuiving plaatsvindt op het gebied van werkprocessen en ook het gezamenlijke netwerk optimaal aangesproken wordt. Dit zal in de toekomst alleen maar meer worden.

Het team corporate partnerships bestond in 2018 uit Patty Nobrega, *manager corporate partnerships*, Charlie dos Reis Borges Rodrigues, *accountmanager corporate partnerships*, Agnes van den Ham, *medewerker administratie corporate partnerships* en Harmina Snoodijk, *evenementenorganisator*.

Communicatie

In 2018 heeft het corporate team gewerkt aan de communicatie over én met de huidige partners, Salonleden en prospects. Naast het ontwikkelen van de *infographic* ten behoeve van de partnership mogelijkheden, is het team bezig geweest met de uitingen op social media - ook voor de zakelijke markt een belangrijk communicatiemiddel. In 2019 zal dit verder uitgebreid en verdiept worden door een strategie te ontwikkelen voor het plaatsen van corporate content op de social media kanalen, samen met de social media specialist van het orkest.

De behoefte bij corporate partners om naar buiten te treden met het partnership blijkt steeds groter. Partners zijn trots op de samenwerking en willen dat ook graag laten zien.

Ook de interne communicatie heeft het team in 2018 verbeterd. Zowel de stafmedewerkers als orkestleden werden beter op de hoogte gebracht van de aanwezigheid en activiteiten van de partners.

De RCO (Global) Partners

Het Koninklijk Concertgebouworkest had in 2018 twee RCO Global Partners, negen RCO Partners, twee projectpartners en twee barter- / samenwerkingsovereenkomsten.

RCO Global Partners

ING	contract t/m 31 augustus 2026
Unilever	contract t/m 31 december 2025

RCO Partners

Accenture	contract t/m 31 augustus 2019
Allen & Overy	contract t/m 31 augustus 2020
Arcadis	contract t/m 31 augustus 2021
CBRE	contract t/m 31 augustus 2019
De Brauw Blackstone Westbroek	contract t/m 31 augustus 2021
KLM	contract t/m 31 december 2019
Loyens & Loeff	contract t/m 31 augustus 2019
PwC	contract t/m 31 augustus 2021
Stibbe	contract t/m 31 augustus 2019

RCO Project Partners

Heineken	project RCO Meets Europe 2018
ING Bulgarije	project RCO Meets Europe 2018

RCO Samenwerkingspartners & barters

ATPI	contract t/m 31 december 2019
Privium	contract t/m 31 mei 2020

In 2018 hebben advocatenkantoren Allen & Overy en Stibbe en vliegtuigmaatschappij KLM hun sponsorovereenkomsten met het Concertgebouworkest verlengd. Tevens is er een *barteldeal* met Privium gesloten. Privium biedt alle musici een Privium Basic lidmaatschap aan.

Evenementen

Vanuit het corporate team worden diverse evenementen georganiseerd voor de (global) partners, zowel nationaal als internationaal. Al deze events zijn tailor made en exclusief waarbij rekening gehouden wordt met de wensen van de partner. Centraal staat de mogelijkheid in contact te zijn met de musici en op die manier zo dicht mogelijk bij het hart van het orkest te komen. Ieder seizoen zet het team corporate

partnerships veel concertkaarten bij de corporate partners en Salonleden weg. Dit waren in 2018 ongeveer 5400 kaarten.

Een voorbeeld van een tailor made event zijn de lunchconcerten die drie keer per seizoen bij een corporate partner georganiseerd worden. De lunchconcerten zijn onderdeel van het partnership en vinden altijd plaats in de ontvangsthal van het kantoor van de partner. Met het organiseren van de lunchconcerten wil het orkest klassieke muziek toegankelijker maken voor een breed publiek.

Naast exclusieve momenten voor de partners werden door het jaar heen ook overkoepelende evenementen georganiseerd waar alle partners bij aanwezig konden zijn, zoals de Seizoenssluiting. De RCO Opening Night is ook een fantastische gelegenheid om partners met elkaar te verbinden – allen zijn hier vertegenwoordigd al dan niet samen met hun relaties. In 2018 werden in totaal 43 grote en kleine evenementen georganiseerd door het team corporate partnerships, uiteenlopend van ontvangsten, meet & greets, diners, repetitiebezoeken, kamermuziekconcerten, workshops of key-note speeches.

Hierbij een korte toelichting op een aantal evenementen:

Essentials & RCO Lounge

De serie Essentials is ontwikkeld in samenwerking met global partners ING en Unilever voor muzikliefhebbers die nog niet zo vaak het Concertgebouworkest hebben bezocht. Op die avond maken ze kennis met een muzikaal meesterwerk dat iedereen minstens één keer in zijn leven gehoord moet hebben. De Vlaamse presentator Thomas Vanderveken geeft een inleiding op het podium en na afloop is er de RCO Lounge, een exclusieve en informele ontvangst in de Koorzaal van Het Concertgebouw. Deze borrel wordt onder andere georganiseerd voor de young professionals van de corporate partners en de Salonleden waar ze de gelegenheid hebben na te praten met elkaar en met musici van het orkest. Bijna 300 young professionals bezochten in 2018 de RCO Lounge op 7 april en 26 mei.

Repetitieontbijt en Seizoenssluiting

Voor (global) partners organiseert het corporate team ieder jaar twee momenten waarop men elkaar op een informele manier kan ontmoeten.

Het Repetitieontbijt - 19 juni 2018

Dit wordt speciaal georganiseerd voor de contactpersonen van alle corporate partners. Na een gezamenlijk ontbijt gaan de gasten naar een deel van een besloten repetitie. Een bijzondere ervaring om op deze manier dicht bij het orkest te komen en zo beter te begrijpen waar het orkest voor staat. Voor veel contactpersonen is het een inspirerend bezoek dat

Artist in residence sopraan Eva-Maria Westbroek in gesprek met presentator Hans Haffmans tijdens de seizoenssluiting voor de corporate partners van het Concertgebouworkest

kan leiden tot extra gemotiveerd bijdragen aan het succesvol maken van het partnership.

De Seizoenssluiting - 22 juni 2018

Voor het orkest het moment om samen met de belangrijkste zakelijke relaties het einde van het concertseizoen te markeren. Tijdens een diner voorafgaand aan een concert hebben de gasten de gelegenheid elkaar te ontmoeten. Het orkest hecht veel waarde aan het verbinden van zijn relaties, en de Seizoenssluiting geeft hiervoor bij uitstek de gelegenheid. Tijdens de seizoenssluiting in 2018 klonken delen uit de vier opera's die samen Wagners cyclus *Der Ring des Nibelungen* vormen. Eva-Maria Westbroek, tevens artist in residence in 2018, zong het spectaculaire slot van *Götterdämmerung*. 'Der Ring' was ook de inspiratie voor de invulling van de ontvangst-avond in de Spiegelzaal. De gasten dineerden met elkaar tussen de kostuums van Westbroek en na afloop van het concert werd Eva-Maria Westbroek geïnterviewd door Hans Haffmans.

Internationaal

Internationale evenementen worden georganiseerd rondom de concerten in het buitenland. Bij de veertig concerten die het orkest in het buitenland geeft, zijn er vrijwel altijd corporate partners aanwezig met hun relaties. Sommige partners maken alleen gebruik van een aantal concertkaarten, maar rondom de meeste concerten organiseren partners ook ontvangsten die door de gasten als zeer bijzonder worden ervaren. Tijdens deze events zijn er vaak meet & greets

backstage met de dirigent of de solist en soms speelt er een kamermuziekensemble. In 2018 hebben de partners meer dan 950 internationale concertkaarten afgenomen.

De Salon

Naast de partnerships heeft het orkest ook een business club, genaamd De Salon. Circa 50 Salonleden uit diverse sectoren treffen elkaar meerdere keren per seizoen rondom bijzondere concerten en exclusieve evenementen, waarbij zij de gelegenheid hebben elkaar en orkestleden te ontmoeten. Door zich te verbinden aan het Concertgebouworkest krijgen leden van De Salon toegang tot een netwerk van toonaangevende bedrijven, vertegenwoordigers van de Nederlandse cultuur en hoogwaardigheidsbekleders.

Een lidmaatschap stimuleert de topprestaties van het orkest. Het biedt de musici bijvoorbeeld de mogelijkheid hoogwaardige instrumenten te bespelen en ondersteunt jong talent via de RCO Academie en de Prix de Salon.

Speciaal voor de leden van De Salon organiseerde het team corporate partnerships in 2018 verschillende evenementen, zoals:

- Cross-overavond, 7 maart 2018
- Partnerdiner en gezamenlijk concertbezoek, 9 mei 2018
- Familieconcert, 3 juni 2018
- RCO Opening Night, 14 september 2018
- Prix de Salon, 30 oktober 2018

Een aantal hoogtepunten van 2018:

Cross-overavond, 7 maart 2018

De Cross-overavond is een zeer geliefd en exclusief evenement voor Salonleden: de uitgelezen mogelijkheid om cliënten of collega's mee te nemen. Tijdens deze avond laten musici zich van een verrassende kant horen met cross-overs naar andere kunstdisciplines zoals film, beeldende kunst, cabaret en dans.

In 2018 stond de Cross-overavond in het teken van hedendaagse muziek en modern ballet. Het werk Oog van Michel van der Aa, een van Nederlands bekendste hedendaagse componisten, werd ten gehore gebracht waarbij Youri Jongenelen danste op een choreografie van Thom Stuart van het dansgezelschap *De Dutch Don't Dance Division* in de Kleine Zaal van Het Concertgebouw. Er werd ook muziek gespeeld van de componisten Philip Glass en Henri Dutilleux door het Alma Quartet, winnaars van de Prix de Salon 2014.

Prix de Salon, 30 oktober 2018

In het kader van de doelstelling om jong talent binnen het orkest te ondersteunen, reikt De Salon eens per jaar de Prix de Salon uit. Deze prijs, met een waarde van € 7.500 euro, gaat naar een musicus onder de 40 jaar met een bijzonder muzikaal plan waarbij de persoonlijke muzikale ontwikkeling centraal staat. Deze feestelijke avond vindt plaats bij een van de Salonleden op kantoor.

In 2018 vond de uitreiking van de Prix de Salon plaats bij advocatenkantoor Houthoff. De Prix de Salon 2018 ging naar tweede violiste Sanne Hunfeld. In haar plan stelt Hunfeld voor om traditionele kinderliedjes uit de verschillende landen die vertegenwoordigd zijn binnen het Concertgebouworkest te laten arrangeren voor kamermuziekensemble en uit te voeren met musici uit het orkest en een zangeres. Sanne: 'Kinderliedjes staan aan de basis van ieders (muzikale) ontwikkeling. Met klassiek-geïnstrementeerde arrangementen van dit repertoire, wordt een rijke klankwereld aangeboden aan de (jonge) luisteraar'. De jury commissie, bestaande uit Joel Ethan Fried, Jan Kouwenhoven en Marc Bakker, was unaniem enthousiast over het door Sanne Hunfeld ingestuurde plan.

Uit het juryrapport: "Het plan van Sanne wordt als zeer aantrekkelijk en interessant gekwalificeerd, het bevat zeer veel verschillende aspecten zoals het aanspreken van nieuw publiek, maakt gebruik van de diversiteit aan nationaliteiten van het orkest en is RCO breed georiënteerd. Het is een gedegen aanvraag, goed uitgewerkt en compleet, met daarnaast een leuk, fris en oorspronkelijk idee. Het verhaal kan gebruikt worden voor

nieuwe generatie(s) en is een verrijking voor het muzikale bestel. Een plan voor, door en met het gehele orkest en al zijn kwaliteiten. Om deze redenen heeft de Jury besloten de Prix de Salon 2018 toe te kennen aan Sanne Hunfeld."

De Salon-app

Ook in 2018 ontwikkelde De Salon zich verder met de focus op het beter profileren van de netwerkmogelijkheden van de business club en het verbinden van de Salonleden. Dit komt tot uiting tijdens de evenementen zelf, waar voorprogramma's worden georganiseerd waarbij de leden elkaar op een informele manier beter leren kennen. Maar er is ook gewerkt aan de ontwikkeling van De Salon-app, die in het voorjaar van 2019 gelanceerd wordt. De app is ontwikkeld om de netwerkmogelijkheden nog beter te kunnen faciliteren en het contact over De Salon en tussen de Salonleden onderling te vergemakkelijken.

Leden business club De Salon

Onderstaand overzicht geeft weer welke bedrijven zich hebben aangesloten bij de business club voor het seizoen 2018/2019. Sommige bedrijven hebben twee lidmaatschappen, waardoor De Salon nu ongeveer vijftig gewaardeerde leden kent.

ATPI	NautaDutilh
Allen & Overy	Oyens & Van Eeghen
Arcadis	PwC
Biscaya Real Estate Holdings	Rabobank
Boontje Advocaten	Roland Berger
Arbeidsrecht	Stanton Chase
CBRE	Stek Advocaten
Crawford & Company (Nederland) B.V.	Stibbe
Crystal Cable	The New Tax Experience
De Brauw Blackstone Westbroek	TMF Netherlands
Egeria	Wedge International Holdings
EY Nederland	
Flex-As	
Hete Peper	
Houthoff	
ING	
ING Wealth Management	
Intertrust Nederland	
Jones Day	
KLM	
Koninklijke De Gruijter	
Korn Ferry	
Life Sciences Partners	
Loyens & Loeff	
Ms2 capital	

Concert ter gelegenheid van de uitreiking van de Prix de Salon 2018 op het kantoor van Salonlid Houthoff. Musici: prijswinnares Sanne Hunfeld, viool; Mirte de Kok, viool; Frederik Boits, altviool; Fred Edelen, cello; Théotime Voisin, contrabas; Miroslav Petkov, trompet

Cross-overavond met Johan van Iersel, cello en Youri Jongenelen, dans

HET CHAMPIONS LEAGUE-GEVOEL

Standplaats Amsterdam met een wereldwijde actieradius. Dat is het werkterrein van het Koninklijk Concertgebouworkest, maar ook van de vier topadvocatenkantoren met wie het orkest al tien jaar een nauwe verbintenis heeft in de vorm van afzonderlijke partnerships. Derk Lemstra (Stibbe), Patrick van Oppen (Loyens & Loeff), Geert Potjewijd (De Brauw Blackstone Westbroek) en Brechje van der Velden (Allen & Overy) zijn alle vier nauw betrokken bij het partnership en persoonlijk liefhebber van klassieke muziek. Waarom de relatie met juist het Concertgebouworkest? Waar willen zij aan bijdragen en wat brengt het partnership hun kantoor?

Op een kilometer afstand

Kunst en cultuur, muziek in Amsterdam – alle vier vinden ze dat hun kantoor de maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft dat te steunen. 'Kunst in het algemeen en prachtige muziek in het bijzonder dragen we een warm hart toe en willen we graag ondersteunen', vertelt Patrick van Oppen, partner bij Loyens & Loeff. Geert Potjewijd, managing partner bij De Brauw Blackstone Westbroek vindt dat het Concertgebouworkest fundamenteel bijdraagt aan cultureel Amsterdam: 'Zo'n gerenommeerd instituut moet je koesteren!' Toen Brechje van der Velden, senior partner bij Allen & Overy, de steun aan goede doelen heroverwoog, realiseerde ze zich dat het Concertgebouworkest echt hoorde bij hen als Amsterdams kantoor. 'We willen een bijdrage leveren aan onze stad in brede zin, het Concertgebouworkest is daarvan het visitekaartje. Daarbij geloof ik dat met het steunen van de top ook de onderkant geactiveerd wordt; het bestaan van een toporkest betekent dat kinderen van jongs af aan in aanraking kunnen komen met muziek en misschien daardoor gemotiveerd raken om een instrument te gaan bespelen.' Derk Lemstra, managing partner bij Stibbe, is trots op het orkest met wereldfaam op minder dan een kilometer van zijn werk. 'Als je dan als kantoor in de gelegenheid bent, moet je dat ondersteunen.'

Patrick van Oppen
Loyens & Loeff

Derk Lemstra
Stibbe

Excellent en internationaal

Voor alle vier de kantoren vormen de parallellen tussen hun organisatie en het orkest een belangrijke basis van het partnership. Patrick van Oppen: 'Het Concertgebouworkest behoort tot de top in Nederland maar ook wereldwijd, daar staan wij ook graag voor als groot internationaal juridisch en fiscaal advieskantoor.' Derk Lemstra: 'Het Concertgebouworkest staat aan de internationale top. Er wordt op een excellente manier muziek gemaakt, zo willen wij ook onze cliënten bedienen.' Brechje van der Velden noemt dit het champions league-gevoel: 'We willen de allerbeste van de wereld zijn, individueel en als organisatie, steeds zoekend naar nieuwe creatieve ideeën.' Ook de individuele kwaliteit van de musici die het Concertgebouworkest zoekt, spreekt hen alle vier aan. 'Selecteren op kwaliteit zonder aanzien des persoons trekt mensen van over de hele wereld – dat zie je bij ons ook steeds meer,' zegt Geert Potjewijd. 'Ik vind het ook mooi dat het orkest als organisatie weliswaar jaren oud is, maar een jeugdige en enthousiaste uitstraling heeft.'

De internationale reputatie van het Concertgebouworkest speelt voor alle kantoren een grote rol. Zo geeft Loyens

& Loeff met vestigingen overal ter wereld internationaal invulling aan het partnership. Adviseurs van Loyens & Loeff bezoeken concerten met relaties ter plekke, ze wonen gezamenlijk een repetitie bij en vaak is er nog een borrel met de musici. Patrick van Oppen: 'We doen er mensen een groot plezier mee, dat maakt het voor ons heel waardevol. Zo reisde een cliënt in Japan met zijn vrouw van de andere kant van het land naar Tokyo om bij een concert te kunnen zijn. Aan het eind zag ik hoezeer ze genoten hadden.' Deze avonden brengen Van Oppen ook memorabele momenten. 'Bij een concert waren de Japanse kroonprins en zijn echtgenote aanwezig. Volgens protocol zouden zij na afloop als eersten weggaan. Maar ze bleven eindeloos applaudisseren, en dus klapte de hele zaal wel twintig minuten door.'

Het valt Derk Lemstra op dat de reputatie van het orkest in het buitenland groter is dan in eigen land. 'Bij een concert in Tokio vroeg ik een belangrijke Japanse relatie of hij het orkest eerder gehoord had. "Sterker nog", vertelde hij me, "vorig jaar heb ik een week vakantie genomen om in Amsterdam vier avonden achter elkaar naar het Concertgebouworkest te luisteren".'

Geert Potjewijd
De Brauw

Talentmanagement

Derk Lemstra herkent de manier waarop het orkest zich als opleidingsinstituut presenteert. 'Bij Stibbe leiden we jonge talentvolle mensen op tot goede advocaten en notarissen. Het orkest doet hetzelfde met jonge getalenteerde musici binnen de RCO Academie.' Ook Brechje van der Velden vindt de manier waarop het orkest met talentontwikkeling omgaat inspirerend: 'RCO House vind ik daar een voorbeeld van: de repetitiestudio's bieden ruimte voor zelfstudie - de voorwaarde voor topprestaties, in een stad waar jonge musici zelden een eigen huis kunnen betalen. Wij staan als kantoor voor vergelijkbare uitdagingen met onze jonge medewerkers. Hoe zorg je dat mensen het allerbeste uit zichzelf halen terwijl je tegelijkertijd een veilige omgeving voor ze creëert? Het is fantastisch om je ambitie waar te kunnen maken en de beste te zijn, maar het vraagt veel. Onze jonge collega's beginnen een nieuw leven, vaak in een nieuwe stad. De druk is hoog. Het is onze taak ze te helpen dit leven te leven; om over te dragen dat je soms inspiratie moet zoeken in niet-werk gerelateerde dingen - juist om je talent tot zijn recht te laten komen. Sporten of naar een concert gaan van het Concertgebouworkest.'

Young professionals

Hoewel het partnership met het Concertgebouworkest bij elk kantoor anders is ingevuld, bezoeken ze allen jaarlijks een aantal concerten met relaties en medewerkers en zijn er vaste evenementen zoals RCO Opening Night en de Seizoensluiting. De RCO Lounge, een informele ontvangst na afloop van een concert in de serie Essentials (zie pag. 22) past in de ontwikkeling dat steeds meer activiteiten gericht zijn op de young professionals van de kantoren.

Bij De Brauw hebben de jonge advocaten in het eerste jaar van hun opleiding op vaste momenten contact met het orkest en met de musici, bijvoorbeeld tijdens een repetitiebezoek. Veel animo is er ook voor de *backstage experience*. Partners bezoeken met cliënten een concert, met voorafgaand een kort programma: een rondleiding door de catacomben van Het Concertgebouw en een diner in de artiestenfoyer. Rondom het concert is er gelegenheid om te spreken met orkestleden. Daarnaast ontwikkelt een groep jongere medewerkers van De Brauw nieuwe initiatieven binnen het partnership als *RCO Ambassadors*. Zo zijn er in de ontvangstruimte van het kantoor van De Brauw luisterpalen geïnstalleerd waarmee cliënten en medewerkers met koptelefoons naar het Concertgebouworkest kunnen luisteren. Geert Potjewijd: 'We willen niet alleen passief sponsor zijn, maar het partnership ook echt binnen ons kantoor laten leven. Met een focus op de jongeren.'

Brechje van der Velden wil bij Allen & Overy de betrokkenheid bij het Concertgebouworkest ook graag meer delen met de volgende generatie. 'Natuurlijk blijven wij als partners met onze cliënten naar de mooie avonden gaan, maar we stimuleren ook de activiteiten waarbij juist onze jonge medewerkers enthousiast initiatief nemen en met hun eigen cliënten of met elkaar een concert bezoeken.'

Vier kantoren

Wat betekent het dat de vier advocatenkantoren tegelijkertijd het orkest ondersteunen? Volgens Derk Lemstra hebben alle kantoren hun verantwoordelijkheid genomen in een periode dat het financieel moeilijk was voor het orkest. 'Het is mooi samen zo'n gebaar te maken naar het orkest.' Patrick van Oppen benadrukt dat iedereen uiteindelijk hetzelfde nastreeft: dit unieke orkest moet aan de internationale top blijven voortbestaan. 'Dat neemt niet weg dat we elkaars concurrenten zijn, maar het hoeft elkaar niet te bijten.' Brechje van der Velden vindt het ook een goed signaal: 'We laten zien dat we er als advocatuur niet alleen voor onszelf zijn. We willen echt iets bijdragen aan de gemeenschap. Daarom is het juist goed dat met z'n vieren te doen - dan hebben we meer impact.'

Verbinding

Wat hopen de corporate partners hun gasten en medewerkers te geven met een concert, met de muziek? Derk Lemstra weet dat het voor mensen een bijzondere ervaring is. 'Gasten vinden het mooi dat we ze meenemen. Het is helemaal bijzonder als ze dan de kans krijgen een solist of de dirigent te ontmoeten.' Een onvergetelijk moment voor hemzelf was er tijdens de officiële opening van het nieuwe kantoor van Stibbe met genodigden en de burgemeester: 'De blazers van het orkest speelden eerst een prachtig stuk. En toen - staand op de balie in het Atrium, Tjeerd Top op zijn Stradivarius: *Stairway to Heaven*. Werkelijk adembenemend.'

Brechje van der Velden denkt dat een concert mensen die

altijd intensief met hun baan bezig zijn de mogelijkheid geeft even een ander luikje in hun hoofd te openen, waardoor ze breder kunnen denken dan hun werk. 'Ik geloof er heilig in dat bijvoorbeeld het luisteren naar mooie muziek leidt tot creatieve ideeën. Ik denk zelf meestal dat ik geen tijd heb om te gaan, maar als ik er dan zit... Vaak weet ik in de pauze precies wat ik moet doen in die ene zaak!' Geert Potjewijd: 'We ontmoeten onze cliënten vooral in vergaderkamers waar we over zaken praten. Rondom een concert kan een persoonlijker gesprek ontstaan, als mensen ontroerd of enthousiast raken door de muziek. Door het delen van die ervaringen en emoties na afloop, tijdens een drankje, kom je op een heel natuurlijke manier met elkaar in verbinding.'

Brechje van der Velden
Allen & Overy

4 RCO HOUSE

Een eigen huis

Een belangrijk wervingsdoel van de RCO Foundation in 2018 was RCO House, het nieuwe onderkomen van het Koninklijk Concertgebouworkest. Dit eigen huis voor orkest en staf in de Gabriël Metsustraat, op een steenworp afstand van Het Concertgebouw, kijkt uit op het Museumplein. Het oude schoolgebouw – in 1908 ontworpen door de bekende architect H.P. Berlage – is een gemeentelijk monument.

Hier komt alles samen

Met RCO House is een lang gekoesterde wens in vervulling gegaan: een ontmoetingsplek voor iedereen die bij het orkest betrokken is: musici, staf, publiek, donateurs, sponsors en relaties. In RCO House komt alles samen. Voor de musici zijn repetitiestudio's gecreëerd, want hoewel orkestrepetities plaatsvinden in Het Concertgebouw, zijn er voor individuele - of groepsrepetities geen ruimtes beschikbaar. Heel bijzonder is daarnaast de ensemblezaal – de Amsterdamzaal, waarmee de ambities op het gebied van educatie en kamermuziek gerealiseerd kunnen worden. En uiteindelijk is er een gezamenlijke thuisbasis voor alle musici en medewerkers, waardoor een nog intensievere en efficiëntere samenwerking mogelijk is.

Het pand aan de Gabriël Metsulaan is in 2016 aangekocht, in 2017 werden de voorbereidingen getroffen en ging de nieuwbouw van start en 2018 stond in het teken van de bouw en de restauratie van het Berlage-pand. Het streven was RCO House in november 2018 te openen. Vanwege vertraging in de bouw van de ensemblezaal is de opening verplaatst naar januari 2019. Wel is de kantoorstaf in december al verhuisd van de Jacob Obrechtstraat naar Gabriël Metsustraat 16.

Bouwproces 2018

Op 12 maart 2017 zijn de benodigde vergunningen onherroepelijk afgegeven door de Gemeente Amsterdam (OLO-2540827). Er is vervolgens geen bezwaar aangetekend.

januari - februari

- afronden dakherstel en dakkapellen
- start werkzaamheden klimaat- en elektra-installaties
- start werkzaamheden akoestische en warmte-isolatie bestaande bouw
- start interieurafwerkingen

maart - augustus

- wind- en waterdicht maken van de oudbouw
- afronden interieurwerkzaamheden
- afronden schilderwerk
- meubelbouw interieur

september - december

- testen akoestiek
- afmonteren elektra

november

- plaatsen meubilair

december

- verhuizing stafmedewerkers

januari 2019

- feestelijke opening

'Dankzij vele schenkers in Nederland en in het buitenland is onze wens in vervulling gegaan - geweldig! Het is een mijlpaal: eindelijk hebben musici de faciliteiten om te repeteren voor en na concerten. Ook voor educatie en voor de essentiële interactie met ons publiek hebben we nu een droomplek.'

Jan Raes, algemeen directeur

Werving

Het bedrag van de investering in RCO House voor restauratie, grondige verbouwing en gedeeltelijke nieuwbouw van het pand aan de Gabriël Metsustraat, werd geraamd op € 12,5 miljoen. Het orkest investeerde zelf € 2,5 miljoen. Voor de overige € 10 miljoen is in 2016 een grote wervingscampagne gestart. In 2017 was de campagne gericht op het werven van grote giften bij bestaande schenkers van het Concertgebouworkest en bij nieuwe begunstigers. In januari 2018 is de wervingscampagne uitgebreid naar concertbezoekers (abbonementhouders en frequente losse-kaartkopers van het Concertgebouworkest). Ook bij deze groep bleek veel draagvlak voor RCO House te zijn. Vanaf de zomer is een breder publiek aangesproken en zijn wervende oproepen gedaan in de maandelijkse nieuwsbrief van het orkest en in Preludium, het programmablad van het Koninklijk Concertgebouworkest en Het Concertgebouw.

Eind 2018 is het beoogde wervingsdoel van 10 miljoen bereikt dankzij particuliere donateurs, een aantal bedrijven – waaronder toeleveranciers van de verbouwing – en een aantal institutionele fondsen en familiefondsen.

Schenkingsdoelen

Donateurs konden geormerkt schenken. Zo werden bijvoorbeeld specifieke onderdelen van RCO House zoals de repetitiestudio's, de Amsterdamzaal, de monumentale entreehal, de foyer en de ontvangstruimte gesteund. Eind 2018 waren onder meer alle tien de repetitiestudio's gesponsord door particulieren en fondsen. Het mogelijk maken van een studio met een groepje gelijkgestemde donateurs, bleek net als het vorige jaar een succesvolle wervingsformule.

In de laatste fase van de verbouwing zijn nog twee laagdrempelige concrete schenkingsdoelen gekozen voor een bredere groep liefhebbers:

Stoelenactie, vanaf juni

Bijdragen aan de inrichting van RCO House en plek geven aan een nieuwe generatie. Schenkers konden een stoel sponsoren in de huiskamer of in de Amsterdamzaal waar educatieve programma's voor schoolklassen en masterclasses voor jong talent zullen plaatsvinden. Op de achterzijde van de stoel kon de schenker de naam van een dierbare laten vermelden. De stoelencampagne sloeg aan; alle 120 stoelen zijn in korte tijd 'verkocht'.

Tegelactie, vanaf september

Daar waar eens op de voorgevel de naam prijkte van de school: 'Dagteken- en kunstambachtschool voor meisjes', is een nieuw tegeltableau gekomen. De 96 tegels verwijzen

naar de nieuwe functie van het gemeentelijk monument. Speciaal voor de gevel van RCO House schreef stadsdichter van Amsterdam, K. Schippers een dichtregel, in opdracht van het orkest:
•LET•OP•WAT•IEDEREEN•KAN•HOREN•EN•PAS•DAN•KOMT•HET•HIER•TOEVALLIG•TEVOORSCHIJN•EEN•NIEUWE•KLANK•
Schenkers konden een tegel met een letter mogelijk maken. De dichtregel heeft een totale breedte van 25 meter. De tegels zijn afgewerkt in de kleuren 'Berlage groen' en goud. Het vervaardigen van de tegels was in handen van Koninklijke Tichelaar Makkum. Ook de tegelactie is succesvol verlopen; alle 96 tegels zijn 'verkocht'.

Activiteiten werving en behoud schenkers RCO House 2018

- Veel persoonlijke rondleidingen (doorlopend in 2018)
- 12 februari 2018: wervingsavond ten behoeve van de foyer in RCO House
- 14 maart 2018: speciale rondleiding in RCO House en een repetitiebezoek voor schenkers aan RCO House
- 27 mei 2018: wervingsmiddag met kamermuziekconcert ten behoeve van een repetitiestudio
- 28 juni 2018: feestelijke afsluiting van het concertseizoen. Vanaf het schoolplein van het Sweelinck College, de toekomstige nieuwe burens van de Gabriël Metsustraat, werden schenkers rondgeleid door RCO House in aanbouw
- 14 september 2018: aanwezigheid van grote schenkers aan RCO House tijdens RCO Opening Night
- 30 oktober 2018: repetitiebezoek met ontbijt in aanwezigheid van grote schenkers aan RCO House

Communicatie over RCO House in 2018

- In 2018 zijn acht korte filmpjes gemaakt waarin musici en leden van de RCO Academie vertellen wat RCO House voor hen gaat betekenen. Deze werden geplaatst op de website van het orkest en werden verspreid via social media
- RCO House blog: iedere maand zijn foto's gemaakt van de verbouwing van RCO House. Deze werden geplaatst op een speciale blog op de website van het orkest en werden verspreid via de maandelijkse nieuwsbrieven
- In Preludium verschenen regelmatig updates over de verbouwing en de werving om een bredere groep te informeren over het project
- In november verscheen in Preludium een interview met schenkers aan RCO House over hun motivatie om bij te dragen
- In 2018 zijn de voorbereidingen gestart voor de openingsfeestiviteiten van RCO House, in januari 2019, in gang gezet door een intern projectteam. Dit team is voor de organisatie bijgestaan door een extern evenementenbureau
- In februari 2018 verscheen in Het Parool een interview met de directie van het orkest over RCO House

Koperblazers met confetti tijdens de feestelijke opening van RCO House

Partijen

Bouwdirectie RCO House

David Bazen, *Zakelijk directeur Koninklijk Concertgebouworkest*

Bestuur Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest

Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest (SBE) ten behoeve van de realisatie van RCO House:
Joop Janssen, *voorzitter*
Hans Zwarts, *secretaris*
Erik Gerritsen, *penningmeester*

Stuurgroep RCO House

Martijn Snoep, *Lid bestuur Stichting Koninklijk Concertgebouworkest*
Heleen Kersten, *Lid bestuur Stichting RCO Foundation*
Jan Raes, *Algemeen directeur Koninklijk Concertgebouworkest*

Architect en aannemer

De architect was Team V Architectuur met ondersteuning op de monumentale delen door Bureau Fritz. De werkzaamheden werden uitgevoerd door - of onder coördinatie van - aannemer Koninklijke Woudenberg Ameide.

Het bouwmanagement werd verzorgd door Van Reisen Bouwmanagement en Advies.

Verder zijn de volgende adviseurs betrokken

Bouwfysica en akoestiek Bureau Peutz
Bouwkundig advies en constructies Swinn

Installatie advies Overdevest Adviseurs
Advies brandveiligheid Nieman Raadgevende Ingenieurs
Advies Flora en Fauna IDDS
Advies Ruimtelijke Ordening BRO

Wervingscomité RCO House

De afdeling development is bij de werving ondersteund door het wervingscomité RCO House:
Jop Ubbens, *voorzitter*
Lodewijk Hijmans van den Bergh
Joop van Berkum
Anita Nijboer, *Lid bestuur Stichting RCO Foundation*
Kees Peijster
Julienne Straatman

Het wervingscomité, met vooraan Anne Christin Erbe en Barbara Ruding. Joop van Berkum ontbreekt op de foto

Eindfase van de verbouwing van de Amsterdamzaal. Een gespecialiseerd team van timmerlieden monteert de beweegbare akoestische wandpanelen

'RCO House biedt heel veel mogelijkheden voor de RCO Academie:
 individuele lessen, gezamenlijke workshops,
 kamermuziekconcerten. De tijd en moeite die het kostte
 om ruimtes overal in de stad te vinden en te gebruiken,
 kunnen we nu besteden aan talentontwikkeling!'

Gonneke de Jong, coördinator RCO Academie

Gieten, drogen en vergulden van de letters op de 96 tegels voor de voorgevel van RCO House. Stuk voor stuk mogelijk gemaakt met een bijdrage van schenkers

'Ik kijk altijd uit naar de concerten van het Concertgebouworkest,
en naar de ontvangsten – alles klopt, altijd streven naar het beste.
Ik ben ervan overtuigd dat het RCO House
gaat bijdragen aan het behoud van deze topkwaliteit.'

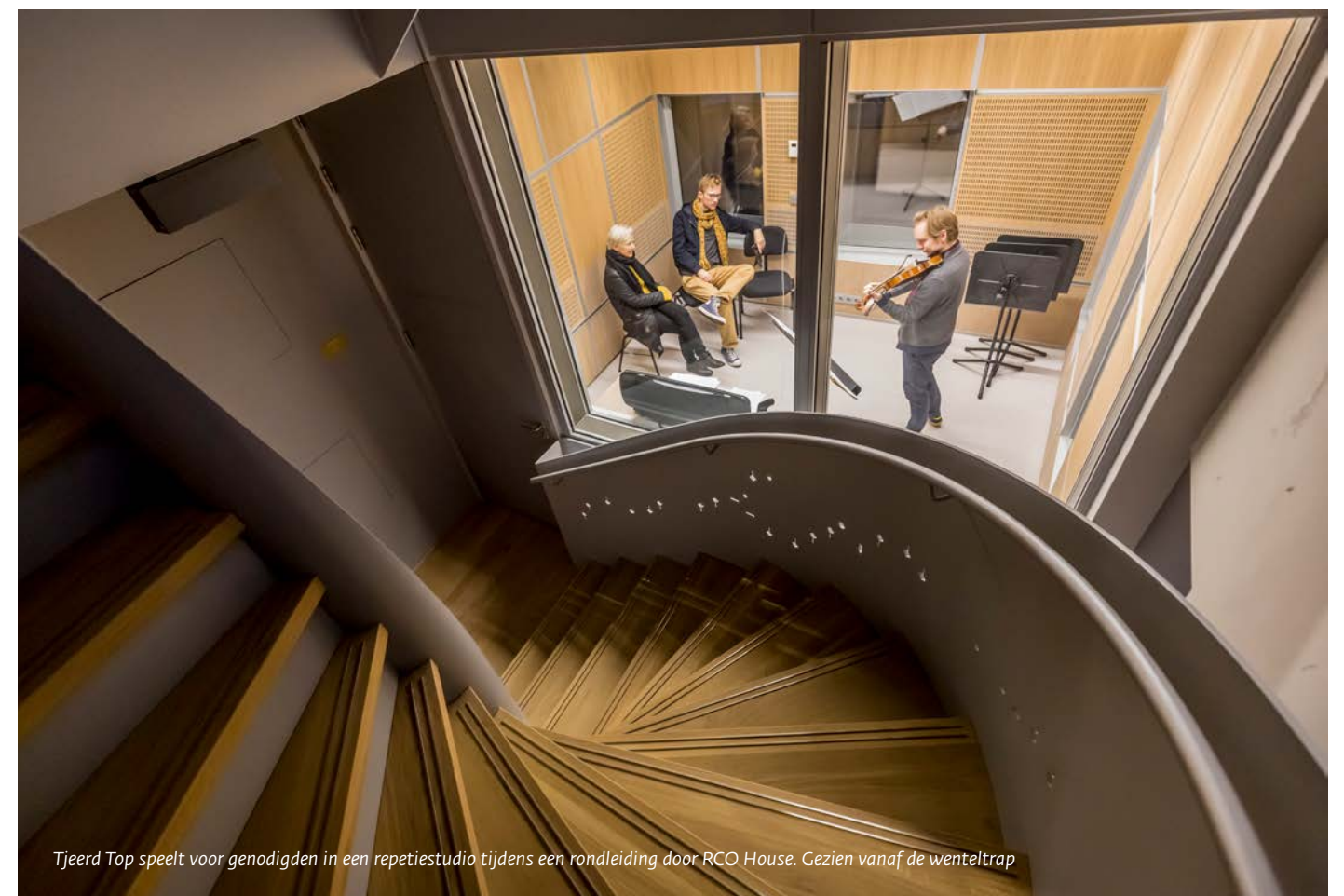
René Kuijten, particulier schenker

Tjeerd Top speelt tijdens een ontvangst in de Amsterdamzaal

Het eerste deel van de wenteltrap zweeft boven de Gabriël Metsustraat. Op de achtergrond het Museumplein

Tjeerd Top speelt voor genodigden in een repetiestudio tijdens een rondleiding door RCO House. Gezien vanaf de wenteltrap

'Eindelijk, vrijheid! Voor ons musici is het essentieel dat je
je vrij voelt tijdens het studeren, om dingen uit te proberen –
dat lukt niet in de gehorige Amsterdamse huizen.
In de repetitiestudio's van RCO House wel!'

Miroslav Petkov, solo-trompettist

'Voor een architect is het een droom een opdrachtgever te hebben
met een hoog ambitieniveau, het Concertgebouworkest is niet voor
niets een orkest van wereldformaat. Die hoge ambities hebben we
ook vertaald in het architectonisch ontwerp voor RCO House.'

Do Janne Vermeulen, architect van Team V Architectuur

De lichtstraat gezien vanuit de nieuwe toren met de repetitiestudio's

‘RCO House draagt bij aan de sublimering van de ongeken-
de kwaliteiten van dit orkest. Het vertrouwen van schenkers en
hun genereuze bijdragen tekenden het draagvlak voor het nieuwe
onderkomen. Ik ben blij met het teamwork en met wat we
dankzij de schenkers bereikt hebben. Het was een fantastische reis.’

Jop Ubbens, voorzitter wervingscomité RCO House

Voorzitter Fons van Westerloo en zijn vrouw Henny voor de kubus op het Museumplein

‘Musici komen in RCO House makkelijker even aan ons bureau en
wij zien hen repeteren in de studio’s. Dit contact, de schoolkinderen
die langskomen en alle ontvangsten, geven RCO House
de gedroomde dynamiek – hier ademt het muziek. Onze schenkers
reageren zo enthousiast, ze krijgen een echt kijkje achter
de schermen en ik voel dat ze met trots onderdeel zijn van het project.’

Anne Christin Erbe, hoofd development

Speech Femke Halsema,
burgemeester van Amsterdam,
ter gelegenheid van de opening
van RCO House

Dames en Heren,

Het Koninklijk Concertgebouworkest is een van de
kroonjuwelen van de stad Amsterdam, al 130 jaar lang. Daar
zijn wij trots op, daar hoef ik hier eigenlijk niet over uit te
weiden.

Het Concertgebouworkest is een fenomeen, live op het
podium van Het Concertgebouw en op de meest prestigieuze
podia over de hele wereld. Het is een van de belangrijkste
vertegenwoordigers van de grote Nederlandse muziektraditie
en het is een uitermate belangrijke ambassadeur van Europa,
Nederland en onze hoofdstad, Amsterdam.

Die stad, onze stad, laat zich graag - en terecht - voorstaan
op zijn kunst en cultuur. Op het Rijksmuseum, het Van Gogh,
het Stedelijk, die grote instellingen aan het Museumplein die
Amsterdam tot een echt cultureel centrum van Nederland en
de wereld maken.

Maar Amsterdam is bovenal een stad van makers, bedenkers,
bouwers, uitvoerders, culturele ondernemers. Amsterdam
is een creatieve stad voor mode-ontwerpers en game-
bouwers, voor beeldend kunstenaars en acteurs, voor
graffitikunstenaars en streetdancers: hier moet je naartoe,
hier moet je zijn, want hier kan alles. Hier vind je de mensen,
de scholen, de zalen en de podia waar dromen werkelijkheid
worden.

Dit nieuwe huis van het Concertgebouworkest is dat
allemaal: een huis voor makers, een podium, een plek om
te oefenen en experimenteren, een plek om elkaar en de
buitenwereld te ontmoeten. Ik vind het zelf heel toepasselijk
dat dit gebouw ooit bedacht is als een school, ook een plek
waar nieuwe ideeën vorm krijgen, en waar kennis en kunde
worden overgedragen.

Ik vind het extra leuk dat deze school het geesteskind was
van twee bevlogen Amsterdamse vrouwen, Jeltje de Bosch
Kemper en Betsy Kerlen. Zij namen het initiatief tot de
bouw, in 1908, van een nieuw pand voor de 'Dagteeken- en
Kunstambachtschool voor Meisjes'. Zij kozen Berlage als
architect.

Onder de plaquette voor de heropening van het pand: Sebastiaan Capel
(voorzitter dagelijks bestuur Stadsdeel Zuid), Joop Janssen (voorzitter
beheerstichting), Joel Ethan Fried, Wiet Pot, Burgemeester Femke Halsema,
Jan Raes, Fons van Westerloo en David Bazen

Het is ook opvallend dat die school grotendeels een
particulier initiatief was. Gesteund door de Gemeente,
zeker, maar in belangrijke mate werd de Dagteekenschool
gefinancierd door Amsterdammers, die het belang van zo'n
huis voor cultuur erkenden.

Het Koninklijk Concertgebouworkest staat met twee benen
in die traditie van maatschappelijk engagement. Dit RCO
House was er niet geweest zonder de uitzonderlijke gulheid
en betrokkenheid van vele schenkers. Ook daarin is het
orkest een inspirerend voorbeeld voor veel andere culturele
instellingen.

Dit huis is een plek waar de hele familie van het orkest
- musici, staf, iedereen - de wereld kan ontvangen. U
weet - maar ik noem het graag nog eens, omdat dat voor
Amsterdam zo buitengewoon belangrijk is - dat het
Concertgebouworkest een groot scala aan activiteiten
heeft, gericht op nieuwe en jonge cultuurliefhebbers. Van de
scholieren van het Sweelinckcollege, hiernaast, tot scholen
in de wijde omgeving van de stad; van de onvolprezen eigen
Academy, die internationaal toptalent naar Amsterdam en
het Concertgebouworkest trekt, en, vanaf komende zomer,
van RCO Young, een nieuw internationaal jeugdorkest
speciaal bedoeld voor jonge talenten die een steuntje in de
rug kunnen gebruiken.

Voor al die activiteiten, voor die intense betrokkenheid bij de
Amsterdamse samenleving, is nu een basis, een thuis.

Daarmee feliciteer ik het Koninklijk Concertgebouworkest
van harte. Maar ik feliciteer tegelijkertijd alle
Amsterdammers met dit nieuwe creatieve huis aan het
Museumplein, waaruit steeds opnieuw een nieuwe klank
oprijst, die ons allemaal zo sterk inspireert en die ons
stimuleert om nog beter naar de ander te luisteren.

RCO Opening Night 14 september 2018

Zangeres Wende met vocaal ensemble Frommermann en het Concertgebouworkest onder leiding van Gianandrea Noseda in Die sieben Todsünden van Kurt Weill

Mitsuko Uchida en eredirigent Bernard Haitink na het slotakkoord van Mozarts Pianoconcert nr. 23

5 VERANTWOORDING & ORGANISATIE

Bestuurssamenstelling 2018

Fons van Westerloo, voorzitter
 Anita Nijboer, penningmeester
 Marc Bakker (tot 1 november 2018)
 Nollie van Berge (tot 1 november 2018)
 Ellen Cramer-De Jong (vanaf 1 november 2018)
 Heleen Kersten
 Jan Raes
 Henk Rubingh
 John van der Steen
 Jakob Treffers (vanaf 1 november 2018)

Het bestuur van RCO Foundation is samengesteld op basis van profielen. Hierbij is onder meer rekening gehouden met de behoefte van het bestuur aan specifieke kennis en kunde en met de relatie van de leden tot de verschillende doelgroepen.

Algemeen directeur van het orkest Jan Raes vult een statutair bepaalde zetel van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest in. Daarover is onder meer bepaald dat bij besluiten over concrete bestedingen van RCO Foundation aan het orkest de vertegenwoordiger van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest zich onthoudt van stemming.

In het najaar van 2018 traden mevrouw Van Berge en de heer Bakker af nadat zij zich 12 jaar gepassioneerd hebben ingezet voor de Foundation. Het bestuur is hen zeer erkentelijk voor de voortreffelijke manier waarop beiden prachtig werk verrichtten voor RCO Foundation. Zij zijn opgevolgd door mevrouw Cramers-De Jong en de heer Treffers. De Foundation heeft hiermee weer een krachtig bestuur gevormd om de noodzakelijke financiële steun te kunnen verwerven voor het orkest.

Naamswijziging en bestuursreglement

In april 2018 heeft de stichting haar naam gewijzigd in RCO Foundation. De naam Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest impliceerde dat de stichting zich uitsluitend zou richten op het werven van particuliere gelden, maar met de fusie tussen de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest en de Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest, zijn de sponsorgelden voor het orkest onder de Foundation komen te vallen. Met het aanpassen van de naam heeft het bestuur van de gelegenheid gebruik gemaakt ook de statuten en daarbij horend bestuursreglement te herzien.

Interne controle en toezicht

In november 2018 zijn twee bestuursleden afgetreden. De vacante bestuursfuncties zijn direct vervuld nadat een wervingscommissie op basis van profielen twee kandidaten heeft voorgedragen aan het bestuur. Geen van de bestuursleden heeft een dienstverband met RCO Foundation of ontvangt een financiële vergoeding. Ook zijn aan hen, noch aan het hoofd development, leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bestuursleden hebben een zittingstermijn van vier jaar en kunnen eenmaal herbenoemd worden. Indien een bestuurslid bij aftreden op dat moment onvervangbaar is, kan het bestuur besluiten de zittingstermijn met maximaal twee keer twee jaar te verlengen. Het bestuur benoemt zelfstandig nieuwe bestuursleden, met uitzondering van het bestuurslid dat zitting heeft als afgevaardigde van het bestuur van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest, zoals in de statuten bepaald.

RCO Foundation hanteert het model waarbij het hoofd development verantwoordelijk is voor de dagelijkse operatie en rapporteert aan het bestuur. Het bestuur werkt aan de hand van een portefeuillevdeling, naast de functies van voorzitter en penningmeester.

Het bestuur van RCO Foundation vergaderde in 2018 vijf keer, te weten op 11 januari, 14 maart, 11 juni, 11 september en 28 november. De bestuursvergaderingen kennen een agenda met daarop vaste onderwerpen zoals wervingsbeleid, financiële resultaten, resultaat uit beleggingen, behandeling van aanvragen tot steun, aankoop van instrumenten en de jaarbegroting.

Stichtingsbestuur en bestuur RCO Foundation in RCO House

Repetitie met Lucas en Arthur Jussen voor het Koningsnachtconcert onder leiding van Elim Chan

Kerstmatinee 2018 met Tsjaikovski's De notenkraaker onder leiding van Semyon Bychkov met medewerking van het Nationaal Kinderkoor en Nationaal Jongenskoor

De leden van de afdeling development en het bestuur van de Foundation zijn direct betrokken bij alle bestedingen en betrachten hierbij de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Gedurende het jaar en bij de uitvoering van de diverse projecten en activiteiten vindt voortgangsrapportage plaats en zo nodig (bij)sturing tijdens de bestuursvergaderingen. Evaluatie van projecten en activiteiten maakt deel uit van de bestuursvergaderingen. Ook reflecteert het bestuur op zijn eigen handelen en op dat van de afdeling development. Incidenteel overleggen de bestuursleden onderling, bijvoorbeeld over de aankoop van instrumenten, sponsorwerving, fondsenwerving en activiteiten van verschillende groepen begunstigers. Jaarlijks vindt een ontmoeting plaats tussen de besturen van het Concertgebouworkest en RCO Foundation. Op 11 november 2018 kwamen beide besturen samen met het wervingscomité voor RCO House en Stichting Beheer om met elkaar te vieren dat de werving voor RCO House was geslaagd en de verhuizing in gang was gezet.

RCO Foundation was tot 1 juli 2018 lid van Goede Doelen Nederland en hanteerde de principes van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code Goed Bestuur voor Goede Doelen. Het bestuur van RCO Foundation zal in 2019 onderzoeken in hoeverre de stichting de Governance Code Cultuur geheel of gedeeltelijk zal volgen.

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. De afdeling development heeft in kaart gebracht welke gegevens zij opslaat, waar deze worden bewaard en voor welke termijn. Al deze richtlijnen

zijn in het verwerkersregister van het orkest opgenomen en getoetst bij de juristen van Boontje Advocaten.

Nevenactiviteiten 2018
bestuur RCO Foundation

Fons van Westerloo

- Hoofdfunctie: directeur eigenaar Tempus Fons BV
- Voorzitter RvC Independer
- Lid Raad van Commissarissen Inshared
- Lid Raad van Commissarissen Persgroep
- Lid adviesraad Waysis
- Lid adviesraad Right to Play
- Bestuurslid Concertvrienden van Het Concertgebouw en Koninklijk Concertgebouworkest
- Ambassadeur van de Nationale Opera
- Bestuurslid Publieke Omroep WNL
- Toehorend lid bestuur Koninklijk Concertgebouworkest

Marc Bakker

- Voorzitter van de Duyschot Stichting te Amsterdam

Nollie van Berge

- Voorzitter van de Hercules Segers Stichting
- Voorzitter/lid van de ballotagecommissie van de KIGC
- Bestuurslid bij Stichting Elisabeth Evers Fonds
- Bestuurslid bij Anne Stibbe Stichting
- Bestuurslid bij Stichting Amsterdam Fonds
- Bestuurslid bij Stichting Kees Scherer prijs voor de fotokunst

Ellen Cramer-de Jong

- Notaris en partner Allen&Overy LLP
- Commissaris Musoni B.V.
- Bestuurder Stichting IVP Instituut voor Pensioeneducatie

Heleen Kersten

- Partner bij Stibbe.
- Lid van de RvC van STMicroelectronics N.V.
- Lid van de RvT van het Rijksmuseum
- Lid van de RvA van IIA Nederland
- Lid van de RvA van de Economische faculteit van de UvA

Anita Nijboer

- Lid Raad van Toezicht Amsterdam UMC (VU mc en AMC)
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter auditcommissie De Persgroep Nederland BV
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Amsterdam Marketing
- Lid bestuur Stichting Ondersteuning Nederlandse Bachvereniging
- Vice voorzitter VNO/NCW Metropool Amsterdam

Jan Raes

- Algemeen directeur Koninklijk Concertgebouworkest
- Lid van de Adviesraad bij Nexus Instituut
- Lid Commissie van Advies bij Conservatorium van Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht bij Amsterdam Marketing
- Lid Platform Ambassadeurs bij Méér Muziek in de Klas

Henk Rubingh

- Secretaris bij Stichting RCO Chamber Soloists

John van der Steen

- Voorzitter RvC BinckBank N.V.
- Vice-voorzitter RvC RAI Amsterdam B.V.
- Voorzitter RvC Princess Sportsgear & Traveller B.V.
- Boardmember Stadhold Insurances (Luxembourg) SA
- Lid Vereniging Aegon
- Adviseur Global Accounts Aon Groep Nederland B.V.
- DGA Ansteen Holding B.V.

Jakob Treffers

- Managing Director Supply Chain Dümmer Orange
- Secretaris Nederlands Jeugd Strijkorkest

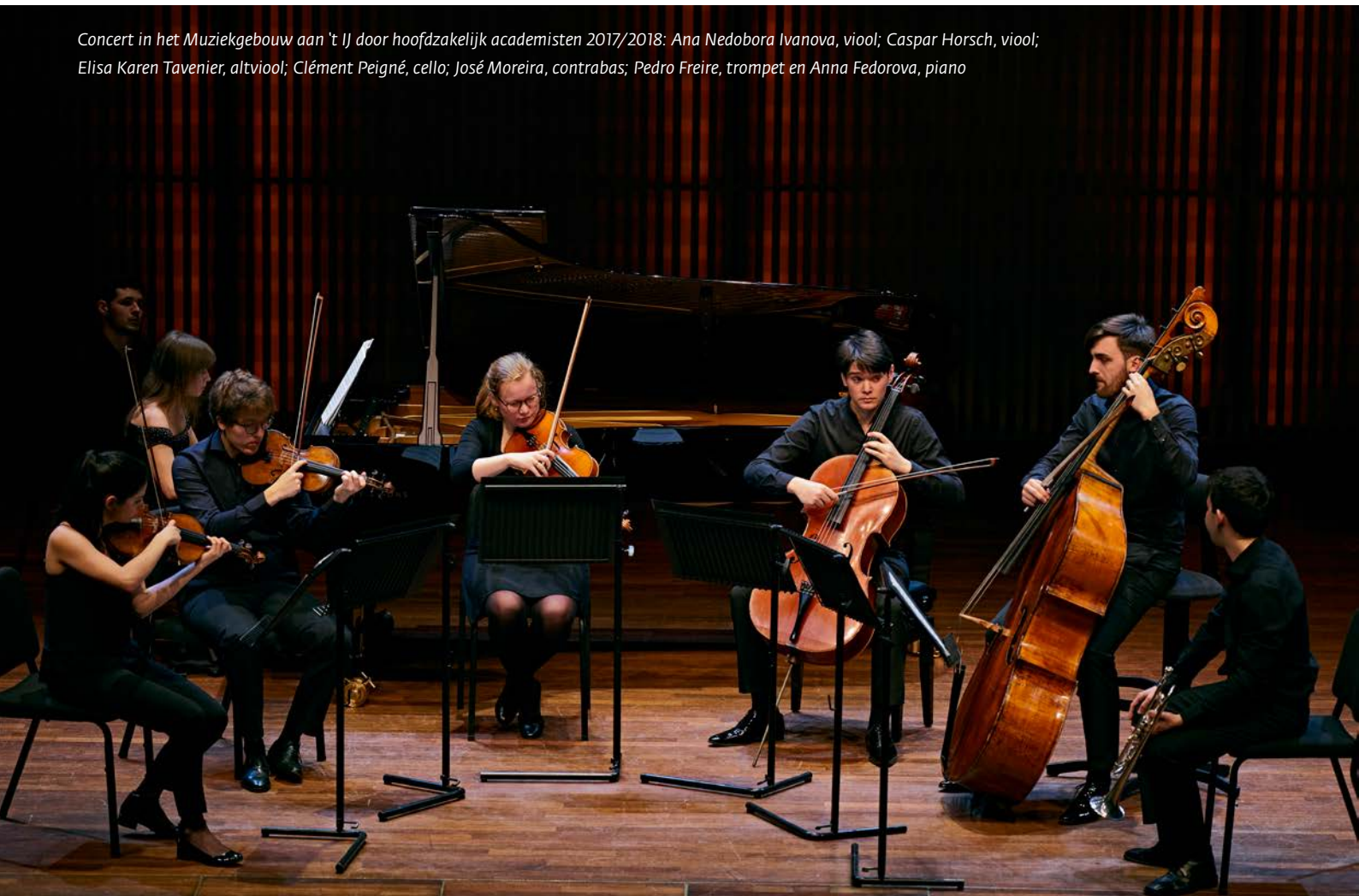
Afdeling development

Het adequaat en alert initiëren en opvolgen van schenkingsmogelijkheden staat centraal binnen de afdeling development. Dit stelt hoge eisen aan de interne procedures en aan de inzet van de medewerkers. De verantwoordelijkheid voor zowel het formuleren van beleidsvoornemens als voor de uitvoerende taken ligt bij het hoofd development, ondersteund door de secretaris, de manager corporate partnerships en manager fondsenwerving particulieren.

Het hoofd development geeft leiding aan de afdeling development. Op operationeel gebied vindt tweewekelijks voortgangsoverleg plaats. Naast reguliere voortgangsrapportages tijdens de bestuursvergaderingen zorgt het hoofd development ieder kwartaal voor financiële rapportage aan

Jonge concertbezoeker probeert de viool in de Instrumententuin na afloop van het Familieconcert

Concert in het Muziekgebouw aan 't IJ door hoofdzakelijk academisten 2017/2018: Ana Nedobora Ivanova, viool; Caspar Horsch, viool; Elisa Karen Tavenier, altviool; Clément Peigné, cello; José Moreira, contrabas; Pedro Freire, trompet en Anna Fedorova, piano

het bestuur van RCO Foundation. Op deze functie is de Arbeidsvoorwaardenregeling (AR) van het Koninklijk Concertgebouworkest van toepassing.

De financiële administratie van de Foundation wordt, onder verantwoordelijkheid van het hoofd development, grotendeels uitgevoerd door de afdeling financiën van het orkest. Dubois & Co Registeraccountants trad ten aanzien van de jaarrekening over 2018 op als externe accountant. Het hoofd development beschikt over kwartaalrapportages die financiële kerncijfers bevatten zoals het exploitatieoverzicht, de inkomsten sponsor- en fondsenwerving ten opzichte van de kosten sponsor- en fondsenwerving en percentage beheer & administratie. De kwartaalrapportages alsmede de jaarrekening en het jaarverslag zijn de primaire beleidsinstrumenten voor de interne beheersing.

Voor de procentuele verhouding tussen gemaakte kosten en baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving wordt voornog de richtlijn van het CBF gevolgd. Daarbij geldt dat de tegenprestaties voor zakelijke relaties over het algemeen veeleisender zijn dan voor particuliere donateurs. Waar schenkingen van donateurs voortkomen uit vrijgevigheid en persoonlijke betrokkenheid, geldt voor bedrijven dat samenwerking niet alleen aangegaan wordt ter ondersteuning van het orkest, maar ook als kans gezien wordt voor netwerken en relatiebeheer rondom concerten. Het percentage wervingskosten ligt bij de zakelijke relaties dan ook hoger dan bij particuliere donateurs.

Samenstelling afdeling development 2018

Anne Christin Erbe, *hoofd development*
 Rosa van Dijk, *secretaris*
 Katinka Canté, *manager fondsenwerving particulieren*
 Hanna Philips, *senior relatiebeheerder particulieren en instrumenten*
 Henriette Henny, *senior relatiebeheerder particulieren*
 Nike de Jong, *relatiebeheer particulieren*
 Barbara Ruding, *senior relatiebeheerder speciale projecten*
 Patty Nobrega, *manager corporate partnerships*
 Charlie dos Reis Borges Rodrigues, *accountmanager corporate partnerships*
 Agnes van den Ham, *medewerker administratie (vanaf 1 mei 2018)*
 Harmina Snoodijk, *medewerker evenementen*
 Wessel Kastein, *databasebeheerder (vanaf 1 februari 2018)*

Tijdelijke krachten:

Magali van Voorst Vader, *relatiebeheerder vermogensfondsen*
 Marc Cincone, *plv. relatiebeheerder particulieren buitenland*
 Lieve Sonderen, *support-medewerker*

Instrumentencommissie

Tijdens het proces rond de verwerving van een muziekinstrument voor de collectie van RCO Foundation

speelt de Instrumentencommissie een belangrijke rol.

De aankoop van een muziekinstrument verloopt volgens een vaste procedure. Het vertrekpunt is altijd een aanvraag van een musicus bij de Instrumentencommissie. Deze commissie bestaat uit diverse leden van het orkest en wordt voorgezeten door een lid van de directie van het orkest. Op basis van vergaarde kennis en ervaring en na minstens één luistersessie in de Grote Zaal van Het Concertgebouw brengt de commissie een advies uit aan het bestuur van de Foundation over de aankoop. Aanvullend voert de staf van de Foundation zelf technisch onderzoek uit en wordt het instrument getaxeerd door minimaal twee onafhankelijke experts. Belangrijke afwegingen hierbij zijn de klank van het instrument, de mate waarin het past in de klankcultuur van de betreffende instrumentgroep en het totale orkest, de technische staat van het instrument en de verbinding tussen het instrument en de musicus die het zal gaan bespelen. Op basis van het advies en het onderzoek neemt het bestuur van RCO Foundation het uiteindelijke besluit om tot aankoop over te gaan.

Ook wanneer aan het orkest een muziekinstrument in bruikleen wordt aangeboden, speelt de Instrumentencommissie een rol bij toewijzing aan een van de musici uit het Concertgebouworkest. Hierbij spelen naast een 'perfect match' met de betreffende musicus, ook urgentie en positie in het orkest een rol.

Vrijwilligers

Er is geen sprake van een vrijwilligersbeleid om de doelstelling van RCO Foundation te verwezenlijken. De de Foundation kan echter al jarenlang rekenen op doorlopende steun van een aantal donateurs dat zich persoonlijk met veel energie en overtuiging inzet voor de fondsenwerving. Het bestuur van de Foundation en de besturen van de drie buitenlandse steunverenigingen verlenen allen hun steun op vrijwillige, onbezoldigde basis.

Team development, vlnr: Patty Nobrega, Wessel Kastein, Harmina Snoodijk, Barbara Ruding, Hanna Philips, Charlie dos Reis Borges Rodrigues, Rosa van Dijk, Anne Christin Erbe, Katinka Canté, Henriette Henny, Agnes van den Ham.

6 MEERJARENBELEID

RCO Foundation is gevraagd de komende jaren een grotere bijdrage te leveren aan diverse projecten van het Koninklijk Concertgebouworkest. De kosten van de orkestorganisatie stijgen sneller ten opzichte van de inkomsten van kaartverkoop en van de indexatie van subsidie.

RCO Foundation is aan dat verzoek tegemoetgekomen en heeft structurele ondersteuning vanuit de particuliere fondsenwerving toegezegd voor:

Talentontwikkeling
Participatie en publieksontwikkeling
Versterking artistiek profiel
Faciliteiten voor musici van het Concertgebouworkest
Internationale profilering

Aan de extra bijdrage zijn door de Foundation enkele voorwaarden verbonden, waaronder een jaarlijkse financiële verantwoording door het orkest en een jaarlijks geactualiseerd overzicht van de financiële noden van het orkest.

De inkomsten vanuit corporate partnerships gaan na aftrek van de kosten, rechtstreeks naar het orkest.

Het Endowment fund van RCO Foundation wordt tot nog toe niet aangesproken voor de extra steun, maar de mogelijkheid om het fonds in de toekomst te gebruiken, is wel besproken.

Hieronder een toelichting op het meerjarenbeleid op basis van de bestedingsdoelen van de Foundation

Opbouw en beheer instrumentencollectie

De doelstellingen van RCO Foundation, zoals eerder geformuleerd, blijven ongewijzigd. Volgens zowel het bestuur als de directie en de musici van het Concertgebouworkest blijft de behoefte aan muziekinstrumenten van de hoogste kwaliteit onverminderd groot. Door instroom van jonge musici zal naar verwachting de vraag naar vervangende instrumenten blijven bestaan.

Jongtalentprogramma en educatieve projecten

De directie van het Concertgebouworkest heeft van het Jongtalentprogramma een bijzonder aandachtspunt gemaakt. Zij heeft daarom de Foundation verzocht om juist voor activiteiten die dit doel ondersteunen of versterken - zoals de RCO Academie en het jeugdorkest RCO Young, de benodigde fondsen te blijven werven. De rol van de buitenlandse steungroepen wordt hierbij naar verwachting groter wanneer het orkest jong talent uit het betreffende land zal opleiden.

RCO Foundation steunt de RCO Academie sinds 2003. In 2016 heeft het bestuur van de Foundation besloten de orkestacademie met een grotere bijdrage structureel te blijven ondersteunen. Ook in de begroting 2019 is daarom de steun voor de RCO Academie opgenomen.

Met de mogelijkheden die RCO House biedt vanaf 2019, wordt het educatieprogramma van het orkest voor het primair en voortgezet onderwijs verder uitgebreid. De Foundation zal ook dit financieel ondersteunen.

Bijzondere artistieke projecten

Een grensverleggende serie als Horizon, bijzondere producties als concertante opera's, compositieopdrachten, samenwerkingsprojecten met andere culturele instellingen in binnen- of buitenland: bijzondere projecten waarmee het Koninklijk Concertgebouworkest zich artistiek onderscheidt en zijn imago kan versterken. Ook de komende jaren zal RCO Foundation het realiseren van deze projecten ondersteunen.

Endowment

Het Endowment fund groeit gestaag. In 2018 was het rendement op het vermogen met vijf procent goed te noemen. Er is sprake van een reserve waarmee op korte termijn het hoofd geboden zou kunnen worden aan een eventuele acute financiële noodsituatie bij het orkest. Maar het huidige Endowment fund is zeker niet groot genoeg om de continuïteit van het orkest te waarborgen.

De aanhoudende politieke en economische onzekerheid maken het grote belang van het Endowment fund extra duidelijk. De Foundation zal zich dan ook blijven inzetten om het fonds verder te laten groeien. Het rendement op het vermogen wordt toegevoegd aan de reserves. Het vigerende beleid om de reserves niet te gebruiken voor financiering van lopende projecten van het orkest blijft daarmee gehandhaafd.

Krul van de Lorenzo Storioni viool die Leonie Bot
sinds april 2015 in bruikleen heeft van RCO Foundation.
De viool is gebouwd in 1773 in Cremona

Wervingsstrategie

Sinds de samenvoeging van de corporate partnerships en de particuliere fondsenwerving in de afdeling development aan het begin van 2016, werken de medewerkers van beide disciplines samen in een team. Daardoor vindt steeds meer kruisbestuiving plaats, wat moet leiden tot een betere propositie en benadering van potentiële begunstigers.

De medewerkers van de afdeling development hanteren een persoonlijke benadering met aandacht voor specifieke interesses en behoeften van de begunstigers. Verdieping van zowel de particuliere als zakelijke relaties zal leiden tot een toename van de baten.

Het *team fondsenwerving particulieren* zal de aandacht voor de mogelijkheden om RCO Foundation op te nemen in het testament in de toekomst intensiveren. Ook zal er tijd gemaakt worden voor het benaderen van vermogensfondsen. Daarnaast is er een differentiatie in groepen particuliere schenkers gemaakt aan de hand van de hoogte van schenkingsbedragen en de bijbehorende tegenprestaties.

Een focus bij het *team corporate partnerships* ligt bij het werven van een extra global partner die past bij de huidige twee global partners ING en Unilever. Het langdurige karakter van de verbintenis en de zekerheid van een substantiële bijdrage voor een aantal jaar komt de lange termijnstrategie van het orkest ten goede. Uiteraard blijft de aandacht tegelijkertijd uitgaan naar het werven van (project)partners en Salonleden. Steeds staat een persoonlijke benadering van de diverse bedrijven centraal: goed luisteren en proberen in te inspelen op de strategische doelstellingen, onder andere door innovatieve tegenprestaties te ontwikkelen.

Internationale kansen

RCO Foundation blijft investeren in haar internationale relaties, via de diverse buitenlandse vriendenverenigingen en op persoonlijke basis. De buitenlandse donateurs – RCO Global Friends en leden van de vriendenverenigingen in het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en België – zorgen niet alleen voor een financiële bijdrage, maar vervullen ook een bredere ambassadeursrol voor het orkest in hun land.

Door de steeds nauwere samenwerking tussen de *teams fondsenwerving particulieren* en *corporate partnerships* binnen de afdeling development kan de komende jaren ook effectiever gezocht worden naar mogelijkheden voor partnerships met bedrijven in het buitenland. Een aantal Global Friends is werkzaam bij bestaande of potentiële partners – dat biedt uiteraard kansen voor het aangaan en versterken van internationale relaties.

Vooruitblik 2019

Zoals ook valt te lezen in de begroting voor 2019 (zie bijlage), is de verwachting dat de baten uit fondsenwerving en sponsoring op een hoog niveau blijven. De wervingscampagne voor het RCO House is met de opening van de nieuwe thuisbasis van orkest en staf afgerond. Maar de tegenprestaties voor de schenkers aan RCO House vallen veelal in 2019 en in de jaren daarna (t/m 2022). Daarnaast wil de Foundation meer particuliere schenkers interesseren voor de verschillende schenkingsprogramma's. Ook de werving voor het nieuwe jeugdorkest RCO Young zal de nodige wervingsinspanningen vergen in 2019 bij met name particulieren en institutionele fondsen.

Het corporate team zal zich in 2019 richten op de innovatie van tegenprestaties voor bedrijven, het uitbreiden van het aantal (global) partners en het optimaliseren van de tegenprestaties.

Samen met de afdelingen pr en marketing wordt een *brandcampagne* ontwikkeld die moet helpen bij deze ambities.

Side by Side Parijs. Martin Schippers praat tijdens de repetitie met een jonge trombonist van het Jeugdorkest van de Pôle supérieur Paris Boulogne-Billancourt

Side by Side Riga. Het Concertgebouworkest samen met het JVLMA Symphony Orchestra onder leiding van Philippe Herreweghe

Strijkers van het Concertgebouworkest met in het midden Maartje Maria den Herder, cello

7 FINANCIËEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

Reserves en bestemmingsfondsen

RCO Foundation is een fondsenwervende organisatie met vermogen. Het eigen vermogen van de stichting bedroeg op 31 december 2018 € 22.487.761 (2017: € 24.202.491). Hiervan is € 14.377.018 beschikbaar als vrije reserve. Daarnaast is een bedrag van € 6.529.914 (2017: € 6.093.473) vastgelegd in muziekinstrumenten en €1.580.806 (2017: € 2.621.744) beschikbaar middels 28 (2017: 26) Fondsen op Naam, een bestemmingsfonds voor RCO House en een bestemmingsfonds voor de Belgische Vrienden. Daarmee staat het volledige eigen vermogen ter beschikking van de doelstelling van de Foundation.

RCO Foundation stelt zich ten doel jaarlijks baten uit eigen sponsor- en fondsenwerving te realiseren die de jaarlijkse kosten van de organisatie ruimschoots overstijgen. Het resulterende batig saldo wordt vervolgens optimaal aan de vier structurele bestedingsdoelen besteed. Alleen in tijden van nood kan het Endowment fund aangesproken worden. De hoogte van die reserve moet zodanig zijn om een forse terugval in inkomsten van het orkest (bijvoorbeeld uit subsidies) te kunnen opvangen. Vanwege langetermijnplanning van de programmering (circa twee jaar) en veel vaste lasten (personeel), is er veel tijd en dus geld nodig om de organisatie in een dergelijk geval af te bouwen naar een ander niveau van inkomsten.

Instrumentencollectie

RCO Foundation investeert in muziekinstrumenten van hoge kwaliteit. De totale boekwaarde van de eigen instrumentencollectie steeg in 2018 als gevolg van aankoop van enkele instrumenten met € 436.440 (2017: 694.016). Per einde 2018 was de waarde van de muziekinstrumenten in eigendom van de Foundation € 6.529.914 die allen in bruikleen zijn gegeven aan leden van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Beleggingsbeleid en vermogensbeheer

RCO Foundation heeft daarnaast haar vermogen belegd in kwalitatief hoogwaardige financiële waarden. Het beleggingsbeleid van de Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het gekozen risicoprofiel is matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%. Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen

42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Beleggingen in aandelen zijn gestructureerd via zogenaamde index trackers. Er wordt niet in individuele aandelen van bedrijven belegd.

In 2018 werd het merendeel van het vermogen van RCO Foundation beheerd door ABN AMRO Bank binnen de vastgestelde bandbreedtes voor de allocatie naar zakelijke en vastrentende waarden en liquide middelen. Er werden eind 2018 nieuwe afspraken gemaakt met ABN AMRO inzake het vermogensbeheer. De portefeuille is herschikt, zodat uitsluitend wordt belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Rapportage door de vermogensbeheerder aan het bestuur vond plaats op maandelijkse basis.

Gezien de resultaten over de afgelopen jaren, kiest de Foundation ervoor om haar gedefinieerde beleggingsbeleid te continueren. Het ingezette beleid wordt door het bestuur doorlopend getoetst aan de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het totaal van de beleggingen en liquide middelen nam in het verslagjaar met € 1.987.136 af tot € 16.966.919 (2017: € 18.954.055). Het resultaat op de beleggingen bedroeg 3.48%, negatief (2017: 5.01% positief).

Werkkapitaal

Het saldo van vorderingen en kortlopende schulden per eind 2018 bedroeg € 939.073 negatief (2017: € 800.037, negatief). Evenals vorig jaar moesten eind 2018 de meeste bestedingen aan het Concertgebouworkest, nu inclusief het resultaat op de sponsoractiviteiten, na balansdatum worden voldaan.

Resultaat 2018

De baten uit eigen fondsenwerving in 2018 van in totaal € 8.405.309 (2017: € 6.129.375) bevatten ontvangsten voor het project RCO House van totaal € 4.476.716 (2017: € 1.873.405). Ook is € 1.671.856 (2017: € 1.812.924) aan sponsorgelden opgenomen. Exclusief baten voor RCO House en sponsorcontracten bedroegen in 2018 de baten uit eigen fondsenwerving € 2.256.737 (2017: € 2.443.046) en lagen daarmee ruim drie ton onder budget, hetgeen verklaard kan worden door het succes van de werving voor RCO House. Een substantieel deel van deze baten is afkomstig uit

periodieke schenkingen behorend bij het schenkings-programma, stichters van Fondsen op Naam en leden van de zakelijke kring De Salon. Enkele verwachte schenkingen, die in de begroting 2018 waren meegenomen, werden niet in 2018 geëffectueerd. Deze zullen naar alle waarschijnlijkheid, in ieder geval voor een deel, alsnog in 2019 worden ontvangen.

De som van de lasten bedroeg in 2018 € 9.666.977 (2017 € 5.516.596). Hierin zijn begrepen wervingskosten voor sponsorcontracten van € 530.037 (2017: € 681.857) en wervingskosten voor RCO House voor een bedrag van € 53.662 (2017: € 36.546).

In 2018 werd € 7.979.857 (2017: € 4.071.800) besteed aan de doelstelling. Dit is meer dan de begroting, omdat er meer giften voor RCO House ontvangen werden in 2018 en er tevens gelden uit de bestemmingsreserve RCO House werden aangewend. De kosten van de eigen organisatie (uitvoeringskosten) waren in 2018 € 1.000.783 (2017: € 840.876) en daarmee ruim een halve ton boven de begroting. Deze stijging heeft met name te maken met gestegen personeelskosten.

Toerekening kosten aan activiteiten

De kosten eigen organisatie worden toegerekend aan de verschillende activiteiten van RCO Foundation, conform de daarvoor geldende handreiking van Goede Doelen Nederland, de branchevereniging van landelijk wervende goede doelen (ondanks dat de Foundation niet meer bij deze organisatie aangesloten is). Deze activiteiten bestaan uit het besteden van gelden, het werven van fondsen en beheer en administratie.

Besteding aan doelstelling

Over 2018 betrof de bestedingsratio 94.2% (2017: 65.7%). Dit betekent dat 94% van de totale ontvangen baten uit fondsenwerving in 2018 werd besteed aan het doel van RCO Foundation. In dit percentage zijn echter niet meegenomen de investeringen die door de Foundation werden gedaan in 2018 bij de verwerving van hoogwaardige muziekinstrumenten. Die groei van de instrumentencollectie wordt uiteraard ook tot een primaire doelstelling van RCO Foundation gerekend. Het bestedingspercentage is hoger dan vorig jaar en dan de begroting, vanwege het doorschenken van zeer grote giften ten behoeve van RCO House. Deze giften werden deels in 2017 ontvangen en zijn in 2018 onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Kosten van fondsenwerving

RCO Foundation hanteert als norm voor de kosten van fondsenwerving, als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving, een gemiddelde over drie jaar van maximaal

25%. In 2018 bedroegen de kosten als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving voor de Foundation 18,4%. Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar komt daarmee op 25,0%. Het in 2018 gerealiseerde percentage kwam ondanks de aanzienlijke kosten voor de sponsorcontracten relatief laag uit vanwege hoge bestedingen in verband met RCO House.

Kosten beheer en administratie

RCO Foundation hanteert als norm voor het percentage kosten beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten, dat dit op langere termijn minder is dan 3,5%. In 2018 werd een percentage gerealiseerd van 1,4%, waarmee het 3-jaars gemiddelde uitkomt op 1,6 procent.

Kosten van beleggingen

De kosten van beleggingen bedroegen in 2018 van € 70.112 (2017: € 68.054). De kosten van vermogensbeheer bedragen ongeveer 0,5 procent van de totaal beheerde effectenportefeuille.

Risico's

RCO foundation heeft de volgende risico's geïdentificeerd, die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit: De instrumenten die de Foundation bezit, zijn verzekerd. Het grootste deel van de waarde van deze instrumentencollectie betreft uitzonderlijke instrumenten. In geval van een verzekeringsuitkering, bijvoorbeeld in geval van verlies of ernstige schade, zal het vervangen van dergelijke instrumenten tijd en moeite kosten. Het vinden van vervangings- of leeninstrumenten zal dan een mogelijke oplossing moeten bieden. Hierin kan echter niet op voorhand volledig in worden voorzien.

Rendement van beleggingen – De omvang van de effectenportefeuille bedraagt € 13 miljoen. Aan het houden van effecten zijn risico's verbonden. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiest de Foundation voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement. Daarbij moet een brede spreiding over diverse beleggingscategorieën zorgen voor het verminderen van ondernemings-, land- of valuta specifieke beleggingsrisico's. Het beleggingsbeleid wordt periodiek in het bestuur besproken.

Kredietrisico - Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die de Foundation heeft op een tegenpartij.

De obligaties en spaarfaciliteiten waarin belegd wordt, worden doorgaans door rating agencies beoordeeld. Van de portefeuille van obligaties en spaarfaciliteiten wordt een zeer klein belegd in High Yield obligaties. Het kredietrisico van de gehele vastrentende portefeuille

RCO meets Cyprus: Borika van den Booren tijdens de repetitie, Side by Side met een jonge violist uit Cyprus

wordt beperkt door een goede spreiding over obligaties en het grotendeels toepassen van actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten bij banken die voldoen aan strikte eisen met betrekking tot het tegenpartij risico (waaronder de credit rating). De liquide middelen, met uitzondering van liquide middelen die onderdeel zijn van een beleggingsmandaat, zijn ondergebracht bij twee banken: ABN AMRO en ING.

Valutarisico - Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van in vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille wordt beperkt door de beleggingen te spreiden over vaste en zakelijke waarden in verschillende wereldregio's met daaraan gerelateerde valuta (Europa, Verenigde Staten, Azië en opkomende markten).

Renterisico - Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente

zal koersverlies veroorzaken. Het renterisico wordt beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten met een beperkt renterisico.

Vanwege onder andere de terugtrekkende overheid zal het risico bestaan dat het Koninklijk Concertgebouworkest een groter beroep moet doen op de Foundation.

Vanwege de terugtrekkende overheid bevindt RCO Foundation zich in een steeds competitiever landschap van fondsenwerving en sponsoring.

Amsterdam, 22 maart 2019
A.M. van Westerloo, *voorzitter*
A.J.M. Nijboer, *penningmeester*

Koningin Máxima en algemeen directeur Jan Raes tussen de repeterende orkestleden tijdens een werkbezoek van de koningin

JAARREKENING 2018

BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	2018	2017
1. Materiële vaste activa		
Activa benodigd voor de doelstelling (muziekinstrumenten)	6.529.914	6.093.473
2. Effecten	13.470.976	12.327.447
3. Vorderingen en overlopende activa	1.670.958	733.662
4. Liquide middelen	3.495.943	6.626.608
TOTAAL ACTIVA	25.167.791	25.781.190

PASSIVA	2018	2017
5. Reserves en fondsen (eigen vermogen)		
<i>reserves</i>		
Stichtingskapitaal	23	23
Reserve als bron van inkomsten	14.377.018	15.487.251
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	6.529.914	6.093.473
	20.906.955	21.580.747
<i>fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen op naam	1.548.969	1.652.922
Overige bestemmingsfondsen	31.836	968.823
	1.580.806	2.621.744

6. Langlopende schulden		
Vooruitontvangen schenkingen	70.000	45.000
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren	15.827	23.785
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	2.238.562	890.145
Rekening-courant Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	0	300.000
Vakantiedagen en -geld	21.815	13.510
Vooruitontvangen schenkingen	25.000	15.000
Overige schulden	308.826	291.258
	2.610.031	1.533.698
TOTAAL PASSIVA	25.167.791	25.781.190

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

FONDSENWERVING	rekening 2018	begroting 2018	rekening 2017
1. Baten uit eigen fondsenwerving			
Baten van particulieren	6.134.435	5.034.692	3.942.106
Baten van bedrijven	1.770.523	2.077.288	1.972.091
Baten van andere organisaties zonder winststreven	500.352	355.000	215.178
Som van de geworven baten	8.405.309	7.466.980	6.129.375
2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	65.000	65.000	65.000
SOM DER BATEN	8.470.309	7.531.980	6.194.375

LASTEN			
3. Besteed aan doelstelling			
Steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	7.779.961	5.715.096	3.690.595
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	0	5.000	6.000
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	199.896	418.632	375.205
Totaal bestedingen	7.979.857	6.138.728	4.071.800
4. Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving:			
(In)directe verwervingskosten	886.234	1.053.591	979.125
Uitvoeringskosten	660.959	426.632	382.292
	1.547.193	1.480.223	1.361.418
5. Kosten beheer en administratie	139.927	93.029	83.379
SOM DER LASTEN	9.666.977	7.711.980	5.516.596
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.196.668	-180.000	677.778
6. Saldo financiële baten en lasten	-518.063	180.000	794.264
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-1.714.731	0	1.472.042

Overschot is toegevoegd/onttrokken aan:			
Vrij besteedbaar vermogen (restant winstverdeling)	-1.110.233	pm	405.040
Vastgelegd vermogen:			
Fonds activa doelstelling	436.440	pm	694.016
Fonds op naam	-103.953	pm	218.802
Overige bestemmingsfondsen	-936.986	pm	154.185
	-1.714.731	0	1.472.042

OPBOUW RATIO'S	3-jaars gemiddelde	rekening 2018	begroting 2018	rekening 2017	rekening 2016
Kosten eigen fondsenwerving * als percentage van baten uit eigen fondsenwerving	25,0%	18,4%	19,8%	22,2%	34,4%
Bestedingsratio van de totale baten	71,3%	94,2%	81,5%	65,7%	54,0%
Percentage beheer en administratie	1,6%	1,4%	1,2%	1,5%	1,9%
Kosten fondsenwerving totaal als percentage van de totale baten	25,9%	19,1%	20,6%	23,1%	35,5%
Bestedingsdeel van de totale lasten	72,2%	82,5%	79,6%	73,8%	60,3%

* Volgens CBF-richtlijn geldt een maximum 3-jaars gemiddelde van 25%

KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	*) 1.000 euro	2018	2017
1. Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten		-1.715	1.472
Ongerealiseerde koersresultaat effecten		746	-583
		-968	889
Bij:			
Mutatie voorzieningen		0	0
Afschrijving materiële vaste activa		84	65

Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	-884	953
Mutatie vorderingen	-937	53
Mutatie kortlopende schulden	1.076	1.117

Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-745	2.123
---	------	-------

2. Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-521	-759
Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
Mutatie effecten - netto inleg/onttrekking	-2.082	411
Mutatie effecten - herbelegging inkomsten	192	179
Mutaties in langlopende schulden	25	45

Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	-2.386	-124
---	--------	------

3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN (1-2-3)	-3.131	1.999

Liquide middelen einde boekjaar	3.496	6.627
Liquide middelen begin boekjaar	6.627	4.628
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	-3.131	1.999

Bibliothecaris Douwe Zuidema en Koningin Máxima tijdens haar werkbezoek aan het orkest

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de 'Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (hierna RCO) en/of aan de leden van dit orkest, alles in de ruimste zin des woords'.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangst en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen (uitgangspunten) zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenduidige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Richtlijn verslaggeving fondsenwervende organisaties

Het financieel jaarverslag is ingericht volgens Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties die is gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en de besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

Bij statutenwijziging van 16 april 2018 is de naam van Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest gewijzigd in Stichting RCO Foundation. De stichting is gevestigd op de Gabriël Metsustraat 16 te Amsterdam.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

Met betrekking tot de waardering van de muziekinstrumenten wordt onderscheid gemaakt tussen strijkinstrumenten, blaasinstrumenten en overige instrumenten. De strijkinstrumenten worden gewaardeerd tegen de aankoopwaarde, respectievelijk verkrijgingsprijs bij schenking. Over de strijkinstrumenten wordt niet afgeschreven. De blaasinstrumenten en de overige instrumenten worden gewaardeerd tegen aankoopwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

De materiële vaste activa worden per balansdatum beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen. Eventuele waardeverminderingen worden direct ten laste gebracht van het resultaat.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Alle effecten zijn opgenomen in de handelsportefeuille. De portefeuille wordt gewaardeerd tegen actuele waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Transactiekosten die toe te rekenen zijn aan effecten worden rechtstreeks verantwoord in de staat der baten en lasten.

Vorderingen

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Reserves en fondsen

Reserves en fondsen bestaan uit het stichtingskapitaal, een reservering als bron van inkomsten, een reserve voor financiering activa, bestemmingsfondsen op naam en overige bestemmingsfondsen. De reserve als bron van inkomsten heeft het karakter van een algemene reserve. De reservering financiering activa betreft vermogen dat is vastgelegd in activa die worden aangewend voor de bedrijfsvoering (muziekinstrumenten). Bestemmingsfondsen worden gevormd voor toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Voor de besteding van deze gelden zijn door derden beperkingen opgelegd.

Lang- en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van langer respectievelijk korter dan een jaar. De schulden zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Begroting

Overeenkomstig de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende organisaties is in het financieel jaarverslag naast de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar de begroting van het verslagjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Deze begroting is door het bestuur van RCO Foundation goedgekeurd.

Baten

De opbrengsten bestaan uit ontvangen donaties, giften, schenkingen, legaten, nalatenschappen en het resultaat van beleggingen in het verslagjaar, alsmede alle overige aan enig boekjaar toe te rekenen baten. Een onderdeel van de overige baten betreft de verhuur van instrumenten aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest; de opbrengst is ruim voldoende om de kosten van verzekering en onderhoud te dekken.

De toegezegde periodieke uitkeringen worden als baten verantwoord in het jaar van ontvangst. Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Dividenden

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde effecten worden verantwoord zodra het recht hierop is verkregen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten.

Lasten

De lasten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en worden onderverdeeld naar de volgende drie categorieën:

- bestedingen aan de doelstelling
- wervingskosten
- kosten van beheer en administratie

Kantoor- en personeelskosten worden middels een verdeelsleutel op basis van de uren besteding van het personeel toegewezen aan de volgende drie categorieën: 66% wordt toegerekend aan wervingskosten, 20% aan lasten besteed aan de doelstelling en de overige 14% aan beheer- en administratielasten. Deze verdeelsleutel is in 2018 vanwege FTE groei en wijziging van taken in de afgelopen jaren herzien (2017: 45%, 45%, 10%). De kostenverdeelstaat van de begroting 2018 is hiervoor aangepast.

Afschrijvingen

Afschrijvingen op materiële vaste activa worden berekend door middel van vaste percentages van de aanschafwaarde en op basis van de verwachte economische levensduur.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Mezzosopraan Elena Zhidkova en bas Gábor Bretz in Hertog Blauwbaards burcht van Bartók onder leiding van Daniel Harding

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. RCO Foundation heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Familieconcert: over de eenzame spin Tarantula en de dans der dieren in drie stukken van Saint-Saëns

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering

Door RCO Foundation worden de hoogwaardige instrumenten verhuurd aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest. Het verloop van de bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering is als volgt:

MATERIËLE VASTE ACTIVA				
	strijk-instrumenten	blaas-instrumenten	overige instrumenten	totaal
Stand per 1 januari 2018				
Aanschafwaarde	5.621.013	707.168	703.630	7.031.811
Cumulatieve afschrijvingen	0	-426.136	-512.202	-938.338
	5.621.013	281.032	191.428	6.093.473
Mutaties 2018				
Investeringsen	238.000	91.629	191.163	520.792
Desinvesteringen	aanschafwaarde	0	960	0
	cum. afschrijving	0	-960	0
Afschrijvingen	0	-51.424	-32.928	-84.352
	238.000	40.205	158.235	436.440
Stand per 31 december 2018				
Aanschafwaarde	5.859.013	797.837	894.793	7.551.643
Cumulatieve afschrijvingen	0	-476.600	-545.130	-1.021.729
BOEKWAARDE	5.859.013	321.238	349.663	6.529.914
Afschrijvingspercentages	0%	10%	10%	

De afschrijvingen van de blaas- en overige instrumenten worden naar tijdsgelang vanaf het moment van ingebruikneming berekend. In 2018 is geen sprake van bijzondere waardeverminderingen.

2. Effecten

EFFECTEN	beurswaarde ultimo 2018	beurswaarde ultimo 2017
Stand per 1 januari	12.327.447	12.333.560
Stortingen/(onttrekkingen)	1.889.994	-585.979
Koers- en valutaresultaat	-746.465	579.866
STAND PER 31 DECEMBER	13.470.976	12.327.447

De effecten zijn voor rekening en risico van RCO Foundation in beheer gegeven aan ABN Amro bank en staan ter vrije beschikking van de Stichting. De portefeuille werd eind 2018 herschikt, zodat uitsluitend wordt belegd in beleggingen die voldoen aan de Global Compact van de Verenigde Naties. Het beleggingsbeleid van RCO Foundation is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn (langer dan 30 jaar). Het risicoprofiel van de beleggingen kan omschreven worden als matig defensief. Het beleggingsdoel houdt het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het beleggingsbeleid is gericht op een stabiele waardegroei van het belegde vermogen, met als streefrendement een totaal rendement (som van inkomsten en vermogenswinst) van jaarlijks 4%. Uitgangspunt voor de verdeling over beleggingscategorieën is als volgt: aandelen 42,5%, obligaties 52,5%, liquiditeiten 5% en alternatieve categorieën (zoals onroerend goed) 0%. Daarbij wordt over de verschillende beleggingscategorieën binnen een bandbreedte belegd van respectievelijk plus of minus circa 12,5%-12,5%, 17,5%-27,5%, 40%-5% en 0%-0%, afhankelijk van de ontwikkelingen in de financiële markten. Het resultaat op de beleggingen bedroeg in 2018 3,48% negatief (2017: 5,01%). Begin 2019 trad herstel op van de aandelenmarkt. De waarde van de beleggingen ultimo februari 2019 bedroeg € 16.062.000 (incl. €2.101.000 liquiditeiten).

Vlottende activa

3. Vorderingen

Deze post is als volgt samengesteld:

	31 december 2018	31 december 2017
Rente	1.738	2.987
Belasting	53.814	26.249
Debiteuren	436.916	232.887
Rekening-courant St. Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	615.241	0
Overige vorderingen	563.249	471.539
TOTAAL	1.670.958	733.662

Overige vorderingen hebben voornamelijk betrekking op vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Het maximale kredietrisico per balansdatum is de reële waarde van elke post uit de vorderingen zoals bovenstaand omschreven.

4. Liquide middelen

Dit betreft gelden bij bankinstellingen, de rekeningcourant-saldi en deposito's. Het totaal aan liquide middelen op 31 december 2018 bedraagt € 3.495.943. Hiervan maakt € 1.888.422 deel uit van de effectenportefeuille. De overige tegoeden zijn direct opeisbaar.

5. Reserves en fondsen

De mutaties in reserves en fondsen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

MUTATIES IN RESERVES EN FONDSEN			
	1 januari 2018	exploitatiesaldo	31 december 2018
Reserves			
Stichtingskapitaal	23	0	23
Reserve als bron van inkomsten	15.487.251	-1.110.233	14.377.018
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	6.093.473	436.440	6.529.914
	21.580.747	-673.792	20.906.955
Fondsen			
Bestemmingsfondsen op naam	1.652.922	-103.953	1.548.969
Overige bestemmingsfondsen	968.823	-936.986	31.836
	2.621.744	-1.040.939	1.580.806
	24.202.491	-1.714.731	22.487.761

Reserve als bron van inkomsten

Om de continuïteit in de steunverlening aan RCO te kunnen waarborgen is gekozen voor de opbouw van een vermogensfonds. Het opbouwen van deze reserve is een hoofdactiviteit van RCO Foundation: met het rendement van dit vermogen kunnen concrete projecten gefinancierd worden. Het verworven vermogen blijft, ook op de lange termijn, in stand door te investeren in instrumenten die passen bij de unieke klankkleur van het Koninklijk Concertgebouworkest en te beleggen in hoogwaardige financiële waarden. Vervolgens kan met het rendement van het besteedbaar vermogen jaarlijks een aantal concrete projecten worden gefinancierd. In samenspraak met het bestuur van het Concertgebouworkest is besloten ten alle tijden een gezamenlijk buffervermogen van €14 miljoen aan te houden dat vooralsnog 50%/50% wordt verdeeld. Op 31 december 2018 voldoet RCO Foundation aan dit interne vermogensbeleid.

Reserve financiering activa

De reserve financiering activa geeft het bedrag aan dat duurzaam is vastgelegd in muziekinstrumenten.

SPECIFICATIE / VERLOOP BESTEMMINGSFONDSEN OP NAAM				
	1 januari 2018	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	31 december 2018
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	68.066	6.500	7.500	67.066
N.N. / bestemd voor educatieve activiteiten	42.100	0	4.000	38.100
Bernard Haitink Fonds voor jong talent	142.592	0	13.200	129.392
Willem Mengelberg Fonds	262.755	0	11.771	250.984
Christiaan Vlek Fonds	88.443	1.000	0	89.443
Van Ees-Havenstein Fonds	50.500	0	0	50.500
Jacobson Fonds	50.540	0	0	50.540
Els Mosler Fonds	80.466	10.000	33.722	56.744
Willem & Wihelmina Bouwes Fonds	49.099	0	1.862	47.237
Irwan Rachman Fonds	37.186	10.000	5.100	42.086
Für Elise Fonds	0	0	0	0
Huib Kersten Fonds	65.219	0	5.131	60.088
De Witt Wijnen Fonds	47.400	10.000	34.950	22.450
In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	36.000	0	6.000	30.000
Pan Fonds	60.285	3.625	1.232	62.677
Alfred Nijkerk Fonds	110.000	0	18.500	91.500
Frances Fonds	20.000	25.000	25.000	20.000
CS Fonds	9.850	4.000	11.504	2.346
Het Mozartgenootschap	42.413	7.000	10.000	39.413
Kirill Kondrashin Fonds	40.000	0	10.000	30.000
Sjoerd van den Berg Fonds, voor jong & nieuw publiek	35.795	0	0	35.795
Ben Pauw Fonds	44.215	20.000	2.500	61.715
Greta Steneker-van der Drift Fonds	15.000	5.000	0	20.000
Burgerhout Fonds	20.000	10.000	10.000	20.000
Reni en Egon Mosler Fonds	100.000	4.000	13.105	90.895
Mr. Cornelis Roozen Fonds	135.000	0	15.000	120.000
Richter Fonds	0	10.000	0	10.000
Fréan Visscher Fonds	0	10.000	0	10.000
TOTAAL	1.652.922	136.125	240.078	1.548.969

SPECIFICATIE / VERLOOP OVERIGE BESTEMMINGSFONDSEN				
	1 januari 2018	toevoeging boekjaar	onttrekking boekjaar	31 december 2018
RCO House	938.043	4.476.716	5.414.759	0
Belgische Vrienden	30.780	15.488	14.431	31.836
TOTAAL	968.823	4.492.204	5.429.190	31.836

Doelstelling per fonds

De doelstellingen van de fondsen worden in het jaarverslag toegelicht.

6. Langlopende schulden

Langlopende schulden bestaan uit schenkingen die vooruit ontvangen zijn in de vorm van een lening. De jaarlijkse aflossing wordt geschonken aan RCO Foundation. De looptijd van de lening bedraagt 5 jaar.

	31 december 2018	31 december 2017
Stand 1 januari	60.000	0
Ontvangen gelden	50.000	75.000
Kwijtgescholden u.h.v. schenking	-15.000	-15.000
Kortlopend deel	-25.000	-15.000
STAND 31 DECEMBER	70.000	45.000

7. Kortlopende schulden

Kortlopende schulden bestaan uit crediteuren, de rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest en St. Beheer Vastgoed RCO, vakantiedagen en -geld en overige schulden. De rekening-courantverhouding met het Concertgebouworkest betreft nog te betalen bestedingen, in rekening gebrachte salariskosten en doorbelaste overige kosten, gecorrigeerd met verschuldigde schenkingen en huur instrumenten. Deze post is als volgt samengesteld:

	31 december 2018	31 december 2017
Crediteuren	15.827	23.785
Rekening-courant Koninklijk Concertgebouworkest	2.238.562	890.145
Rekening-courant Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest	0	300.000
Vakantiedagen en -geld	21.815	13.510
Vooruitontvangen schenkingen	25.000	15.000
Overige schulden	308.826	291.258
TOTAAL	2.610.031	1.533.698

Overige schulden bevat € 299.925 met betrekking tot vooruitontvangen sponsorgelden (2017: € 281.000).

De heer en mevrouw Ooiman-van Aubel tussen de jonge deelnemers van Side by Side Cyprus

TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Baten uit eigen fondsenwerving

BATEN UIT EIGEN FONDSENWERVING			
	2018	begroting 2018	2017
Donaties, giften en schenkingen	1.586.244	1.784.692	1.608.812
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	4.476.716	3.000.000	1.873.405
Legaten	10.800	50.000	330.787
Nalatenschappen	60.674	200.000	129.102
Totaal baten van particulieren	6.134.435	5.034.692	3.942.106
De Salon	98.667	190.000	159.167
Sponsorcontracten	1.671.856	1.887.288	1.812.924
Totaal baten van bedrijven	1.770.523	2.077.288	1.972.091
Andere organisaties zonder winststreven	500.352	355.000	215.178
Totaal baten van andere organisaties zonder winststreven	500.352	355.000	215.178

De baten van particulieren waren bijna € 1.100.000 hoger dan begroot, met name door schenkingen voor RCO House. De inkomsten uit legaten en nalatenschappen waren minder dan begroot. Deze zijn, gezien hun aard, moeilijk te begroten en kunnen jaarlijks sterk fluctueren. In 2018 werden een legaat en twee slotuitkeringen m.b.t. voorgaande jaren ontvangen.

De baten van De Salon waren lager door het wegvallen van de bijdrage van de sponsors (vanwege de fusie komen de sponsor-gelden vanaf 2018 rechtstreeks binnen bij RCO Foundation) en vanwege het staken van de propositie van Salon Partner.

Sponsorcontracten

Als gevolg van de juridische fusie van RCO Foundation met Stichting Financiering Koninklijk Concertgebouworkest zijn alle sponsorcontracten van rechtswege overgegaan op RCO Foundation. Via de sponsorcontracten verbinden de sponsors zich ook aan het orkest.

Het Concertgebouworkest heeft twee hoofdsponsors ('Global Partners'), namelijk:	
ING	contract tot en met 31 augustus 2026
Unilever	contract tot en met 31 december 2025
alsmede negen kleinere sponsors ('Partners'):	
Accenture	contract tot en met 31 augustus 2019
Allen & Overy	contract tot en met 31 augustus 2020
Arcadis	contract tot en met 31 augustus 2021
CBRE	contract tot en met 31 augustus 2019
De Brauw Blackstone Westbroek	contract tot en met 31 augustus 2021
KLM	contract tot en met 31 december 2019
Loyens & Loeff	contract tot en met 31 augustus 2019
PwC	contract tot en met 31 augustus 2021
Stibbe	contract tot en met 31 augustus 2019
Samenwerkingspartners en barters	
ATPI	contract tot en met 31 augustus 2019
Privium	contract tot en met 31 mei 2019

Op basis van sponsorcontracten heeft RCO Foundation een jaarlijks (periode 1/9/2018-31/8/2019) recht op sponsorbijdragen. Per 31 december 2018 hebben de sponsors nog recht op tegenprestaties in de vorm van concertkaartjes ter waarde van € 127.000 (2017: € 39.000). Met KLM is een sponsorovereenkomst in de vorm van een ruilovereenkomst aangegaan, waarbij KLM zich verplicht heeft om in 2019 een tegenprestatie in de vorm van vliegtickets ter waarde van € 150.000 te leveren.

Tot en met 2018 is voor € 54.950.225 aan giften ontvangen en toezeggingen gekregen. Daarvan was ultimo 2018 een bedrag van € 41.948.286 ontvangen. Het nog te ontvangen bedrag van € 13.001.939 is hieronder gespecificeerd. Hiervan heeft het grootste deel betrekking op RCO House en op sponsorcontracten.

jaar	bedrag
1993 t/m 2017	33.542.977
ontvangen in het boekjaar 2018	8.405.309
ontvangen tot en met jaar 2018	41.948.286

nog te ontvangen (voornamelijk periodieke schenkingen):	
2018 achterstallig	276.634
2019	2.169.843
2020	1.480.975
2021	877.925
2022	463.345
2023	72.550
latere jaren	48.000
	5.389.272

De Salon nog te ontvangen:	
2018 achterstallig	17.465
Dit bedrag is opgenomen onder de post vorderingen en is verantwoord bij de opbrengsten in het boekjaar 2018	
2019	66.167
2020 en latere jaren	45.500
	111.667

Sponsorcontracten nog te ontvangen:	
2019	1.487.000
2020	1.175.000
2021	1.030.000
2022	847.000
2023	847.000
latere jaren	2.115.000
	7.501.000
TOTAAL	54.950.225

2. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

OVERIGE BATEN			
	2018	begroting 2018	2017
Opbrengst verhuur instrumenten	65.000	65.000	65.000
TOTAAL OVERIGE BATEN	65.000	65.000	65.000

De instrumentencollectie wordt tegen vergoeding ter beschikking gesteld aan het Concertgebouworkest.

3. Besteed aan doelstelling

BESTEED AAN DOELSTELLING			
	2018	begroting 2018	2017
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	84.352	55.000	65.288
Premie verzekeringen instrumenten	125.870	124.000	117.149
Onderhoud instrumenten	134.845	62.000	143.588
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	170.164	198.500	189.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	5.000
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	3.500
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	13.200	13.200	10.000
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	11.771	10.000	6.220
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	0	7.500	6.169
Bestedingen van Ees - Havenstein Fonds	0	0	0
Bestedingen Jacobson Fonds	0	10.000	5.800
Bestedingen Els Mosler Fonds	18.272	35.000	6.000
Bestedingen Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds	1.862	3.000	3.000
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	5.100	10.000	50.000
Bestedingen Fur Elise Fonds	0	0	0
Bestedingen Huib Kersten Fonds	5.131	5.000	2.500
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	36.250	5.000	0
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	6.000	5.000	8.000
Bestedingen Pan Fonds	1.232	5.000	5.632
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	18.500	10.000	0
Bestedingen Frances Fonds	25.000	20.000	25.000
Bestedingen CS Fonds	11.504	1.700	2.250
Bestedingen Het Mozartgenootschap	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	0	2.500	2.500
Bestedingen Ben Pauw Fonds	2.500	2.500	2.710
Bestedingen Burgerhout Fonds	10.000	5.500	1.500
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	13.105	6.000	0
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	0	0	0
Bestedingen Fréan Visscher Fonds	0	0	0
Bestedingen RCO inzake sponsorcontracten	892.758	1.068.145	926.151
Bestedingen RCO House	5.414.759	2.709.051	1.750.000
Bestedingen Belgische Vrienden	5.000	0	25.000
Bestedingen overig:	2.631	2.500	3.696
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	653.655	1.162.500	267.442
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	20.000	30.000	22.500
RCO Universe	50.000	100.000	0
	7.779.961	5.715.096	3.690.595
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden RCO			
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	0	5.000	6.000
TOTAAL STEUN/ONDERSTEUNING DOELSTELLING	7.779.961	5.720.096	3.696.595
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling <i>(tabel 1 / kolom 1)</i>	199.896	418.632	375.205
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	7.979.857	6.138.728	4.071.800

De steun aan het RCO was € 2.065.000 hoger dan begroot, met name door schenkingen aan RCO House en doorgeschonken sponsorgelden.

4. Wervingskosten

KOSTEN EIGEN FONDSENWERVING			
(In)directe verwervingskosten		begroting	
	2018	2018	2017
Bijeenkomsten/werving particulieren	108.163	138.120	118.657
Wervingskosten RCO House	53.662	141.950	36.546
Bijeenkomsten/werving De Salon	77.355	107.325	72.696
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	114.586	62.746	64.557
Wervingskosten Sponsors	530.037	600.450	681.857
Publiciteit	2.430	3.000	4.813
	886.234	1.053.591	979.125
Uitvoeringskosten (zie tabel I / kolom 2)	660.959	426.632	382.292
TOTAAL WERVINGSKOSTEN	1.547.193	1.480.223	1.361.418

In de realisatie van de directe wervingskosten is - afgezien van de wervingskosten sponsors - ten opzichte van de begroting een besparing van c. € 83.000 geweest, die veroorzaakt is door minder wervingsevenementen voor RCO House (€ 88.000).

5. Kosten beheer en administratie doelstelling

(zie tabel I / kolom 3) 139.927 93.029 83.379

TABEL I Lasten verdeling en toerekening aan de doelstelling						
	doelstelling	wervings-	beheer en	totaal	begroting	totaal
	steun aan RCO	kosten	admin.	2018	2018	2017
Steun aan RCO	7.779.961	0	0	7.779.961	5.715.096	3.690.595
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden RCO	0	0	0	0	5.000	6.000
Bijeenkomsten/ werving particulieren	0	108.163	0	108.163	138.120	118.657
Wervingskosten RCO House	0	53.662	0	53.662	146.750	36.546
Bijeenkomsten/werving de Salon	0	77.355	0	77.355	107.325	72.696
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	0	114.586	0	114.586	62.746	64.557
Wervingskosten Sponsors	0	530.037	0	530.037	600.450	681.857
Publiciteit	0	2.430	0	2.430	3.000	4.813
Uitvoeringskosten						
Salaris	130.492	430.625	91.345 *	652.462	622.122	539.182
Sociale lasten	17.927	59.160	12.549 *	89.637	72.166	71.855
Pensioenlasten	18.519	61.113	12.963 *	92.595	101.406	69.497
Overige personeelskosten	17.129	56.524	11.990 *	85.643	65.600	81.490
Kantoorkosten	14.796	48.826	10.357 *	73.978	68.000	70.621
Bestuur/afd. e.d.	1.034	3.411	724	5.168	1.000	1.143
Databeheer	0	179	0	179	0	87
Overige algemene kosten:						
Notariskosten	0	1.122	0	1.122	8.000	7.001
Totaal uitvoeringskosten	199.896	660.959	139.927	1.000.783	938.294	840.876
TOTAAL	7.979.857	1.547.193	139.927	9.666.977	7.716.781	5.516.596

* *) Van de salariskosten en kantoorkosten is 20% bestemd voor het beheer van de collectie muziekinstrumenten, 66% is besteed aan fondsenwerving en 14% is besteed aan algemene beheer- en administratiekosten. De uitvoeringskosten waren hoger dan begroot vanwege uitbreiding van FTE en inhuur van uitzendkrachten.

6. Saldo financiële baten en lasten

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
	begroting		
	2018	2018	2017
Inkomsten effectenportefeuille	289.467	250.000	278.830
Koers- en valutaresultaat effecten	-738.271	0	583.214
Rente liquide middelen (bank- en spaarrekeningen)	1.943	0	1.419
	-446.861	250.000	863.463
Kosten van beleggingen	-70.112	-70.000	-68.054
Overige bankkosten	-1.090	0	-1.146
TOTAAL SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-518.063	180.000	794.264

De baten uit beleggingen worden prudent begroot. De daling van de aandelenmarkt eind 2018 leidde tot een groot ongerealiseerd koersverlies. Begin 2019 is dit verlies voor een groot deel tenietgedaan door koersstijgingen. De met de beleggingen samenhangende kosten bedroegen in 2018 € 70.000. Dit is een toename van € 2.000 ten opzichte van 2017. Deze stijging wordt verklaard door de toename van de gemiddelde waarde van de beleggingen in 2018 t.o.v. 2017.

PERSONEEL			
	rekening	begroting	rekening
	2018	2018	2017
Gemiddeld aantal personeelsleden in FTE	11,1	11,1	7,5
Totaal bezoldiging bestuurders en toezichhouders	0	0	0
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichhouders	0	0	0

RCO Foundation heeft geen werknemers in dienst. Het personeel wordt doorbelast vanuit Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

Anne Christin Erbe, Katinka Canté en Hanna Phillips van het team development buigen zich over de tafelschikking voor een ontvangst in Praag

Verbonden partijen

A. Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (RCO)

Aard der activiteiten

De Stichting stelt zich ten doel de bevordering van de Nederlandse muziekcultuur door het in stand houden van het Koninklijk Concertgebouworkest en het doen geven van muziekuitvoeringen door dit orkest, alsmede door alle andere aan dit doel dienstige wettelijke middelen.

Prestaties door RCO

- administratieve dienstverlening (om niet)
- het verzekeren van de ter beschikking gestelde instrumenten
- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van personeel

Prestaties jegens RCO

- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van haar instrumenten aan de leden van het Koninklijk Concertgebouworkest
- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van het RCO

B. Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het houden, beheren en exploiteren van registergoederen ten behoeve van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Prestaties door de Stichting Beheer Vastgoed

- het vanaf eind 2018 beschikbaar stellen van kantoorruimtes, en oefenruimtes en een ensemblezaal voor musici van het Koninklijk Concertgebouworkest

Prestaties jegens de Stichting Beheer Vastgoed

- het bijeenbrengen van gelden ten behoeve van het doel van de Stichting Beheer Vastgoed

Overige gegevens

1. Bestemming resultaat

Het saldo van baten en lasten bedraagt € 1,714,731 negatief en de bestemming van dit resultaat is als volgt:

Besteedbaar vermogen	
Reserve als bron van inkomsten	-1.110.233
Vastgelegd vermogen	
Fonds activa doelstelling	436.440
Fonds op Naam	-103.953
Overige bestemmingsfondsen	-936.986
TOTAAL	-1.714.731

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting RCO Foundation te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting RCO Foundation te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting RCO Foundation per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting RCO Foundation zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 maart 2019

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
J.J.H.G. Stengs RA en K. Ait Boukdir RA

BEGROTING 2019

Bijlage 1

BEGROTING	2018	realisatie 2018	2019
FONDSSENWERVING			
Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties, giften en schenkingen	1.784.692	1.586.244	1.646.750
Donaties, giften en schenkingen m.b.t. RCO House	3.000.000	4.476.716	923.000
Legaten	50.000	10.800	50.000
Nalatenschappen	200.000	60.674	250.000
De Salon	190.000	98.667	83.500
Sponsorcontracten	1.887.288	1.671.856	1.887.288
Andere organisaties zonder winststreven	355.000	500.352	910.000
	7.466.980	8.405.309	5.750.538
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten			
Opbrengst verhuur instrumenten	65.000	65.000	65.000
Som der baten	7.531.980	8.470.309	5.815.538
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
Steun aan St. Koninklijk Concertgebouworkest	5.715.096	7.779.961	3.991.324
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden	5.000	0	1.000
Stichting Koninklijk Concertgebouworkest			
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	418.632	199.896	191.268
	6.138.728	7.979.857	4.183.592
Wervingskosten	19,8%	18,4%	33,0%
Kosten eigen fondsenwerving			
(In)directe verwervingskosten	1.053.591	886.234	1.264.675
Uitvoeringskosten	426.632	660.959	634.184
	1.480.223	1.547.193	1.898.859
Kosten beheer en administratie	93.029	139.927	133.887
Som der lasten	7.711.980	9.666.977	6.216.338
Saldo voor financiële baten en lasten	-180.000	-1.196.668	-400.800
Rente, dividenden en koersresultaten	250.000	-446.861	250.000
Kosten van beleggingen	-70.000	-70.112	-48.000
Overige bankkosten	0	-1.090	-1.200
Saldo financiële baten en lasten	180.000	-518.063	200.800
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	0	-1.714.731	-200.000

OVERSCHOT IS TOEGEVOEGD/ONTTROKKEN AAN:	2018	realisatie 2018	2019
Vrij besteedbaar vermogen	pm	-1.110.233	pm
Vastgelegd vermogen:			
Fonds activa doelstelling	pm	436.440	pm
Fonds op naam	pm	-103.953	pm
Overige bestemmingsfondsen	pm	-936.986	pm
TOTAAL	0	-1.714.731	0

Emily Beynon en een jonge Zweedse fluitiste delen hun Instagramgegevens. Side by Side Göteborg

SPECIFICATIE BEGROTING	2018	realisatie 2018	2019
Donaties, giften en schenkingen			
Schenkingsprogramma: Periodieke schenkingen	435.032	457.575	721.000
Schenkingsprogramma: Eenmalige giften	20.000	75.729	10.000
Fondsen op Naam	99.000	399.583	99.000
Donaties t.b.v. Academie (geen fondsen)	53.000	53.000	3.000
Diversen (t.b.v. instrumenten en dergelijke)	1.177.660	600.357	813.750
	1.784.692	1.586.244	1.646.750

Voorzitter RCO Foundation Fons van Westerloo (midden) met Thelma en Dick de Bruin tijdens een hard hat tour met schenkers door RCO House

SPECIFICATIE BEGROTING	2018	realisatie 2018	2019
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	55.000	84.352	87.000
Premie verzekeringen instrumenten	124.000	125.870	122.000
Onderhoud instrumenten	62.000	134.845	141.000
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	198.500	170.164	208.500
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	7.500	7.500	7.500
Bestedingen Fonds voor educatieve activiteiten (N.N.)	4.000	4.000	4.000
Bestedingen Bernard Haitink Fonds	13.200	13.200	7.500
Bestedingen Willem Mengelberg Fonds	10.000	11.771	10.000
Bestedingen Christiaan Vlek Fonds	7.500	0	5.000
Bestedingen Jacobson Fonds	10.000	0	10.000
Bestedingen Els Mosler Fonds	35.000	18.272	10.000
Bestedingen Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds	3.000	1.862	3.000
Bestedingen Irwan Rachman Fonds	10.000	5.100	5.000
Bestedingen Huib Kersten Fonds	5.000	5.131	5.000
Bestedingen De Witt Wijnen Fonds	5.000	36.250	5.000
Bestedingen In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds	5.000	6.000	5.000
Bestedingen Pan Fonds	5.000	1.232	5.000
Bestedingen Alfred Nijkerk Fonds	10.000	18.500	10.000
Bestedingen Frances Fonds	20.000	25.000	15.000
Bestedingen CS Fonds	1.700	11.504	1.700
Bestedingen Het Mozartgenootschap	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Kondrashin Fonds	10.000	10.000	10.000
Bestedingen Sjoerd van den Berg Fonds	2.500	0	2.500
Bestedingen Ben Pauw Fonds	2.500	2.500	2.500
Bestedingen Burgerhout Fonds	5.500	10.000	5.500
Bestedingen Reni en Egon Mosler Fonds	6.000	13.105	6.000
Bestedingen Mr. Cornelis Roozen Fonds	15.000	15.000	15.000
Bestedingen Richter Fonds	0	0	1.000
Bestedingen F. Visscher Fonds	0	0	750
Bestedingen RCO inzake sponsorcontracten	1.068.145	892.758	882.308
Bestedingen RCO House	2.709.051	5.414.759	654.267
Bestedingen Belgische Vrienden	0	5.000	0
Bestedingen overig:	2500	2.631	2.000
Overige bijdragen aan familieconcerten, educatieve- en artistieke projecten	1.162.500	653.655	1.601.299
Bijdrage aan automatiseringskosten (CRM-systeem)	30.000	20.000	30.000
RCO Universe	100.000	50.000	100.000
	5.715.096	7.779.961	3.991.324
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden RCO			
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	5.000	0	1.000
Uitvoeringskosten besteed aan doelstelling	418.632	199.896	191.268
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	6.138.728	7.979.857	4.183.592

SPECIFICATIE UITVOERINGSKOSTEN EN SALARISKOSTEN BEHEER MUZIEKINSTRUMENTEN			
Begroting 2018			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun RCO	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	124.424	410.601	87.097
Sociale lasten	14.433	47.630	10.103
Pensioenlasten	20.281	66.928	14.197
Overige personeelskosten	13.120	43.296	9.184
Reis-/verblijfkosten	0	0	0
Huisvestingskosten			
Kantoorkosten	13.600	44.880	9.520
Bestuur/afd. e.d.	200	660	140
Databeheer	0	0	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	8.000	0
	186.059	621.994	130.241

Realisatie 2018			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun RCO	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	130.492	430.625	91.345
Sociale lasten	17.927	59.160	12.549
Pensioenlasten	18.519	61.113	12.963
Overige personeelskosten	17.129	56.524	11.990
Reis-/verblijfkosten	0	0	0
Huisvestingskosten			
Kantoorkosten	14.796	48.826	10.357
Bestuur/afd. e.d.	1.034	3.411	724
Databeheer	0	179	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	1.122	0
	199.896	660.959	139.927

Begroting 2019			
Verdeling uitvoeringskosten			
	doelstelling steun RCO	wervingskosten	beheer en administratie
Salaris	131.960	435.469	92.372
Sociale lasten	16.099	53.127	11.269
Pensioenlasten	21.208	69.988	14.846
Overige personeelskosten	5.560	18.348	3.892
Reis-/verblijfkosten	0	0	0
Huisvestingskosten			
Kantoorkosten	16.400	54.120	11.480
Bestuur/afd. e.d.	40	132	28
Databeheer	0	0	0
Overige algemene kosten			
Notariskosten	0	3.000	0
	191.268	634.184	133.887

ROOSTER VAN AFTREDEN BESTUURSLEDEN

Bijlage 2

bestuursleden	aangetreden	herbenoeming	2e termijn	aftreden
A.M. van Westerloo	12-03-2014	2018	2022	2026
H.H. Kersten	02-03-2010	2014	2018	2022
J.D.J. Raes	04-06-2011	2015	2019	2023
H.H. Rubingh	19-01-2015	2019	2023	2027
A.J.M. Nijboer	29-09-2015	2019	2023	2027
J.W.T. van der Steen	29-09-2015	2019	2023	2027
J. Treffers	01-11-2018	2022	2026	2030
P.C. Cramer-de Jong	01-11-2018	2022	2026	2030

Het Koninklijk Concertgebouworkest

Bernard Haitink, eredirigent
Mariss Jansons, conductor emeritus
Riccardo Chailly, conductor emeritus

Directie in 2018

Jan Raes, algemeen directeur
Joel Ethan Fried, artistiek directeur
David Bazen, zakelijk directeur

SCHENKERS EN CORPORATE PARTNERS

RCO Trustee

A.M. Plate

RCO Master

Mevrouw M.C. Bakker / Mevrouw C.I.Th. Bierlaagh-Lucas / Dick en Thelma de Bruin / Paul van Ditzhuyzen / De heer J.L. Docter / Rick en Marga Donehoo / Jan Kalff / De heer J.R.V. Lindeman / Louise M. Nanning / Marjon Oosterhout / De heer H.A. van Rijbroek / Familie Schölvinck / Feike en Inge Sijbesma / Mozes A. Staszewski / en anonieme schenkers

RCO Fellow

Mevrouw mr. A.A. (Nollie) van Berge / De heer ir. J.D. Doets / drs. E.A. de Graaff-van Meeteren / Mevrouw A. Heimeriks / Pieter Houbolt Fonds / De heer en mevrouw Van Lith-Dumont / Mevrouw L. Ooms-Komst / Rob en Marijke van Oordt-Jones / De heer en mevrouw Sibinga Mulder-Gevaerts / De heer ir. M.C. van Veen en mevrouw dr. A.G. Leemhuis / Herma en Quinten de Wijn / en anonieme schenkers

RCO Patron

De heer J.K. van Andel en de heer P.G.B. van Delden / De heer en mevrouw Ankersmit-Taminiau / drs. G.R. Bagijn-van Overbeeke / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / De heer en mevrouw Bekouw-Ellis / De heer dr. Gert Bindels / Kees de Boer / De heer en mevrouw Boll-Kruseman / De heer drs. F. Bos / De heer en mevrouw J.H. Coops / Louise van Deth / A.H. Dik-Alberda / Donald Dinkelaar / Frank Eijken / Siebe van Elsloo en Mirjam van Elsloo-Dizij / Anique Esser / Arthur Fischer / Mevrouw M.M.A. van de Geijn-Verhoeven / De heer en mevrouw van Haarlem-Heinz / Familie Han-Crebolder / De heer mr. R.R. Hazewinkel / De heer en mevrouw Henny-De Jong / De heer T. Hirasawa / Johan Huisman / De heer P.D. Huizer / De heer en mevrouw Idenburg-De Savornin Lohman / Ruth en Reinoud van Ieperen / De heer en mevrouw Kat-Goudsmit / Anton van Kempen en Klaartje Staghouwer / Louis en Julie van de Kooij-van Lith / De heer M.P.A. Koster / Gérard Krouwels / De heer en mevrouw Kuiper-Van Hall / De heer R. Langstraat / Jonkheer mr. A. A. Loudon / M.R. Meilink / Heer en mevrouw De Meulemeester-Van Erp / Karin Meurs / De heer en mevrouw Mispelblom Beijer-Graafland / Annelied en Willem Mock / Joke Moed-Reiss / De heer en mevrouw Munnig Schmidt / Ton en Anne-Miek Nelissen-Hanssen / Eveline Nikkels / De heer P. Oldenhove en mevrouw W.R. Stocks / De heer en mevrouw Van der Pol-Schuurman / Peter Rauwerda / De heer en mevrouw Reesink-De Vries / De heer en mevrouw Reibestein-Van der Brug / L.M. Remarque-van Toorn / De heer en mevrouw Roorda-Avis / De heer Rosen Jacobson en mevrouw Kellermann / Mevrouw R. Ruding-Hekking / Hans Schoone / De heer en mevrouw Van der Schoot-Van Voorst / De heer en mevrouw Schreve-Brinkman / De heer ir. R.W. Siemers / De heer en mevrouw Soeteman-Reijnen / Julianne Straatman / Ferry en Hanneke Theunisse / De heer H.D. Tjeenk Willink / Mevrouw S.C. Tóth / Mevrouw M. van Tongeren / De heer G.J. Turk / De heer en mevrouw Verloop-Gülcher / Maarten en Mieke Veth / De heer en mevrouw Vigeveno-Smits / De heer mr. A.J. Visser / David W. Voetelink / Vogelgezang Foundation / De heer J.C.M. Vogten / Paul en Tineke Wentholt / Fons en Henny van Westerloo / Cora en Dolpff Wigbers / De heer en mevrouw Wijnand-De Jong / Lily en Hans Zwarts / en anonieme schenkers

Fondsen op Naam

Alfred Nijkerk Fonds / Ben Pauw Fonds / Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent / Burgerhout Fonds / Christiaan Vlek Fonds / CS-Fonds / De Witt Wijnen Fonds / Els Mosler Fonds / Frances Fonds / Fréan Visscher Fonds / Für Elise Fonds / Greta Steneker-van der Drift Fonds / Het Mozartgenootschap / Huib Kersten Fonds / In Memoriam Hester Maria van Kralingen Fonds / Irwan Rachman Fonds / Jacobson Fonds / Kirill Kondrashin Fonds / Pan Fonds / Reni en Egon Mosler Fonds / Richter Fonds / Sjoerd van den Berg Fonds / Stichting Mr. Cornelis Roozen Fonds / Van Ees-Havenstein Fonds / Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds / Willem Mengelberg Fonds / en zij die anoniem willen blijven

RCO House schenkers

Schenkingen vanaf € 5.000,-

Anker Stuy Verven / Art Mentor Foundation Lucerne Walter en Hanneke Baars-Goettsch / Stichting Beau Lieu et Beaux Arts / Vriendenvereniging van het Koninklijk Concertgebouworkest in België / Bommel van der Bend en Rian Kalden / Stichting Benevolentia / Hugo van Berckel † en Annemie van Berckel-Boehmer / Nollie van Berge / Bas van Berkum en Louise Kenter / Jan de Bie Leuveling Tjeenk en Barbara van Hussen / Louis D. de Bièvre / Jeroen en Micheline van den Biggelaar-Brennink-meijer / Els Blokker-Verwer / Onno en Angela den Boer / De heer N. de Boer en mevrouw M.L. de Boer / Duco de Boer en Edda Kristjánsdóttir / Brook Foundation / Dick en Thelma de Bruin Jan Willem Cramer en Ellen Cramer-de Jong / Dierik Cras en Vera Arnoldus / Paul en Anet Cronheim Eva Das / Annie Doeksen Stichting / Rick en Marga Donehoo / Benno van Dongen en Pauline van der Meer Stichting Elise Mathilde Fonds / De heer en mevrouw Ackermans-Erbe / De heer en mevrouw Eskes-Nijhuis Sam van der Feltz en Pamela Rigter / Fonds 1999 / Louise O. Fresco Mevrouw M.M.A. van de Geijn-Verhoeven / Gerard de Graaff en Dorothee van Vredenburg / Tim en Jacqueline de Greve Ralph en Patricia Hamers-van Nimwegen / Jan Willem en Ria Hanrath-Pastoors / Hartwig Foundation / Heineken / Rein en Sarah van Helden / Astrid Helstone en Diederik Burgersdijk / Karin Obbink en Herman van Hemsbergen / De heer en Mevrouw Hendrikse-Groeneveld / Paul en Rosemary Heule / Lodewijk en Diana Hijmans van den Bergh-Loudon / De heer G.E.W. van Hille / Hinderrustfonds / Jan Willem Hoevers en Klaartje Hissink / Jan Hoogeboom en Ria Hoogeboom-van den Hoff / Dennis en Jacomijne Horeman-Kooloos / Roderick en Clara Houben-van Karnebeek / Rick en Marie-Christine van

't Hullenaar-van den Wijngaart Janssen de Jong Groep / P.W. Janssen's Friesche Stichting / De heer en mevrouw De Jongh-De Bois De heer en mevrouw Van Karnebeek-Thijssen / Hanny Kemna en Peter Meijerink / Corrie H. Hindaal / De heer J.H. Klees / Ellen Bouwen en Berry Kock / Roelof en Geertje Konterman / JK Stichting / René Kuijten en Cornélie ter Linden / Bas Kuiper Laaken Asset Management N.V. / Dries en Barbara van der Laan-Ruding / Joost en Machteld van Lanschot-van Vloten / De heer en mevrouw Van Lede-Quarles van Ufford / Lei Import / Derk Lemstra / Jenny en Emile Lens-de Vries / Mevrouw I.E.E. van Lippe-Biesterfeld / De heer en mevrouw Van Lith-Dumont / Karin en Jan-Willem Lubbers-Nieuwenhuijs / De heer drs. Paul J.H.M. Luijten De heer R.J. van der Maal / Maarten en Anne-Marie Majoie / De heer De Mare / Tijo en Christine van Marle-Crommelin / De heer en mevrouw G.A. May / Joes Meester / Ton en Maya Meijer-Bergmans / Meijers, makelaars in assurantien / Schweizer Mengelberg Stiftung / Merifin Foundation / De heer mr. A.A. Meurer en mevrouw J.B.L. Bannier / Rose-Marie en Eijk de Mol van Otterloo / Michael Molenaars en Marietta Dijkstra / Taco Morelisse en Louise Verheij van Wijk / Gert en Els Mosler-Reiss Anita Nijboer / Alfred Nijkerk Fonds / Eelco en Marre Nikkels-Evelein / Eveline Nikkels Tatiana Chopova en Hans Oerlemans / Rob en Marijke van Oordt-Jones / Marc van Opijnen / David Orobio de Castro en Herma de Wit Saskia Pahud de Mortanges / Frans en Lideke Peese Binkhorst-Hoffscholte / Marieke de Peijper-Pieksma / Kees en June Peijster-de Groot van Embden / Anne Marie Plate / Geert Potjewijd en Anneke Jansen Paul Quist en Oda Barten Rogier en Wendela Raas / Irwan Rachman Fonds / Lara, Jana, Masha en Jan Raes / Robert en Marlies Reibestein / Van Reisen Bouwmanagement & Advies / Alexander Ribbink en Nienke van den Hoek / Alexander Rinnooy Kan en Eva van der Dussen / Roelf en Machteld Rogaar-Burlage / Herman en Sophie van Roijen-van der Kuip / Yvonne van Rooy / Stichting Mr. Cornelis Roozen Fonds / Jaap Rosen Jacobson en Joanne Kellermann / Onno en Renée Ruding-Hekking / Willem en Beate Russell-Sass René Schelvis / Paul Schnabel / Mevrouw G.M.T. Harink en de heer M.F. Scholten / Familie Schölvinck / Mevrouw C.A. Schreuders-Bais / Hans en Swie Mei Schröder / Lisette Schuitemaker / CS-Fonds / Freundeskreis Schweiz des Koninklijk Concertgebouworkest / J.B. Sellmeijer en J.M.Sellmeijer-van Piggelen / Evert Jan en Carola Sibinga Mulder-Gevaerts / Paul en Jetty Sleurink-Algra / Jaap van Slooten en Sanne Verdam / Martijn en Agniet Snoep / Bernard en Liesbeth Spoor-Vermeijlen / Marijke van Sprang-Kamstra / Boele en Ingrid Staal / Thérèse van Schie en Marc Staal / Paul en Nicole Staartjes-Mosler / Mozes A. Staszewski / John en Annelies van der Steen / Partners van Stibbe / Philip en Marijke Stibbe / Wilma van Straalen-Sanderse / Julianne Straatman en Robert Bausch / Swaenenborgh Stichting Stichting Tabernaleporis / Team V Architectuur / Technische Unie / Geert Terwindt / Marianne Terwindt / Elsbeth en Rijnhard van Tets / Geir Thompson / Miriam Twaalfhoven Maarten van Veen en Aleid Leemhuis / Gerard en Marlies Vehmeijer-Verloop / Vereniging 'Het Concertgebouworchest' / Jan Willem en Carole Verloop-Gülcher / Kees Vermeer en Ineke Vermeer-van Wijngaarden / P.G. Vester-ing en L.H. Rammeloo / Chris en Marlien Vlek-Peek / Vogelgezang Foundation / Karel en Juliette Vuursteen Robert L. van de Water / Maarten en Marijke van der Weijden-Overmars / De heer dr. D.M.N. van Wensveen / Fons en Henny van Westerloo / August en Tamara Wienen / Otto en Tineke De Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven / Hans Witteveen / Jan Bernard Wolters en Beate Matznetter Zadelhoff Fonds / Anneke en Charles Zijderveldt / Lily en Hans Zwarts / en anonieme schenkers

Gouden Gilde

De heer en mevrouw J. van Aken / Mevrouw dr. M.W.M. Akkerman-Zaalberg van Zelst / Mevrouw H.A.J.M. van Alphen-Slooff / Ted en Christine Baijings / De heer mr. F.A.W. Bannier / Carola Beelaerts van Blokland / De heer en mevrouw Van Beest-Blaauw / Loes en Evert van den Bergh / De heer en mevrouw Beyer-Lazonder / Mevrouw M.A.M. Boer-ten Hagen / Robert Broekema en Frank Rövekamp / M.A. Buijn-Bronkhorst / De heer H.B. Buddenböhmer / De heer en mevrouw Buurke-Kruseman / Barones Collot d'Escury-Ledeboer / Gerben en Carolien Creutzberg-van de Zande / De heer en mevrouw Van Deth-Ruys / Loes en Egbert Dommering-van Rongen / Hans en Carine Elsenburg-Swinkels / de heer en mevrouw Eskes-Nijhuis / De heer R.A. Francken / De heer en mevrouw Gelling-Kuiper / De heer J.H.R. van Ginkel / Mevrouw M.J. Glasz-Koerts / De heer en mevrouw Grimm-Van der Veen / De heer A. Hartman / Saskia en Jorrit Hartmans / Hilda Hendrikse-Dijkstra / Mevrouw ir. H.C.M. Heyning / De heer G.E.W. van Hille / De heer J.P. van Hilten / De heer mr. P.A.E.M. Hoctin Boes / Jelleke en Rolf Hof / De heer drs. H.N. Hoogendonk / De heer dr. S. van Houten / Björn en Astrid van Hugten / De heer en mevrouw Hustinx-Van Acker / De heer W.N.R. Janssen / Mevrouw H.M. Jensema-de Jongh / De heer en mevrouw De Jongh-De Bois / A.G. Kammerer / Jonkheer mr. J.D. en mevrouw D.A. van Karnebeek-van Roijen / De heer en mevrouw Kenter-Borgman / De heer dr. G.A. Kool / De heer dr. P.J.M van Laarhoven / Hans en Margret Langemeijer-Hartung / De heer en mevrouw De Leeuw-Krekels / De heer en mevrouw Lindenberg-Sluis / Enna H.W. van Lingen / Mevrouw mr. E.J. Louwe Kooijmans-van der Sluijs en mevrouw mr. A.M.E. van der Sluijs-Louwe Kooijmans / De heer drs. P.J.H.M. Luijten / Familie Lukowski / De heer dr. H.R.E. van Maanen / De heer en mevrouw De Mare / F.W.J. Meijer / De heer mr. A.A. Meurer / De heer en mevrouw Nieuwland / Frank en Raya Oranje-Jorna / M.J.E. Overberg / De heer en mevrouw Overberg-Geesink / Jochem en Saskia Overbosch / De heer en mevrouw W.L. Peeters / De heer en mevrouw Pekelharing-De Planque / De heer en mevrouw Piek-Den Hartog / De heer en mevrouw Polet-Trouwborst / Mevrouw N.P. de Pont / Hans Pot en Ronald Kon-ing / Mevrouw mr. A.M. Prins-Jansen / De heer dr. P. Provó Kluit / Jan en Cissy Raaijmakers / De heer A.N. Rietveld / Sebald en Annet van Royen / De heer mr. Ch.W. le Rütte / Mevrouw I. Sandberg-Praetorius / De heer en mevrouw Sanders-Ten Holte / mevrouw A.M. Scholten van Aschat-Sillem / De heer en mevrouw Schraven-Swart / Mevrouw Schutte-van der Marel / De heer P.H. van Setten / De heer R. Starreveld / De heer W.E.M. Strijbos / Mevrouw M.A. Stubbé-Butôt / Martin Taphoorn / De heer en mevrouw Tervoort-Emons / Pitt Treumann / L. van Trotsenburg / De heer en mevrouw Vanderbroeck-Finot / Jan Dijker en Marijke Veldhuis / Annemie en Hans van der Ven / Prof. dr. F.W.A. Verheugt / De heer R. Verkroost / Mevrouw D.J. Vermeulen en de heer M.H. Steltenpool / Mevrouw I. van Verschuer / Hans Vroom / De heer R.M.F. van der Weiden / De heer dr. D.M.N. van Wensveen / Helen Wieringa / De heer en mevrouw Van Wijk-Koehoorn / Mevrouw Zurel / en anonieme schenkers

Leden van het Kroongilde

RCO Global Friends

Mrs P. Ashley / Mr and Mrs F. Bovagnet / Ambassador and Mrs Timothy M. Broas / De Heer Matthijs de Clercq / Emmanuèle and Stanislas Cozon / Mr and Mrs Marco and Linda Eijsackers / Ambassador Fay Hartog-Levin (Ret.) / Mr and Mrs Paul and Rosemary Heule / Mr and Mrs Daniel and Marie-Ange Hurstel / Mrs V. Judels / Mr W. Kooyker and Mw. J. Corrente / Irene Krauss-de Groot and Professor Melvyn Krauss / Mr L. van den Acker and Mrs P. Kroes / Mr and Mrs M. Ksoll / Johan de Meij en Dyan Machan-de Meij / Mrs I. Méjanès / Mr R. Minderhout / Mr P. Misteli / Mr and Mrs de Mol van Otterloo / Lauren and Richard Nijkerk / Christiaan and Marie-Thérèse Persoon-Klingelhefer / Mr John A. Pirovano † and Mrs Pirovano / Mr and Mrs J.M. de Royere / Mr and Mrs R. Scherpenhuijsen Rom / Mrs M.J.C. Schillings / Mr S.H. Schmidt and Mrs M. van der Zanden / Dr J. von Schorlemer / Mr and Mrs H. Schwartz / Romain Seil and Fabienne Seil-Zoller / Mr and Mrs C. Terwisscha van Scheltinga / Geir Thompson / Mr and Mrs David Tobey / Jan Willem en Valérie van Lotringen-de Liniers / Mr and Mrs W. vanden Heuvel / Dr. Axel and Sonja Wieandt / Eugene Willemsen and Helen Willemsen-Walraven / Mr P. Wisselink / Wies Verstraaten and Harmen Zeven / en anonieme schenkers

Freundeskreis Schweiz

Mr and Mrs F. van den Bergh / Mr and Mrs J. Brenninkmeijer / Mr and Mrs H. Löffler / Mr and Mrs M. Nelissen / Mr and Mrs A. Siegenthaler / Mr and Mrs E. Slingerland / Mrs M. Twaalfhoven / Mrs L. Vollgraf Maag / en anonieme schenkers

Belgische Vriendenvereniging van het Concertgebouworkest

Mr and Mrs Dorus and Joke Boland / De heer en mevrouw Alphons Brenninkmeijer / Mr and Mrs P. Callens / Mr and Mrs E. Carbonez-Wijnen / Mr and Mrs L. Carbonez / Mr and Mrs C. Convent / Mr and Mrs Roderick van Dam / Mr and Mrs E. Dams / Mr and Mrs F. de Nerée tot Babberich / Mr and Mrs H. Descheemaeker / Mr and Mrs E. Ter Hark / Mr L. Hendrixx / Mr and Mrs B. Henny-van Oosten Slingeland / Mr R.M. Kuijpers / Mr and Mrs A. van der Lande / Mr and Mrs van der Mersch-Doyer / De heer en mevrouw Nieuwenhuis-François / Ferdinand and Margriet Verdonck-Van Houtte / Mr B. Woronoff / Mr and Mrs V. Zwart / en anonieme schenkers

Dutch Masters Foundation

Het Koninklijk Concertgebouworkest en RCO Foundation danken alle begunstigers voor hun loyale steun

RCO GLOBAL PARTNERS

RCO PARTNERS

RCO BUSINESS CLUB

DE SALON

PARTICULIERE SCHENKERS

RCO Patrons, RCO Fellows, RCO Masters, RCO Trustees, Fondsen op Naam, Gouden Gilde leden, Kroongilde leden, en alle schenkers aan RCO House en in het buitenland.

FONDSEN

ART MENTOR FOUNDATION LUCERNE

SCHWEIZER MENGELBERG STIFTUNG

SUBSIDIËNTEN

Gemeente Amsterdam

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Colofon

Koninklijk Concertgebouworkest
RCO Foundation
Gabriël Metsustraat 16 / 1071 EB Amsterdam
Postbus 78098 / 1070 LP Amsterdam

telefoon 020 305 10 10
bankrekening NL 10 ABNA 0446758906
rcofoundation@concertgebouworkest.nl
www.rcofoundation.nl

eindredactie en tekst

Marije Bosnak

redactie en tekst

Anne Christin Erbe
Robbert Jan van der Maal

tekstbijdrage

Inge Jongerman pag. 21

beeld

Renske Vrolijk cover
Kaspars Balamovskis pag. 71 (onder)
Marco Borggreve pag. 3 (foto Jan Raes)
Simon van Bortel pag. 103
Milagro Elstak pag. 2, 6, 11, 26, 37, 38, 41, 43, 44-47, 51 (onder),
59, 60-61, 62, 63, 65, 66 (onder), 72, 76, 79, 80, 83, 84,
Jan Hordijk pag. 18-19
Ritz Iwata pag. 68
Ronald Knapp pag. 29, 66
Jorrit Lousberg pag. 31, 48, 51 (boven), 54, 55 (onder), 57, 58
Peter Tollenaar pag. 15, 17, 32, 71 (boven), 74, 88, 99,
Pétrie de Vries pag. 64,
Renske Vrolijk pag. 4, 7, 8, 13, 18, 20, 23, 24, 52, 53, 55 (boven)

grafisch ontwerp

Atelier René Knip en Rens Martens

druk

Grafiplaza

